

GORENJSKI GLAS®

Leto LVI - ISSN 0352 - 6666 - št. 79 - CENA 180 SIT (16 HRK)

Kranj, torek, 7. oktobra 2003

Živ, zdrav in moker

Če bi Aškerc še živel, bi za jesenski kmetijsko podjetniški sejem v Komendi bržkone zapisal: sejem bil je živ, zdrav in moker.

Foto: Cveto Zaplotnik

Komenda - Sejemska ponudba kmetijskega in drugega "blaga" je bila že po tradiciji dobra, sklenjenih kupcij je bilo manj kot na spomladanskem sejmu, predvsem pa je bilo tokrat veliko dežja, ki je motil razstavljalce in obiskovalce.

Sejem si je po oceni prireditelja, Konjenskega kluba Komenda, v treh dneh (od petka do nedelje) ogledalo osem tisoč ljudi, obisk pa bi bil zanesljivo boljši, če bi bilo boljše tudi vreme. Posel ni najbolj cvetel. Kmetje so denar, predviden za vlaganja, zaradi suše namenili za nakup krme, števili, ki so se prijavili na razpis Sapard, pa čakajo na odločbe za dodelitev denarja. Na posvetu Krompir in stresne razmere, ki so ga pripravili v okviru sejma, so ugotavljali, da bi z izborom odpornejših sort ter s sodobnimi načini priprave tal in obdelave krompirja lahko nekoliko ublažili škodljive posledice suše.

Medtem ko na kmetih v slabem vremenu običajno ne orjejo, so na državnem tekmovanju oračev v Lahovčah orali tudi v dežju in dvodnevni tekmovalni program vendarle "spravili pod streho". Največ mojstrstva so pokazali orači iz poljedelskih pokrajin. Državni prvak je postal izkušeni Štefan Cigut iz Prekmurja, med gorenjskimi

orači pa je bil najboljši Aleš Petrič s Pšenične Police, ki se je med dvajsetimi orači s plugom krajnikom uvrstil na petnajsto mesto.

Že v četrtek je bilo srednjeolsko državno tekmovanje, na katerem je ekipa Srednje biotehniške šole Kranj zasedla šesto mesto, samo v oranju pa peto.

Cveto Zaplotnik

Varno in brez zastojev

Medvode - Že ves mesec poteka promet po novem krožišču na vrhu klanca v Medvodah. Novo krožišče ima izvoze regionalne ceste prvega reda proti Kranju in Ljubljani, regionalne ceste drugega reda proti Zbiljam ter občinske ceste proti Svetju. Varnejši so tudi kolesarji, invalidi in pešci, ki prečkajo cesto Jeparca - Ljubljana s podhodom. Pred krožiščem so tudi obojestransko avtobusno postajališče in pločnika za pešce. Vozišče sestavljata dva prometna pasova, široka po 5 metrov, premer otoka je 56 metrov. Izgradnja in ureditev krožišča sta veljala več kot 380 milijonov tolarjev, občina Medvode bo prispevala dobro četrtino ali slabih sto milijonov tolarjev. Župan občine Stanislav Žagar je povedal, da bodo uradno odprli krožišče v drugi polovici tega meseca.

Andrej Žalar

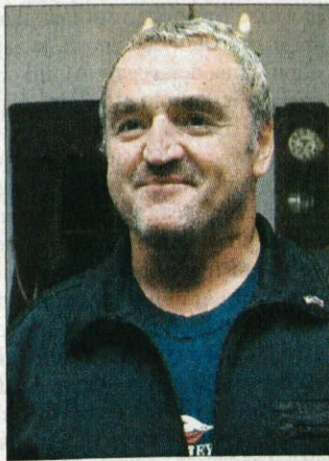
Glasova preja

Martin Strel - zmagovalec velikih voda

Naš gost na 75. Glasovi preji bo veleplavalec, ki ga slovenski in gorenjski javnosti ni treba posebej predstavljati. Preplaval je - po dolgem in ne le počez - velike svetovne reke, Mississippi, Donavo ... Preplaval je cela morja: plaval je iz Evrope v Afriko, iz Francije v Anglijo, čez morje Adrijansko ... In čez velika jezera, kakršno je Gardsko v Italiji ... Zdaj je pred njim nov podvig izjemnih razsežnosti. Kje bo plaval in kdaj, nam bo povedal, pripravil pa bo tudi presečenjenje, na Glasovi preji, ki bo v četrtek, 16. oktobra, v Galeriji Krvina v Gorenji vasi. Z njim se bo pogovarjal naš sodelavec, publicist Miha Naglič.

Vabljeni vsi, ki vas zanima srečanje z Martinom Strelom. Število obiskovalcev bo omejeno, zato pričakujemo, da nam boste vaš obisk pravočasno sporočili na GORENJSKI GLAS na telefonsko številko 04/201-42-00 ali v GALERIJO KRVINA v Gorenji vasi na telefonsko številko 04/510-73-00.

Sponzorji: Galerija Krvina; Bogataj Janko, s.p. - kuhanje malic za podjetja; Občina Gorenja vas - Poljane

Kranj - Vprašanje, zakaj je mestna občina Kranj za obnovo Prešernove ulice izbrala najdražjega ponudnika, je na župana Mohorja Bogataja na zadnji seji mestnega sveta minulo sredo naslovlila svētница Vlasta Sagadin.

Župan Mohor Bogataj pravi, da je občina na javni razpis za izbiro izvajalca dobila štiri ponudbe. Dve sta bili pomanjkljivi in zato izločeni, v igri pa sta ostali še dve. Občina je izbrala ugodnejšega Gradbinca GIP, s katerim so v pogajanjih

uspeli znižati ceno z 92 na 77 milijonov tolarjev.

Prešernova ulica v starem mestnem jedru Kranja naj bi bila obnovljena do konca leta. Trenutno so na delu arheologi, do prihoda gradbenikov pa naj bi pravilnost izbire izvajalca

presodila državna revizijska komisija. Revizijo je namreč zahtevalo podjetje Migo Močnik Kranj, katerega ponudba ni bila sprejeta. Gradbince GIP se je izkazal že pri obnovi Maistrovega trga. Prešernova ulica od Maistrovega do Glavnega trga bo obnovljena na podoben način. Obnovljena bo vsa komunalna infrastruktura, zgrajen plinovod, vozišče bo tlakovano z granitnimi ploščami, pločnika v istem nivoju pa z gladkimi "mačjimi glavami". Za obnovo bo mestna občina Kranj odštela okrog sto milijonov tolarjev.

Helena Jelovčan

Občina izbrala dražjega

O pravilnosti izbire izvajalca za obnovo Prešernove ulice odloča državna revizijska komisija.

Zoran se že vozi z dvigalom

V bloku, kjer živi paraplegik Zoran Komljen, so včeraj predali namenu dvizno ploščad.

Škofja Loka - 20-letni Zoran, srednješolec na Zavodu za usposabljanje invalidne mladine v Kamniku, je na invalidskem vozičku. Že predlani je Društvo paraplegikov Gorenjske v sodelovanju z občino Škofja Loka in Gorenjskim glasom začelo z

zbiranjem denarja, da bi Zoranu v njegovem domačem okolju opravili arhitektonske ovire. Prvo leto so v stanovanju Komljenovih uredili kopalnico, letos pa ob vhodu v blok v Podlubniku zgradili dvizno ploščad, da lahko Zoran z dvorišča pride v

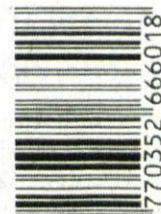
pravo je podjetje Gocan iz Portoroža namestilo pred dvema tednoma, Zoran se z njo že vozi, včeraj pa so jo organizatorji tudi uradno prevzeli in pred blokom Podlubnik 155 pripravili majhno slovesnost. V Zoranovi odsotnosti (bil je na dializi) je

prilije. Razen njega bo novo tehnično pridobitev uporabljala še ena stanovalka tega bloka, ki je prav tako na invalidskem vozičku. Dva milijona vredno na-

vzpenjalno ploščad preizkusil Slavko Bračič, predsednik Društva paraplegikov Gorenjske.

Danica Zavrl Žlebir, foto: Tina Dokl

GORENJSKI GLAS
MALI OGLASI
TEL: 2014 247
2014 248
2014 249
Gorenjski glas, d.o.o., Kranj.
Zoisova 1, 4000 Kranj

KURILNO OLJE IN PLIN
EVROPSKE KAKOVOSTI 080 22 66

PETROL Ltd., Ljubljana, Dunajska cesta 50, 1527 Ljubljana LUNATA/BWA

Mikavne službe v Bruslju

Za nekaj več kot tristo delovnih mest se je prijavilo skoraj dva tisoč kandidatov, ki jih sredi decembra čaka prvi preizkus.

Kranj - S članstvom v Evropski uniji bo tudi približno 330 slovenskih državljanov dobilo možnost za zaposlitev v ustanovah Evropske unije. Zanimanje za omenjene službe je precejšnje, saj se je na razpise Evropskega urada za izbor osebja (EPSO) prijavilo skoraj dva tisoč kandidatov. Ti bodo predvidoma sredi decembra morali opravljati preizkus znanja oziroma natečaj iz treh delov. Ta poleg dobrega znanja angleščine, francoščine ali nemščine zahteva še dobro poznavanje delovanja Evropske unije.

"Kdo je s prijavo na razpis mislil zares, se bo pokazalo prav sredi decembra, ko bo treba opravljati omenjeni natečaj. Za zdaj je bilo namreč treba le izpolniti prijavnico," je poudaril namestnik direktorja službe vlade za evropske zadeve **Andrej Engelman**, ki je odziv na razpise ocenil, da je bil v okviru pričakovanega. Razpisana so bila večinoma začetna delovna mesta. "Za večino delovnih mest se zahteva visoka izobrazba, recimo za prevajalce in splošne administratorje, za specifične poklice, kot so recimo pravniki, je treba imeti dokončno prav določeno fakulteto, srednješolska izobrazba pa je potrebna za delovna mesta sekretarjev." Največ kandidatov se je prijavilo za delovno mesto splošnega admi-

nistratorja, in sicer 517, za tajniška dela se jih je prijavilo 441, za administratorje ekonomiste 314 in za administratorje pravnike 207. Za delovna mesta pravnikov lingvistov se poteguje 45 kandidatov, za finančne revizorje pa 43. Vsi bodo morali skozi natečaj, sestavljen iz treh delov - numerično-logičnega testa in splošnega poznavanja Evropske unije, predvsem njenega pravnega reda, sledi pa še pisanje eseja na izbrano temo. "Za opravljanje teh testov je treba imeti precej znanja, potrebne so posebne priprave," je opozoril Engelman in dodal, da so testi enaki za vse države, iz katerih prihajajo kandidati. Tisti, ki bodo uspešno opravili preizkus, bodo predvidoma spomladi povabljeni na razgovor v Bruselj.

Izbrani se bodo uvrstili na tako imenovano rezervno listo. "Zaposlitev bo potem odvisna od posameznih institucij, kako hitro bodo odpirala nova delovna mesta; zaposlovali bodo postopoma predvidoma v naslednjih sedmih letih," je pojasnil Engel-

man. Takšnega razpisa, še pravi, kot so ga pripravili za sedanjih deset pristopnic, ko med seboj tekmujejo le pripadniki istega naroda, verjetno ne bo nikoli več. Kasneje bodo namreč odprti za vse in za delovno mesto v kateri od institucij se bo treba

pomeriti s kandidati iz vseh članic. "Tovrsten razpis so namreč pripravili z namenom, da lahko kandidati iz vseh držav enakovredno zasedejo posamezna delovna mesta. Drugače bi bilo treba najmanj dvajset do trideset let, da bi dosegli neko ustrežno kvoto, tako pa naj bi že v prvem valu zaposlitev zapolnili dve tretjini delovnih mest, ki naj bi jih imela posamezna država članica." Pri tem so izjema le določene vrste zaposlitev, povezane z jezikom. "V Evropski uniji se uvajajo novi jeziki, kar bo predstavljalo dobro tretjino novih zaposlitev. Pri tem imajo tako

ali tako prednost kandidati držav, v katerih je to uradni jezik." Uslužbenci so v uniji razvrščeni v skupine A, B, C in D, ki označujejo položaj posameznika, posamezne skupine imajo tudi več stopenj. Ta čas se slovenski kandidati potegujejo večinoma za delovna mesta, kjer niso potrebne delovne izkušnje, za prevajalce recimo to pomeni kategorija LA8. "Le pri pravnih lingvistih je za kategoriji A8 in A7 potrebno nekaj delovne dobe." Sicer pa naj bi v sedemletnem obdobju Slovenija dobila tudi enega generalnega direktorja, ki sodi v kategorijo A1, dva direktorja kategorije A2 in sedem menedžerjev med A5 in A3. Uslužbence za ta delovna mesta bodo izbrali po posebnem postopku, in ne preko EPSO. Največ delovnih mest bo po besedah Andreja Engelmana na voljo pri Evropski komisiji in svetu, zlasti zaradi prevajalcev. Slovenija bo imela še svojega komisarja, ki ga imenuje država, potrditi pa ga mora tudi Evropski parlament in sedem poslancev. Službe v Bruslju so med drugim zanimive tudi zaradi osebnih dohodkov. "Začetna plača administratorjev z visoko izobrazbo znaša približno štiri tisoč evrov brez dodatkov, plača generalnega direktorja pa lahko dosega tudi 15 tisoč evrov," je še razložil Engelman.

Mateja Rant

Spomin na požig gorske vasi

Ob 59-letnici požiga vasi Gozd je bila tam svečanost, s katero so proslavili tudi praznik KS Križe, Pristava, Sebenje in Senično.

Gozd - Zbranim pri zavetišču Planinskega društva Križe so spregovorili predsednik KS Senično **Drago Ficko**, tržiški podžupan **Franci Praprotnik** in podpredsednik ZZB NOB Križe **Kristijan Perko**. Predsednik te organizacije **Janko Tišler** je voščil prvoborki **Minki Peraič** iz Podljubelja za 80. rojstni dan.

V vasico Gozd pod Kriško goro se je minulo nedeljo dopoldn podalo veliko ljudi. Dež je sicer marsikomu preprečil načrt za pešačenje iz doline, a se je zato več obiskovalcev pripeljalo z avti. Med njimi so bili nekdanji borci in njihovi svojci, prebivalci okoliških vasi in šolarji, katerim so se pridružili tudi domačini. Vsem je namreč v navadi, da skupaj proslavljajo praznik krajevnih skupnosti Križe, Pristava, Sebenje in Senično, ki je posvečen spominu na preteklost.

Zakaj imajo praznik 7. oktobra, je prvi povedal predsednik KS Senično **Drago Ficko**. Kot je dejal, je Gozd tega dne 1944. leta

doživel največjo tragedijo, saj je okupator požgal vas in odgnal domačine. Ob spominjanju na zgodovino vsako leto razmišljajo tudi o sedanosti. Letos se veselijo obnove lokalnih cest v treh vaseh, novih komunalnih napeljav, urejenih hudournikov in postavitve ekoloških otokov, vseeno pa je še marsikaj neuresničeno. Podžupan občine Tržič **Franci Praprotnik** je ugotovil, da je pri obnovi ceste Pristava - Križe prišlo do zamud, sicer bi jo odprli že za krajevni praznik. Veliko škode so povzročile napake pri gradnji komunalnih napeljav v preteklosti, zato je uredničevanje naložb počasno. Največji pro-

blem je preskrba vasi Gozd z vodo, kar bodo gotovo rešili.

Kaj se je dogajalo v tej vasi pred 59 leti, je opisal podpredsednik krajevnega združenja ZZB NOB Križe **Kristijan Perko**, ki je spomnil na neenak boj borcev Kokrškega odreda z Nemci. Žal je okupator po umiku partizanov požgal deset hiš,

ce k spomenikom padlim v vasi, predsednik kriških borcev **Janko Tišler** pa je presenetil eno zvestih obiskovalcev prireditve v Gozdu. **Minka Peraič**, znana prvoborka iz družine Košir v Podljubelju, je v nedeljo slavila 80. rojstni dan, za kar so ji poklonili šopek. Vse so obdarili učenci OŠ Križe z učiteljicama **Simono**

eno pa že prej. Tega ne bi smeli pozabiti, še manj pa blatiti pravičnega boja za svobodo, je menil Perko. Delegacije borcev, planincev in lovcev so odnesle ven-

Bertoncelj in **Simono Zupan** ter kvartet Rožmarin, ki so pripravili kulturni program, povezoval pa ga je **Janez Ribnikar** iz Pristave. **Stojan Saje**

Odpirajo vrata v boljši svet

Ljubljana - Svoj praznik je pod geslom Učitelji odpiramo vrata v boljši svet v nedeljo praznovalo 55 milijonov učiteljev po vsem svetu. Peti oktober je namreč razglašen za svetovni dan učiteljev, ki po mnenju glavnega tajnika sindikata vzgoje, izobraževanja, znanosti in kulture (SVIZ) **Branimirja Štruklja** ponuja predvsem razmislek o pomembnosti poklica, ki ga opravljajo.

Dober učitelj naj bi bil namreč po mnenju mnogih staršev najpomembnejši element v izobraževanju njihovih otrok. "Države, ki veliko vlagajo v šolstvo, so tudi sicer uspešne," je poudaril **Branimir Štrukelj** in pri tem kot zgled navedel predvsem Skandinavske države. Meni, da imajo v kakovostnem izobraževanju ključno vlogo učitelji, ki pa morajo biti ustrezno usposobljeni za to delo. "Delež neustrezno izobraženih učiteljev se povečuje," je dejal. Ob tem je tudi opozoril, da naj bi se do leta 2015 zlasti nekatere najbolj

razvite države soočile s pomanjkanjem učiteljev. Po podatkih Unesca naj bi bilo takrat na svetu kar 35 milijonov učiteljev premalo, glavni razlog pa je, da se mladi vse manj odločajo za učiteljski poklic, ker je slabo plačan ter je v sodobni družbi premalo priznan in spoštovan. Poudaril je še, da bo sindikat tudi v prihodnje zagovarjal javnega šolstva, saj to prispeva k zmanjševanju socialnih razlik. "Obenem bomo učitelje spodbujali k še bolj kakovostnemu delu," je končal **Štrukelj**.

Mateja Rant

Strankarske novice

Združena lista na Jesenicah o volitvah - Na Jesenicah je bila razširjena seja predsedstva območne organizacije Združene liste socialnih demokratov Jesenice, ki se je udeležil tudi vodja poslanske skupine Združene liste v državnem zboru **Miran Potrč**. Največ so razpravljali o pripravah na volitve v evropski parlament in v državni zbor, ki bodo prihodnje leto. Na obeh želi Združena lista uspešno sodelovati in se v Evropskem parlamentu s svojimi poslanci vključiti v delo poslanske skupine evropskih socialistov, katerih članica je. Govorili so o napovedanih spremembah volilnega sistema, v katerem naj bi ukinili volilne okraje in dali večjo težo preferenčnemu glasu. Ne glede na sistem si bodo prizadevali, da bo dobila Zgornja Gorenjska poslance v državnem zboru. Podelili so priznanja Združene liste: zlato **Slavki Brelih**, srebrni **Branetu Trojarju** in **Albinu Kobentarju** in bronasta **Eriki Repovž**, **Bojanu Korđiču** in **Nataši Harej**.

Zakaj Alpina odpušča - Nemalo smo bili presenečeni nad ukrepi vodstva Alpine, ki je bila kot steber kljubovanja težavam industrije v času tranzicije vzor marsikateremu podjetju, predvsem v usnjarski in obutveni dejavnosti, je zapisala v izjavo zaradi napovedanega odpuščanja delavcev v Alpini območna organizacija **Združene liste socialnih demokratov Žiri**. Napovedani ukrepi Žirovcem neposredno ne prizadevajo, skrbi pa strategija reševanja tovrstnih problemov. Vse preveč se upoštevajo le ekonomski razlogi in dobiček, čeprav verjamemo, da obstojijo tudi resnične težave. Občinska organizacija Združene liste je zaskrbljena, da se ob tem pozablja na delovna mesta predvsem mladih Žirovcov, zato mora ob strategiji zapiranja delovnih mest obstajati tudi strategija odpiranja novih delovnih mest v drugi obliki in vsebini, morda v orodjarstvu. Alpina ima sodobno orodjarno, v Poljanski dolini pa so še druge možnosti.

Sedež pokrajine na Jesenicah - Svetniki Nove Slovenije v občinskih svetih Kranjska Gora, Jesenice, Žirovnica, Bled in Radovljica inž. **Rajko Bernik**, **Andrej Černe**, **Miha Gluhar**, dr. **Janez Mlinar**, **Ladislav Eržen**, dr. **August Mencinger**, dr. **Janez Resman** in inž. **Jože Hribar** v izjavi za javnost podpirajo ustanovitev pokrajine Zgornja Gorenjska. Po njihovem mnenju za ustanovitev pokrajine ni treba spreminjati ustave, zaradi možnosti večjega vpliva ljudi pa bi bile primernejše manjše pokrajine. Predlagajo, da bi imela pokrajina Zgornja Gorenjska sedež na Jesenicah.

Dr. Andrej Bajuk med delavkami Alpine - Predsednik Nove Slovenije in poslanec v državnem zboru, ki je bil izvoljen v Poljanski dolini, dr. **Andrej Bajuk**, je obiskal delavke v obratu Alpine v Gorenji vasi. Podprl je željo zaposlenih, da bi delovna mesta ostala, tudi pod morebitnim drugim delodajalcem. Zagotovil je, da bo kot poslanec sodeloval pri iskanju možnih rešitev. **J.K.**

Največja sejemska prireditve za mlade

Ljubljana - Na Gospodarskem razstavišču bosta Zveza študentskih klubov Slovenije in Študentska organizacija Univerze v Ljubljani od 14. do 16. oktobra pripravili največjo izobraževalno-sejmsko prireditve za mlade. Študentska arena bo znova ponudila številne koristne informacije s področja izobraževanja in mednarodnega sodelovanja, razvoja kadrov ter kulture in prostega časa. Letos se bodo v večjem obsegu predstavile tudi tuje fakultete, tako da bodo študentje lahko iz prve roke dobili informacije o študiju v tujini in začetanju kariere poti v Evropski uniji. **M.R.**

KUPON ZA MALI OGLAS DO 10 BESED -BREZPLAČNO-

Kupon s tekočo številko meseca velja samo za tekoči mesec! Mali glas, oddan po telefonu ali brez kupona, zaračunavamo po ceniku, s popustom za naročnike (20%). VELJAVNI KUPONI imajo na hrbtni strani odtisnjen naslov naročnika.

KUPON ZA BREZPLAČNI MALI OGLAS JE OBJAVLJEN VSAK PRVI TOREK V MESECU!

Po telefonu 04/201 42 47 sprejemamo male oglase neprekinjeno 24 ur dnevno, v malooglasnem oddelku na Zoisovi 1 smo vam na razpolago od ponedeljka do petka od 7. do 15. ure.

Kupon ne velja za pravne osebe (d.o.o. - s.p.).

Pošljite na: GORENJSKI GLAS, 4001 KRANJ, p.p. 124

Ime in priimek, naslov:

10

Naročam objavo malega oglasa v naslednjem besedilu:

Kupon ni veljaven za objavo pod šifro oz. za naslov v oglasnem oddelku.

Šopek rečiških devetdesetletnikov

Štirje Rečičani so ali še bodo letos praznovali svojo devetdesetletnico, peti bo prihodnje leto dopolnil 93. rojstni dan.

Rečica - Kje je skrivnost dolgega življenja Rečičanov? Je kaj v rečiškem zraku ali pa naj verjamemo jubilarom, ki pravijo, da sta najboljša mirno življenje in zmernost. Dva od njih sta letos že praznovala deveto desetletje življenja, dva ga bosta decembra, en pa bo januarja devetim desetletjem dodal še tri leta. Krajevna skupnost (KS) Rečica je minuli petek v gostilni Mangart pripravila prijetno srečanje, slavljenec pa sta čestitala tudi blejski župan Jože Antonič in predsednica omenjene KS Ana Miler.

Milerjeva jim je podarila šopek rdečih nageljnov z vezanimi prtički in pletenice ter jim zaželela, da bi nekaj trenutkov skupaj pluli po reki spomina, župan Antonič pa jim je izročil rajsko ptico, ki napoveduje blejsko tisočletnico. Slavljenka Antonija Potočnik je maja praznovala devetdeseti rojstni dan. Spomnila se je dela v kranjski Jugobruni, kjer je delala kot izučena tekstilka, najmočnejši pečat njenemu spominu pa je dala vojna. Zdaj je že več kot pol stoletja v

pokoju. Dan ji mine v branju časopisov in gledanju televizije, pogreša pa pogovore in pravi, da so mladi danes preveč zaposleni. Kljub letom je v njej še silna želja po življenju. Vitalnosti ne manjka tudi Stanku Černetu, ki je devetdeset let dopolnil julija. Izučil se je za ključavničarja in do upokojitve delal pri železnici. Veselje jima z ženo Ano prinašajo tudi trije otroci, sedem vnukov in enako število pravnukov. Rečičani imajo lepe spomine na Černetu-

ve učne ure drsanja. Sam je drsal do 80. leta, na Bledu je znan tudi po tem, da je odpiral in zapiral kopalno sezono v jezeru, avto pa je vozil do svojega 88. leta. Jožef Burja, po domače Mlinarjev Joža, ki bo decembra dopolnil devetdeset let, je bil vse življenje povezan s kruhom, v svojem mlinu je mel še vse do leta 1990. Imel je prvi moped v vasi in z njim je prevažal tudi vaške otroke. "Rad sem hodil v hribe, v gostilne posedat pa ne." To je tudi njegov recept za dolgo življenje. Z glasbo pa je bilo povezano življenje Tomaža Šolarja, ki bo konec leta dopolnil devet desetletij svojega življenja. V Zagrebu je dokončal glasbeno akademijo in je bil po vrnitvi domov kapelnik gorganske godbe. Ljudje so ga poznali tudi kot redoljubnega voznika lokalnega avtobusa. In nje-

Antonija Potočnik, Stanislav Černe, Jožef Burja, Tomaž Šolar, Janez Svetina in blejski župan Jože Antonič.

Sporni navidezni posli

Ljubljana - Agencija za trg vrednostnih papirjev je prejšnji teden predsedniku uprave Ljubljanske borze dr. Drašku Veselinoviču in članu uprave Tomažu Rotarju izdala odločbo o začetku postopka za odvzem dovoljenja za opravljanje funkcije članov uprave. Razlog za to naj bi bil pomanjkljiv nadzor borze v decembru 1999, 2000 in 2001, ko naj bi šest članov borze domnevno opravilo 95 navidezni poslov.

V agenciji poudarjajo, da je njihovo ukrepanje rezultat dolgotrajnega dela in pregledovanja poslov ter morebitnih kršitev na trgu vrednostnih papirjev. Z ukrepi, ki niso usmerjeni proti borzno posredniškim družbam, ampak proti borznim posrednikom in članom uprav nekaterih družb, naj bi zagotovili spoštovanje predpisov in pravil, s tem pa tudi pošteno, pregledno, likvidno in učinkovito poslovanje na organiziranih trgih. Pravila Ljubljanske borze naštevajo nedovoljena ravnanja, pri tem pa

borzoposredniškim družbam in borznim posrednikom izrecno prepovedujejo opravljanje navidezne posle. Če borza posumi na kršitve ali nepravilnosti, mora ukrepati. V agenciji na podlagi pregleda navidezni poslov ocenjujejo, da borza svoje nadzorne naloge pri tem ni izpolnila, za kar naj bi bila odgovorna uprava. Po zakonu o trgu vrednostnih papirjev je takšna hujša kršitev pravil lahko razlog za odvzem dovoljenja članu uprave borzno posredniške družbe ali borznemu posredni-

ku. In kakšen je nadaljnji postopek? Člana uprave Ljubljanske borze bosta v tridesetih dneh od prejetja odločbe lahko navedla dejstva in predložila dokaze o neutemeljenosti ukrepa, agencija bo potlej postopek ustavila ali izdala odločbo o odvzemu, zoper odločbo pa je možna še tožba na vrhovno sodišče.

V združenju članov borze vrednostnih papirjev ugotavljajo, da začetek postopka za odvzem licence temelji na sumu, da so borzoposredniške družbe in banke sklepale navidezne posle, zgolj sum pa ne zadostuje za tako skrajni ukrep. Zakon o trgu vrednostnih papirjev omenja navidezni posel kot enega od načinov tržne manipulacije, vendar ga natančno ne opredeljuje, ugotavljajo v združenju, kjer so že februarja predlagali agenciji, da termin "navidezni posel" opredeli v podzakonskih predpisih in da tudi določijo, v katerih primerih mora borzoposredniška družba zavrniti naročilo stranke. Agencija doslej takšnega predpisa ni sprejela, zato članice združenja ponovno pozivajo pristojne organe, da dajo uradno razlago 248. člena zakona o trgu vrednostnih papirjev in s tem prispevajo k večji pravni varnosti.

Cveto Zaplotnik

gov recept za dolgo življenje: nič alkohola in cigaret, pa veliko hoje v hribe! Janez Svetina pa za tri leta prekaša našete jubilarne, saj bo januarja praznoval že 93. rojstni dan. Poznajo ga daleč naokoli. Tudi zaradi tr-

govine Pr'Janezu. Človek milega pogleda in nežnega ter trdnega prijateljstva z ženo Jožico. Za dolgo življenje po Svetinovi besedah ni potrebno veliko; dobra volja, vztrajnost in skromnost, pa zdravje mora biti.

Pri svojih letih še vedno vozi avto. Doživete izpovedi in prijetna plovba po oceanu spomina. Jubilariti, iskrene čestitke vsem in nasvidenje ob letu osorej!

Renata Škrjanc

Srečanje na Bledu

Bled - Konec tedna je bilo na Bledu srečanje diplomantov IEDC - Poslovne šole Bled. Pridržani strokovnjaki, med njimi James V. Baker, predsednik združenja diplomantov ameriške univerze Harvard, Philip Stiles z angleške univerze Cambridge, prof. dr. Danica Purg s Poslovne šole Bled in dr. Peter Kraljič iz družbe Mc Kinsey Advisory Council, so jim v petek in v soboto dopoldne predavali o pripadnosti zaposlenih, mednarodnem spletnju poslovnih vezi in o ameriških pogledih na vzpostavljanje odnosov z diplomanti poslovnih šol. Mednarodno srečanje so sklenili s tradicionalno večerno družabno prireditvijo Gold & Grey Gala, na kateri so v vrste MBA Alumni kluba sprejeli že trinajsto generacijo diplomantov in s tem skoraj 80 novih diplomantov simbolično priključili 422 diplomantom prejšnjih generacij. Ker želi klub omogočiti tudi izobraževanje obetavnim študentom iz tranzicijskih držav, je na srečanju pomagal zbrati denar, s katerim bodo izbranim študentom MBA pokrili stroške enoletnega študija.

C.Z.

Bivše tožilstvo naprodaj

Kranj - Mestna občina Kranj bo na javni dražbi prodala poslovno stavbo na Stritarjevi 6 v Kranju, iz katere se je izselilo okrogno državno tožilstvo. Izključna cena bo 65 milijonov tolarjev, k stavbi, veliki 180 kvadratnih metrov, pa sodi tudi 110 kvadratnih metrov dvorišča. Zgrajena je bila leta 1942, pred tožilci pa jo je zasedala policijska postaja Kranj.

Če bi občina stavbo ponovno oddala v najem, bi z njo lahko iztržila okrog 800.000 tolarjev mesečne najemnine. Vendar pa bi pred tem morala hišo temeljito obnoviti, za obnovo bi po oceni potrebovala 80 do 90 milijonov tolarjev. Denarja v pro-

računu nima, zato so se tudi mestni svetniki opredelili za lažjo pot, to je prodajo.

Iz podobnega razloga bo mestna občina prodala tudi hišo na Trubarjevem trgu 2, ki je že dalj časa prazna, obnova pa bi občino stala 41 milijonov tolarjev. Izključna cena za hišo bo 24 milijonov tolarjev.

H.J.

GORENJSKI GLAS

Odgovorna urednica

Marija Volčjak

Namestnika odgovorne

urednice

Jože Košnjek, Cveto Zaplotnik

Uredništvo

novinarji - uredniki:

Boštjan Bogataj, Alenka Brun,

Helena Jelovčan, Katja Dolenc,

Igor Kavčič, Jože Košnjek, Urša

Peternel, Stojan Saje, Darinka

Sedej, Vilma Stanovnik, Cveto Zap-

lotnik, Danica Zavrl Zlebir, Andrej

Žalar, Štefan Žargi; stalni sodelavci:

Matjaž Gregorič, Mateja Rant,

Mendi Kokot, Miha Naglič, Renata

Škrjanc, Simon Šubic, Marjeta

Smolnikar

Fotografija

Tina Dokl, Gorazd Kavčič,

Gorazd Šinik

Lektorica

Marjeta Volčič

GORENJSKI GLAS je registrirana blagovna

in storitvena znamka pod št. 9771961 pri

Uradu RS za intelektualno lastnino

Gorenjski glas je polteden, izhaja ob

torkih in petkih, v nakladi 22 tisoč izvodov.

Redna priloga naročniških izvodov

predzadnji torek v mesecu je Moja Gorenjska.

Ustanovitelj in izdajatelj Gorenjski glas, d.o.o., Kranj / Direktorica:

Marija Volčjak / Tisk: SET, d.o.o., Ljubljana /

Uredništvo, naročnine, oglasno trženje:

Zoisova 1, Kranj, telefon: 04/201-42-00,

telefax: 04/201-42-13 / E-mail:

info@g-glas.si / Mali oglasi: telefon:

04/201-42-47 sprejemamo neprekinjeno

24 ur dnevno na avtomatskem oddajniku;

uradne ure: vsak dan od 7. do 15.00 ure.

Naročnina: telefon: 04/201-42-41 za

tretje trimesečje 2003 znaša 5.930 tolarjev,

posamezniki redni plačniki imajo 20-odstotni popust in zanje trimesečna naročnina znaša 5.032 tolarjev. Letna naročnina znaša 24.080 tolarjev, posamezniki - redni plačniki imajo 25-odstotni popust in zanje letna naročnina znaša 18.060 tolarjev. V ceni je vračunan DDV. Naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do PISNEGA preklica; odpovedi veljajo od začetka naslednjega obračunskega obdobja. Za tužino: letna naročnina 100 evrov; Oglasne storitve: po ceniku. DDV po stopnji 8,5% v ceni časopisa / CENA IZVODA: 180 SIT (16 HRK za prodajo na Hrvaškem).

Komunala prodaja poslovno stavbo

Radovljica - Javno podjetje Komunala Radovljica je objavilo javni razpis, s katerim želi zbrati ponudbe za prodajo poslovne stavbe in pripadajočih objektov na 844 kvadratnih metrov veliki parceli na Ljubljanski cesti 13 v Radovljici. Ponudbe bo zbiralo do 14. oktobra, izključna cena je 51,8 milijona tolarjev, ponudniki pa morajo resnost ponudbe dokazati z varščino v višini 10 odstotkov izhodiščne cene. Kot je povedal direktor podjetja Drago Finžgar, stavbo, ki je že skoraj leto dni prazna, prodajajo zato, ker je nepotrebno poslovno premoženje in ker jim zadoščajo objekti na Ljubljanski cesti 27 in objekti nekdanje vojašnice, ki so jo pred kratkim na dražbi kupili od Občine Radovljica.

C.Z.

Piše: Mag. Cene Matičič

Akcija 25 poslancev ali Vpet v leta pomladi sedemdesetih let (XXII. del)

Naj to pomeni, da se je glas o naši akciji raznesel celo v to deželo?

Urednik DNEVNIKA Miran Satler mi predlaga intervju, češ da sem z njim že večkrat sodeloval, in da ga k temu nagovarja tudi beograjski "VEČERNI LIST". Ta pa, da je namreč takoj pripravljen objaviti ta isti intervju.

Čeprav se intervjujev praviloma ne branim, mu dopovem, da bi bil v tem trenutku verjetno neprimeren, saj osebno ne mislim prilivati olja na že pretirano razpihneni, razširjeni in nepotrebnosti ogenj. Tudi on se s tem strinja, meni pa, da bi se o tem lahko pogovarjala enkrat kasneje.

DELO, ki ga vseskozi oblegajo s prispevki bralcev, objavlja članek Borisa Verbiča, ki pod naslovom "Z argumenti, ne z etiketami..." zahteva, da je potrebno javnosti ponuditi prepričljive argumente, ne pa poslance, ki so jih še do včeraj prištevali med najuglednejše osebnosti, enostavno etiketirali. Zadevo bi namreč lahko uredili na primernejši in dostojnejši način, tako pa izgleda, da je uporabljeni postopek prav primeren za odvratanje javne pozornosti od mnogo bolj pomembnih problemov naše stvarnosti ...

MLADINA prinaša presenetljivo dober, lahko bi rekel do sedaj celj najboljši članek, ki ga je

pod naslovom "Manipulacija s poslanci", in podnaslovom "O tem ali so bili manipulirani, niso imeli časa povedati" objavila publicistka Mojca Murko.

Mislim, da tehtnejšega zapisa o naši akciji vsaj do današnjega dne še ni bilo v naših časnikih. V povsem drugačno luč nas postavlja članek "Demokracija" v sarajevskem OSLOBODENJU.

Ubadam se z analiziranjem zunanjetrgovinske dejavnosti Lesnine. Tem, ki je tudi član IO, se vrne z obvestilom, da seji, ki bo obravnavala našo akcijo, mi trije akterji ... ne smemo prisostvovati, kar močno zaudarja po starem muslimanskem reku "Kadija tuži, kadija sudi".

zadovoljivo, niti pravilno prikazana, pošiljam na sedmih straneh ustrezno korekturo z zahtevo, da jo je šteti kot integralni del zapisnika.

11. VIII. 1971 (sreda)

V dopoldanskih urah nadaljujem analizo o poslovanju in usmerjenosti zunanjetrgovinske aktivnosti Lesnine.

V pričakovanju zasedanja republiške SZDL

Okoli poldneva se vsi štirje (Ivan Kreft, Tone Remc, dr. Vojan Rus in jaz) zberemo na vrtu bifeja Turist, upajoč, da nas bodo povabili na zasedanje republiške SZDL.

Rus, ki je tudi član IO, se vrne z obvestilom, da seji, ki bo obravnavala našo akcijo, mi trije akterji ... ne smemo prisostvovati, kar močno zaudarja po starem muslimanskem reku "Kadija tuži, kadija sudi".

se nadaljuje

Knjiga avtorja Cene Matičiča bo izšla prihodnje leto 2004. Prednaročila sporočite na naslov: Gorenjski glas, Kranj, Zoisova 1, telefon: 201 42 00

Staro telovadnico že podirajo

Cerklje - Konec prejšnjega tedna so delavci Gradbinca GIP začeli podirati staro telovadnico ob Osnovni šoli Davorina Jenka v Cerkljah, s čimer se je začela tretja faza - izgradnja prizidka k šoli. S to investicijo bodo Cerklje dobile kulturno dvorano s skoraj 400 sedeži, splošno in otroško zobno ambulanto, šola pa za potrebe devetletnega šolanja dodatnih dvanajst učilnic z garderobami in sedem kabinetov za učitelje. Pridobili bodo še novo šolsko knjižnico in multimedijno učilnico. Gradbena dela naj bi zaključili konec oktobra prihodnje leto, otroci pa naj bi se v nove šolske klopi useli mesec dni kasneje. Vrednost celotne investicije je ocenjena na 700 milijonov tolarjev, od tega bo gradnja stala okoli 490 milijonov tolarjev. Ministrstvo za šolstvo in šport bo sofinanciralo gradnjo s 150 milijoni tolarji, občina pa bo Gradbinco GIP svoj delež v višini 227 milijonov tolarja plačala v naravi - z 2,5 hektarja zemljišča v Šmartnem, kjer bosta v bodočnosti zrasla dom starejših občanov in kompleks varovanih stanovanj. Pri tem projektu, katerega gradnja naj bi se začela po koncu gradnje šolskega prizidka, bo z 10-odstotnim deležem sodelovala tudi občina, ki je s Gradbincom GIP pred časom tudi podpisala pismo o nameri. **S.Š., foto: T.D.**

Kanalizacija za večino gospodinjestev

Centralno čistilno napravo in kanalizacijo bo gradilo nemško podjetje WTE. Gradnja naj bi bila končana do leta 2007.

Bled - Blejska občina je za gradnjo kanalizacije in čistilne naprave z javnim razpisom podelila koncesijo nemškemu podjetju WTE Wassertechnik. Odločila se je, da bo odvajanje in čiščenje odpadnih voda uredila celovito, ker pa je izrazito turistična občina, bo slednje morala storiti čimprej. Projekt predvideva tudi gradnjo centralne čistilne naprave za skoraj 16.000 populacijskih enot.

Kanalizacijo bodo gradili postopno, saj občina vsega denarja naenkrat ne more zagotoviti. Najprej jo bodo zgradili v Koritnem, Ribnem in v Bodeščah, za ta območja so že zaprosili za državna nepovratna sredstva. Gradnjo bodo nadaljevali v Mlinem, na Selu in v Gorjah, sledila bo gradnja kanalizacije za Bohinjsko Belo in Obrne, v zaključni fazi pa bodo na kanalizacijo priključili še osrednji del Bleda. Projekt bo zelo obsežen in za občino tudi velik finančni zalogaj, saj jo bo stal vsaj 10 milijonov evrov, gradnja kanalizacije pa naj bi bila končana do konca leta 2007. Poleg kanalizacijskega omrežja bo podjetje WTE uredilo tudi centralno čis-

tilno napravo s 14.150 populacijskimi enotami, za Ribno, Koritno in Bodešče jih bo 950, v čistilni napravi za Obrne in Bohinjsko Belo pa še 620 enot. Na Bledu morajo poskrbeti za odpadne vode, poleg tega je kraj poseben tudi zaradi jezera, ki ga je treba zaščititi. Našteto bodo po besedah **prof. dr. Mitje Rismala** morali upoštevati pri gradnji kanalizacijskega omrežja, ki bo na Bledu grajeno po strožjih kriterijih, čistilna naprava pa bo zgrajena po zahtevnih evropskih predpisih. O obsežnem projektu, ki je med svetniki sprožil številna vprašanja in pomisleke, so govorili tudi na zadnji seji občinskega sveta. Zanimalo jih je, kam bo spel-

jana voda iz jezerske natege in kako bo urejena kanalizacija za Malo in Veliko Zako, avtokamp in Vilo Bled, saj so svetniki menili, da teh lokacij projekt gradnje kanalizacijskega omrežja in centralne čistilne naprave ne vključuje. Rismal je ob tem pojasnil, da je v Zaki slednje urejeno s kanalom M, ohranili naj bi ga tudi v prihodnje in priključili na čistilno napravo. Odločiti se bodo morali tudi med dvema možnostima: za sistem, ki predvideva črpalnice ali za pretočni - gravitacijski sistem, izbrali pa naj bi tistega, ki bo

cenovno in obratovalno najugodnejši. Pomembno je tudi dejstvo, da bodo zgradili zadrževalne bazene, ki ob večjih nalivih zadržijo velike količine vode, namestili jih bodo v tla in ne bodo kvarili izgleda kraja. V začetku oktobra so začeli pripravljati projekte, po končani gradnji pa bo na kanalizacijsko omrežje priključenih dobrih 98 odstotkov vseh gospodinjestev v blejski občini. Lastnica naprav bo občina, ki si bo za gradnjo prizadevala pridobiti tudi nepovratna sredstva evropskih skladov. **Renata Škrjanc**

Dve uri za dnevni red

Sestavili bodo strokovno komisijo, ki bo pregledala poslovanje vrta.

Mengeš - Tudi na tokratni seji občinskega sveta se je zataknilo že pri dnevnem redu, za katerega so svetniki porabili dobri dve uri. Znova so umaknili točko o rebalansu proračuna, zavrnilo so tudi razpravljanje o usmeritvah proračunov za prihodnji dve leti in načrtu razvojnih programov do leta 2007. Prav tako niso želeli sprejeti odgovornosti za povišanje cen vrta.

Glede vrta se v gradivu ne ujemajo niti osnovni podatki, so županu očitali svetniki, zato ni jasno ne to, koliko je oddelkov in otrok v vrtcu, ne koliko je zaposlenih. Razen tega uprava vrta ni pripravila racionalizacije stroškov, ki so jo zahtevali že marca. Župan **Tomaž Štebe** je kljub temu vztrajal, da razpravljajo o tej točki, saj zadeva povečanje plač zaposlenim, kar je zakonska obveznost, ki jo morajo izpolniti. "Drugače pa je tudi meni dovolj, zato bomo sestavili strokovno komisijo, ki bo opravila nadzor nad poslovanjem vrta," je zagotovil. Svetnikov prav tako ni uspel prepričati, da bi sprejeli rebalans proračuna, čeprav je zagrozil, da bo to povzročilo dokončno blokado dela v občini in da bodo v skrajnem primeru lahko tudi materialno-pravno odgovarjali. Menili so, da je cinično, da jim je posredoval enak predlog rebalansa, ki so ga zavrnilo že na septembrski seji. **Breda Jamšek** mu je tudi očitala, da v gradivu, ki so ga prejeli, ni navedena niti ena točka, ki bi prikazala, katere od zakonskih obveznosti občine niso sprejeli. "Če bi bilo to razvidno iz dokumenta, ne bi bilo nobene težave, da bi to popravili," je poudarila. V nadaljevanju seje so nato med drugim dali soglasje k spremenjeni družbeni pogodbi javnega podjetja Centralna čistilna naprava Domžale - Kamnik in sprejeli spremembe ureditvenega načrta na območju industrijske cone. **Mateja Rant**

Pšati sta se povezali

Pšata - Pobudo, da bi se srečali krajani obeh Pšat, tiste pri izvihu v občini Cerklje in one druge pri izvihu v Kamniško Bistrici v občini Domžale, je lani dal **Ferdinand Podjed** s Pšate v občini Cerklje. Lani, na prvem uspelem družabnem srečanju, so se tudi dogovorili, da bodo z obiski in druženji nadaljevali. Tako je bilo minulo soboto drugo srečanje na Pšati v občini Cerklje. Krajani Pšate pri Dragomlju v občini Domžale so se na obisk in srečanje pripeljali z avtobusom. Ob prihodu, ki ga tudi slabo vreme ni skalilo, sta si nazdravila predsednik vaškega odbora Pšata v občini Cerklje, **Ivan Kern** in

Jože Rožman iz Pšate pri Dragomlju. Dobrodošlico s kulturnim programom pod vodstvom Vide Gerkman, so jim

zaželeli domačini s Pšate pri izvihu in gostom s Pšate pri izvihu v občini Domžale v spomin na srečanje izročili sliko. Skupaj so se potem podali k izvihu Pšate in k sveti maši, ki jo je vodil domači župnik Franc Turk. Srečanje se je nadaljevalo s košarkarsko tekmo, pšaško roletu in veselem družabnem druženju ob golu in glasbi. Goste iz Pšate pri Dragomlju pa sta pozdravila tudi župan občine Cerklje Franc Čebulj in predsednica TD Cerklje Vera Prelovšek. **Andrej Žalar**

Škofja Loka se širi na Kamnitnik

Občina Škofja Loka je pred dvema letoma začela s pripravo novega prostorskega plana občine. Prva obravnava na naslednji seji občinskega sveta.

Škofja Loka - Nov prostorski plan bo dopolnitev prejšnjih in bo veljal do leta 2020. Trenutno veljavni občinski prostorski plan temelji na planu iz leta 1986, ki je bil doslej že večkrat dopolnjen, vendar parcialno in večinoma na podlagi posamičnih interesov za določitev nove zazidljivosti zemljišč. Ta so se doslej v večini že zazidala, novih možnosti gradnje praktično ni.

"S tem predlogom bomo dobili nova zemljišča tako za stanovanjsko gradnjo in za industrijo. Pridobili bomo tudi nove prometne zasnove, saj odlok predvideva severno obvoznico," nam je o predlogu novega prostorskega plana povedal domači župan Igor Draksler. Ta še ugotavlja, da urbanističnega razvoja ni možno zagotavljati s parcialnim dodajanjem posamičnih parcel na obrobju obstoječih naselij. Potrebno bo določiti nove smeri dolgoročnega prostorskega razvoja na podlagi interdisciplinarnega procesa. Vloga občine je racionalna raba prostora.

Na začetku priprave sprememb in dopolnitev plana je občina pridobila obvezna izhodišča iz prostorskega plana države, prav tako so pridobili tudi pogoje in smernice soglasoda-

jalcev. Prvi obravnavi na občinskem svetu sledi javna razgrnitev plana in javna obravnava, temu pa stališča do pripomb in predlogov iz obravnave in morebitna dopolnitev osnutka. Občina mora nato pridobiti še mnenje vlade, sledi pa še potrditev plana na občinskem svetu. "Po naši oceni bi morale biti vse aktivnosti končane v enem letu, temu pa kasneje sledijo še

zazidalni načrti za posamezna območja. V nekaterih primerih jih že imamo in veljajo," je razložil postopek župan.

Novosti v osnutku prostorskega plana je veliko. Ta predvideva dolgoročno širitev Škofje Loke okoli Kamnitnika, širitev površin za proizvodnjo severno od železnice, trasa za severno obvoznico v Selško dolino, sistem zelenih površin ob vodotokih v mestnem območju ter manjše razširitve stavbnih zemljišč na podlagi individualnih pobud in za zaokrožitev robov naselij ter suhe zadrževalnike za omejevanje negativnih vplivov visokih vod. **Boštjan Bogataj**

Zvonček zamenjala Spominčica

Žirovnica - Prvega oktobra so v Žirovnici v prostorih bivše cvetličarne Zvonček odprli novo cvetličarno Spominčica. Njena lastnica **Romana Gunde Košelnik** ima Spominčico že v Radovljici, tako da je to njena druga cvetličarna. Cvetličarna je obenem tudi darilni butik, v njej najdete pa vse od suhega cvetja do svežih rož. Spominčica je zanimiva pridobitev za Žirovnico, saj popestri ponudbo kraja. **A.B.**

Nesreče zaznamovale življenje

Ljudmila Tušek iz Stirpnika v Selški dolini je pred dnevi praznovala okroglih 90 let. V teh letih ji ni bilo prav nič prihranjenega.

Stirpnik - Pred kratkim je **Ljudmila** v gostilno Pr' Birt povabila več kot 40 slavlencev, med njimi je devet vnukov in 19 pravnukov. O svojem življenju pove, da ji ni bilo nič prihranjenega. Vedno, ko se je opomogla, je prišla nesreča in spet je šlo težko. Devet desetletij je praznovala 27. septembra.

Ljudmila Tušek je praznovala visoki jubilej.

Rodila se je v Podnartu. Ob začetku 1. svetovne vojne, stara je bila dve leti, so jo starši poslali k teti v Nemilje, kjer je tudi ostala. Pri 23. letih se je poročila s Francetom in prišla v Stirpnik. Mož se je vrnil iz Chicaga, saj so njegovi starši

potrebovali pridne roke za delo na kmetiji. Kmetije starši nikoli niso "predali" Francetu, kar se je Ljudmili še dolgo poznalo.

Med vojno so namreč moža odpeljali in nikoli se ni vrnil. V zakonu so se jima rodili trije otroci, hčerki Milica in Tilka

ter sin Francelj. Ti so ji pri 28 letih, po smrti moža, ostali še edino upanje. "Kaj naj bi takrat? Delati sem morala, otroci pa so rasli," trdo pove Ljudmila.

S posebno grenkim priokusom se spominja dni, ko sta se hčeri že poročili, sin pa je odšel v vojsko. Na kmetiji je ostala kar dve leti sama.

Potem je šlo na bolje. Francelj se je oženil s Cilko, kmalu pa je bila tu spet nesreča. Francelj se je ponesrečil s traktorjem, zopet pa sta Ljudmila in Cilka ostali sami z otroki. Danes je boljše. Sedaj je Ljudmila zdrava, tako kot skoraj vse življenje. Le lani si je zlomila nogo, v bolnišnici je hudo zbolela in tam ostala kar 10 tednov. Že dolgo ne vidi dobro, v zadnjem času pa se najrajši ubada s pravnuki. Kadar le more, gre rada k maši, še najrajši na Brezje. Recept za dolgo življenje? "Veliko jih pravi, da je vse v delu. Mene je vedno bolel želodec, zato nisem veliko jedla. Morda je to pravo."

Boštjan Bogataj

2. Mednarodna likovna delavnica Fakultete za organizacijske vede

Kalejdoskop likovnih izrazov

Spodnje Bitnje - Šest dni pretekega tedna je osemnajst likovnih ustvarjalcev iz Slovenije, Hrvaške, Italije in Avstrije preživelo v ustvarjalnem in družabnem vzdušju 2. mednarodne likovne delavnice FOV. V sredo je bila v prostorih fakultete odprta tudi razstava del akademske slikarke Mire Ličen Krmpotič.

Likovniki so podobno kot preteklo leto na prvi delavnici tudi letos ustvarjali v prostorih velikega ateljeja Steklarstva Jugovic v Srednjih Bitnjah. Ko sem udeležence delavnice v petek obiskal v njihovem začasnem ustvarjalnem okolju, sem v prvem trenutku dobil občutek, da sem jih premotil sredi najbolj zavzetega dela. Vsak ob svojem slikarskem stojalu, mizi, ob slikah ... A vendarle, kot so mi v pogovorih kasneje tako rekoč vsi po vrsti zagotavljali, so ustvarjalni fluid in lastne izkuš-

nje vse dni uspešno delili med seboj, tako v ateljeju, kot ob družabnih večerih. "Enkratno vzdušje. Zanimivo je na enem mestu videti toliko različnih umetniških slogov, likovnih tehnik ... Ob tem, da je vsak predan svojemu delu, med seboj izmenjujemo izkušnje, navezujemo poznanstva," je razmišljal Vinko Tušek, ki je ob sinu Marku Tušku, Nejšu Slaparju, Klementini Goliji in Klavdiju Tutti ter ruskem slikarju Sergeju Mašukovu, ki živi v Ljubnem, zastopal "go-

renjske barve". V gorenjskem okolju se dobro počuti tudi Bogdan Čobal iz Maribora, ki se je delavnice udeležil že lani: "Organizator se zelo potruži za nas, tako da lahko nemoteno ustvarjamo ter hkrati na neki način sodelujemo med seboj."

Eden najbolj delavnih slikarjev je bil zagotovo Dunajčan Wolfgang Walkensteiner, ki je v slabem tednu ustvaril precej platen različnih formatov. Da se kljub jezikovnim pregradam, žal ne znam slovensko, je dejal, v tem okolju odlično počuti. S Kranjem je povezan tudi koroški Slovenec Karl Vouk, ki prihaja iz okolja Železne Kaple. "Udeležil sem se bienala pred dvema letoma, zdaj sem prišel

na kolonijo. Tokrat se nisem odločil za platna, ustvarjam namreč na vezanih ploščah. Želim ustvariti obsežnejši opus, zato bom delo nadaljeval

doma..." Tudi letos umetniški vodja Klavdij Tutta je na delavnici zbral uspešne in v svojem okolju pa tudi širše znane umetnike, s katerimi je na različnih kolonijah že sodeloval. "Držim se visoke umetniške ravni sodelujočih, kar je pogoj za kvalitetno delo in tudi konkretne rezultate," je dejal, kot eden snovalcev tradicionalnih kolonij na Sinjem vrhu pa je povedal še: "Sinji vrh je na neki način "ranžirna postaja" za likovnike iz tujine, ki se kasneje v Slovenijo še vračajo. Tudi k nam v Kranj." Poleg ome-

njenih so na delavnici sodelovali še: Claudio Neviyel, Andreja Visentini, Ana Crescenzi in Renata Petti iz Italije, Krunoslav Medimorec, Martin Bizjak in Bojan Šumonja s Hrvaške ter Zvest Apollonio in Mira Ličen Krmpotič s slovenskega primorja. Slednja je v sredo v prostorih FOV odprla tudi razstavo svojih del. "Lepo je delati v tako odličnem okolju, s tem mislim tako na dobro organizacijo kot na kolege in kolegice likovnike."

Udeleženci delavnice so bili navdušeni nad prizadevnostjo Danice Kotnik, ki je s strani organizatorja Študentske organizacije FOV skrbela za to, da je bilo na delavnici vseskozi vse na svojem mestu. "Zanimivo je biti koordinator v taki družbi, kot so likovni ustvarjalci. V teh dneh sem se marsikaj naučila od njih, seveda pa sem jim v pomoč k njihovemu ustvarjanju ustregla, če je bilo le mogoče." Po eno delo bo vsak udeleženec podaril fakulteti, sicer pa bodo dela na ogled v FOV, odprtje razstave pa bo predvidoma prihodnji mesec.

Igor Kavčič

Dva meseca za filmske sladokusce

Kranj - S filmom Raj se bo v četrtek začel jesenski cikel Filmskega gledališča, abonmaja filmov, ki jih poznamo kot tiste "nekaj več", že trideset let pa ga pripravljajo v Kinu Kranj. Od evropskih art filmov do kvalitetnejše ameriške produkcije.

Filmsko gledališče bo v četrtek v kinu Center v Kranju odprl film Raj, za katerega je scenarij že leta 1996 napisal veliki Krzysztof Kieslowski, in z njim nameraval začeti novo trilogijo (sledila bi še dela Pekel in Vice), žal pa ga je prehitela prezgodnja smrt. Začetega dela se je lotil nemški režiser Tom Tykwer in posnel nostalgichen in mestoma ganljiv film o učitelji Philipp (Kate Blanchet), ki podtakne peklenski stroj, ki v igri usode konča na nepravem mestu in ubije nedolžne ljudi ... Sledila bo ameriška akcijska drama Seabiscuit. Trideseta leta prejšnjega stoletja, slepi džokej, čudaški trener in osovraženi milijonar ter konj Seabiscuit na začetku niso ekipa za zmage ... V nadaljevanju bodo sledili še ameriška kriminalka Poslednja noč z režiserjem, poznavalcem tega

žanra Spikeom Leejem, irsko angleška drama z resničnim zgodovinskim ozadjem Krvava nedelja se je že odlikovala kot najboljši film berlinskega festivala, publika pa ga je za najboljšega izbrala na festivalu v Sundanceu, tu je vojna drama Amen, v katerem se režiser Costa Gavras vrača v čas najbolj umazanih strani naše zgodovine, 2. svetovne vojne. S certifikatom Dogme 95 (prejel ga je kot 28. film) se ponaša danska psihološka drama Odprti srce, režiserke Susanne Bier. Francosko govoreče področje pokriva film z naslovom Sin, ki je ovenčan z nagradami na festivalih v Cannesu in v Karlovy Varyh, na področje kriminala in preprodaje človeških organov pa se bomo podali z angleškim črnim trilerjem Umazane lepe stvari režiserja Stephena Fear-

Jeff Bridges je nedvomno prvo igralsko ime v filmu Seabiscuit.

sa. Igralsko najbolj zvezdniško zaseden je ameriški psihološki triler Skrivnostna reka. Režiser Clint Eastwood in igralci Sean Penn, Tim Robbins, Kevin Bacon, Laurence Fishburne, Marcia Gay Harden ..., nadaljevanje sledi v filmu.

Filmsko gledališče bo potekalo ob četrtek in petkih zvečer s

predstavami ob 20. uri v kinu Center, ob sobotah se bodo selili v kino Storžič, ob torkih pa bodo filmi na ogled v kinu Sora v Škofji Loki. Abonmajska vstopnica za devet filmov je kot po tradiciji več kot ugodna, 5.500 tolarjev, za študente in dijake pa 5.000 tolarjev.

I.K.

Program v štirih abonmajih

Še enkrat večje zanimanje kot lani.

Kamnik - Kulturno društvo Priden možič, potem ko je uspešno sklenilo preteklo kulturno sezono, ko se je v Domu kulture v Kamniku zvrstilo več kot sto prireditev, še naprej ostaja upravljavec kamniškega Doma kulture. Poleti, ko je bil dom zaprt, so v njem posodobili tehnično opremo in garderobe za nastopajoče. Zdjaj pa bodo podobno kot na začetku leta bogat program oblikovali v štiri abonmaje. Uvrstili in razvrstili ga bodo v Maistrov, Mladinski, Dijaški in Otroški abonma.

V letošnji sezoni načrtujejo približno 150 prireditev. S prodajo so zelo zadovoljni. Na novinarski konferenci so povedali, da je zanimanje za abonmaje presenetljivo, saj so minuli teden zabeležili še enkrat večjo

prodajo kot lani. To pa je tudi najlepše priznanje Kulturnemu društvu Priden možič za dosedanje prvo leto delovanja pri upravljanju doma. Sicer pa je delo društva pohvalila tudi svetovalka za kulturo v občini Kamnik Nataša Bider.

Tako kot preteklo sezono bo tudi letos Dom kulture Kamnik gostil priznana institucionalna in neinstitutionalna gledališča (Mestno gledališče ljubljansko, Prešernovo gledališče iz Kranja, Gledališče Ptuj, Lutkovno gledališče Maribor, pa tudi Teater 55, Mojteater, Gledališče Satirikon). Prvič se bo na odru Doma kulture Kamnik predstavil mojstrski igralec Zijah Sokolović, v okviru mladinskega abonmaja pa razvpita Improliga.

Andrej Žalar

APZ vabi nove pevce in pevke

Kranj - Akademski pevski zbor France Prešeren Kranj v svoje vrste vabi nove člane, avdicija pa bo danes, 7. oktobra, ob 20. uri v učilnici 24 v Gimnaziji Kranj (stranski vhod nasproti hotela Creina). Zbor od leta 2000 vodi dirigent Primož Kerštanj, s katerim so lani uspešno gostovali v Baskiji, letos na Madžarskem, na državnem tekmovanju v Mariboru pa so prejeli srebrno plaketo. V božičnem času pripravljajo koncert latinskoameriške sakralne glasbe z instrumentalno spremljavo, julija 2004 pa se bodo udeležili zborovske olimpiade v Bremnu. Dodatne informacije na tel. št. 051 314 557, sicer pa zbor vadi vsak ponedeljek in četrtek ob 20. uri v Gimnaziji Kranj.

I.K.

Iz galerije Prešernovih nagrajencev za likovno umetnost

Dušan Tršar (1937)

Rodil se je na Planini pri Rakeku. Na ALU v Ljubljani je študiral kiparstvo pri profesorjih Zdenku Kalinu in Frančišku Smerduju. Diplomiral je leta 1963. Študij je nadaljeval na specialki za kiparstvo pri profesorju Borisu Kalinu ter ga zaključil leta 1966.

Za razstave v zadnjih letih je prejel leta 1978 Nagrado Prešernovega sklada.

Variacija 8, kvadrat in pravokotnik iz pleksi stekla sta ujeta v misterij svetlobe. Tršar se je poigral z neokonstruktivističnim principom čistih geometričnih oblik. Ritem stroge kompozicije prekinejo zelene tube in brezbarvne vijuge ter razbijejo prazen prostor. Svetloba, kot aktivni princip napolni in oblikuje ter pahne skulpturo v bivanje. Tršarjevo skeletno kiparstvo se tukaj še dodatno poigra z vizualno-komunikativnimi pripomočki in kinetičnimi iluzijami iz vsakdanjega življenja.

P. H. F.

V.8, 1977, pleksi steklo, 41 x 47 x 19 cm. Provenienca: darilo avtorja leta 2003 za Zbirko Prešernovih nagrajencev.

Galerija Prešernovih nagrajencev

Pavšlarjeva hiša Kranj in Avla Mestne občine Kranj

Razstave: **DUŠAN TRŠAR**, 16. oktober - 28. november, Pavšlarjeva hiša, Kranj; **IVE ŠUBIC**, otvoritev ob občinskem prazniku 3. decembra v Pavšlarjevi hiši.

Prešernovo gledališče Kranj

Prešernovo Gledališče Kranj kot organizator 34.

Tedna slovenske drame razpisuje

NAGRADO SLAVKA GRUMA

za najboljšo slovensko dramsko besedilo.

Za nagrado Slavka Gruma tekmujejo slovenska dramska besedila, v letu 2003 predložena strokovni žiriji.

Rok za prijavo je 30. november 2003.

Žirija za podelitev nagrade Slavka Gruma bo podelila nagrado enemu, dvema ali trem besedilom v enakih delih.

Nagrada Prešernovega gledališča Kranj v vrednosti 1 mio SIT.

Nagrada Droge Portorož v vrednosti 1 mio SIT.

S prijavo avtorji dovolijo organizatorju uporabo prijavitelne dramskega besedila v sklopu TSD in se za ta namen odrekajo avtorskim pravicam.

Gledališča oziroma avtorji naj pošljejo besedila v petih izvodih na naslov: Prešernovo gledališče Kranj, Glavni trg 6, 4000 Kranj, z oznako "za nagrado Slavka Gruma".

Podrobnejše podatke o razpisu najdete na spletni strani www.presernovogledalisce.com

Piše Eva Senčar

S knjigo o ...

Konec človeštva, Posledice revolucije v biotehnologiji (naslov izvirnika Our Posthuman Future), svetovna uspešnica avtorja Francis Fukuyame v prevodu Urške Pajer, Učila International, Tržič 2003, 267 str., 7.990 sit.

Pred desetletjem je eden vidnejših svetovnih intelektualcev Fukuyama postavil tezo o koncu zgodovine in zaslovel s knjigo The End of History and the Last Man, kjer je opisal mehanizme progresivne univerzalne zgodovine, katere glavno gonilo je moderno naravoslovje in iz njega izhajajoče tehnologije. Konec človeštva je v izvirniku izšla lani, in torej zajema zadnja odkritja v biotehnologi-

ji. Sodobna biologija, pravi avtor, usodno vpliva na naše razumevanje politike; v knjigi se ne ukvarja z biološkim orožjem, pač pa s potrebo po večjem političnem nadzoru nad uporabo znanosti in tehnologije. Vodi nas po labirintu starejših in novejših znanstvenih odkritij o človeških možganih, o dveh razširjenih nevrofarmakoloških sredstvih prozacu in ritalinu, o odkritjih vzrokov staranja in možnosti podaljševanja življenja, o genskem inženiringu. Je biotehnologija lahko razlog za skrb? Namreč ob vsakršnih zadržkih, ki bi jih imeli o napredku, moramo prepoznati tudi njegove nesporne obete. Evgenika, to je področje namernega razmnoževanja ljudi zaradi njihovih izbranih dednih lastnosti, ki je nastala v času Charlesa Darwina, je skozi zgodovino dobivala različne oblike; izkoristil jo je Hitler, pa Kitajska z omejevanjem populacije, najnovejša je genski inženiring. Nasprotniki tega, pravi avtor, bodo morali pojasniti, kakšna škoda bi nastala s svobodnimi odločitvami staršev o genski zasno-

vi njihovih otrok. Napajajo jih verski in utilitaristični zadržki, slednji zadevajo družinsko pravo, ekonomske probleme in tekmovanje z naravo, in pa povsem filozofske dileme, ki bi jih s skupnim imenovalcem poimenovali: kako biti, ostati človek. Fukuyama ne zavrača a priori tehnološkega napredka, pač pa ponuja v razmislek predloge zakonodajnim in upravnim telesom, kar bi zajelo regulacijo denarja, še pomembneje - poskuse na ljudeh, uporabo človeških zarodkov ... Ne gre za utopijo o koncu človeštva, prej prikaz ukleščenosti, ki jo nezavedno povzroča svoboda, tudi politična, pa čeprav omogoča zadovoljevanje tistih potreb, ki nam jih je določila narava; naj bo svet po koncu človeštva torej "svoboden, enakopraven, uspešen, skrben, sočuten - le z boljšim zdravstvom, daljšimi življenji in morda višjo inteligenco." In nikakor bolj hierarhičen in tekmovalen od današnjega, ali pa da bi, zaradi pomešanja genov z drugimi vrstami, mogoče celo ne vedeli več, kaj človeško bitje sploh je.

Svetovna razstava jasllic v Ljubljani

Odpri jo bodo 14. novembra v cerkvi sv. Jožefa v Ljubljani. Odprta bo do 15. februarja.

Dr. Janez Gril, dr. Leopold Grčar, Marjan Marinšek in Silvo Šinkovec

agencije. Za prihod zbirke z okrog 350 jasllicami v Ljubljano imajo največ zaslug Društvo

ljubiteljev jasllic Slovenije s 127 rednimi in 25 podpornimi člani ter njegov predsednik pater dr. Leopold Grčar iz frančiškanskega samostana na Brezjah, slovenska nacionalna komisija Unesca, ministrstvo za kulturo in jezuitje, ki upravljajo s cerkvijo sv. Jožefa. Za vodenje častnega odbora razstave so zaprosili predsednika Republike Slovenije dr. Janeza Drnovška.

Na konferenci za novinarje so predsednik organizacijskega odbora Marjan Marinšek iz Ve-

lenja in člani patra dr. Leopold Grčar in Silvo Šinkovec ter dr. Janez Gril podrobneje predstavili edinstven dogodek v Ljubljani, ki se je doslej zgodil le na Poljskem in v Italiji. Svetovna zbirka jasllic ima dom v muzeju skrbi Alfredo Troisi. Del te zbirke so tudi primerki nekaterih slovenskih izdelovalcev jasllic.

Pater dr. Leopold Grčar, ki vzorno skrbi za zbirko jasllic v frančiškanskem samostanu na Brezjah in je naš najboljši poznavalec jasllic in jasličarstva, je povedal, da so jaslice vidni prikaz božičnega dogodka. Postavljati naj bi jih začeli že kristjani v katakombah. Prve žive jaslice pa je postavil Frančišek Asiški leta 1223 v votlini nad mestom Greccio v Italiji.

Jože Košnjek

Predavanja za zakon in družino

Kranj - Odbor za zakon in družino kranjske dekanije bo tudi v šolskem letu 2003 - 2004 organiziral številna predavanja. Enkrat mesečno bo potekala šola za zakon. Vsak prvi in drugi konec tedna v mesecu bo bližnja priprava na zakon. Predavanja za zakonce in starše pa bodo vsak drugi petek v mesecu ob 20. uri. Za prvi dve predavanji se je treba prijaviti na telefonsko številko 04/280-72-00. Na predavanja za zakonce in starše pa bo vstop prost in so vabljeni vsi, ki jih ta tema zanima.

J.K.

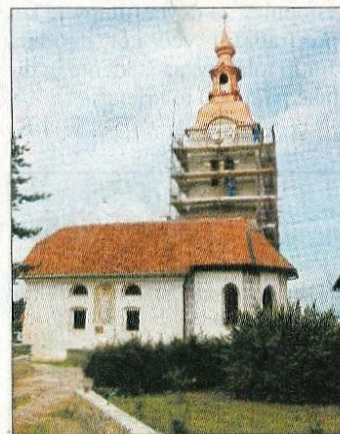
Na Koroški Beli pomagajo Ukvam

Koroška Bela - Farno kulturno društvo na Koroški Beli bo izkupiček od vseh oktobrskih prireditev namenilo rojakom v Ukvah v Kanalski dolini v Italiji, ki so jih v začetku septembra prizadele hude poplave. V nedeljo so v Kulturnem hramu na Koroški Beli odprli prodajno razstavo akvarelov Branka Čušina, ki bo odprta do petka, 10. oktobra. Branko Čušin bo izkupiček od prodanih slik podaril Ukvam.

J.K.

Na Jeprci obnavljajo cerkev

Jeprca - Na Jeprci pri Medvodah, kjer je stičišče občin Medvode, Kranj in Škofja Loka, so začeli obnavljati cerkev sv. Nikolaja. Cerkev je podružnična in je del župnije Sora pri Med-

vodah. V župniji so zadovoljni zaradi začetka obnovitvenih del, še posebej pa so hvaležni faranom, ki so že in še bodo prispevali za obnovo.

J.K.

Prijazna ločitev od države

Cerkev po svetu: Avstrija

Morda bi bilo dobro, da na začetku definiramo pojem 'cerkev' in 'verska skupnost'. Izraz 'cerkev' se uporablja za pripadnike posameznih krščanskih veroizpovedi (katoliška, evangeličanska, pravoslavna, starokatoliška, ...). Vse druge pa se imenujejo verske skupnosti (judovska, islamska, ...). V vseh državah pa ne uporabljajo tega razlikovanja in vsem verskim skupnostim rečejo kar 'cerkve'. Govorijo o ločitvi cerkve od države. Tako tudi v Avstriji.

Zgodovinsko je na območju Avstrije najpomembnejša Rimskokatoliška cerkev, ki je bila prej tam državna cerkev. Leta 1991 je bilo kar 78 odstotkov katoličanov, 5 odstotkov evangeličanov, 1,5 odstotka pravoslavnikov, 0,09 odstotka judov. Zakonsko priznane verske skupnosti so še: metodisti, mormoni, armenska cerkev, novoapostolska cerkev, budisti, starokatoliška cerkev Avstrije in sirska pravoslavna skupnost. Teh skupaj je manj kot en odstotek.

V Avstriji veljajo temeljne pravice do religijske svobode in svobode pri skupnem nastopanju verskih skupnosti v javnosti. Država se nasproti verskim skupnostim obnaša nevtralnno. Ne le da dovoljuje nastopanje verskih skupnosti v javnosti, pač pa ga celo spodbuja, zlasti na področjih kulture, izobraževanja, in karitativne dejavnosti. Pri tem dobro deluje sodelovanje katoliške in evangeličanske cerkve. Odnosi s Svetim sedežem so urejeni v konkordatu iz leta 1933, ki je bil še nekajkrat dopolnjen. Država jamči, da lahko cerkev v okviru svojih pristojnosti neomejeno izdaja zakone, odloke in uredbe, ki izvirajo iz kanonskega prave cerkve. Na imenovanje cerkvenih služb država nima vpliva.

Evangeličani imajo dovoljenje za izvrševanje vere od leta 1781 (Tolerančni patent). Kasneje so svoje pravice le še razširili z drugimi pogodbami (1861, 1961). Cerkev je enakopravna, uživa popolno neodvisnost od države in religijsko svobodo pri delovanju.

Grški pravoslavni cerkvi je bilo delovanje omogočeno tudi s tolerančnim ediktom leta 1781. Zakon iz 1967 pa dokončno ureja njihov pravni status.

Judovska vera pa je urejena z izraelskim zakonom iz 1890. Si-

cer pa uživajo enako neodvisnost od države kot drugi.

Muslimani so uredili svoj status leta 1912, dokončno pa 1988.

Zaradi tega imajo državljani pravico do civilnega vojaškega služenja, možnosti odjave od verskega pouka, niso diskriminirani zaradi zakonsko dovoljene umetne prekinitve nosečnosti ali sodelovanja pri tem, znanstveniki lahko zavrnejo sodelovanje pri moralno spornih projektih, posameznik lahko pripada neki veri, zamenja vero ali pa ne pripada nobeni veri, ima se pravico udeleževati in prirejati bogoslužja, pravico do varstva verskih krajev, pravico do zbiranja prispevkov, svojo vero lahko javno manifestira kadarkoli (določbe o vzgoji otrok, zasebnem šolstvu in verskem pouku).

Zasebne šole s koncesijo imajo tako katoličani kot evangeličani, judje in muslimani. V javnih šolah pa poteka verski pouk, h kateremu otroke vpisujejo starši. Pristojnosti nad tem predmetom nima država, pač pa verske skupnosti same. Država bedi le nad organizacijskim in šolsko disciplinskim vidikom tega pouka. Vsebinska pouka pa spada v notranje zadeve verske skupnosti. Verski pouk je načeloma obvezen za vse šolarje, ki pripadajo zakonsko priznanim verskim skupnostim, vendar se lahko šolarji na začetki šolskega leta od tega pouka odjavijo. Če so stari 14 let, sami, sicer pa to storijo starši. Učitelje imenujejo verske skupnosti, plačuje pa jih država. Tudi učne načrte pišejo verske skupnosti. Če se ga udeležijo najmanj trije šolarji iz razreda, država krije eno uro pouka tedensko. To je dobro za manjše verske skupnosti, ki tako pridejo do financiranega pouka.

Verske skupnosti imajo z zakonom določeno mesto tudi v medijih, vojaški oskrbi, bolnišnicah in javnih institucijah.

Avstrija tako velja za verskim skupnostim prijazno ločitev od države, kar pomeni, da se država ne vtika v notranje zadeve cerkve, ta pa ne v politiko. Država je verskim skupnostim naklonjena in jih podpira. Dejavnosti verskih skupnosti in države se velikokrat prepletajo in dopolnjujejo. Splošno prepričanje pa je, da so državi in družbi koristne ter prispevajo k večji blaginji in toleranci v družbi.

Dominik Freligh

Prazniki in godovi

Škof Maksimilijan iz Celja

Danes, 7. oktobra, je praznik Rožnovenske Matere božje, papeža Marka I. in mučenca Sergija. Med Slovenci je še posebej čaščena Rožnovenska Mati božja. Ta praznik je spomin na 7. oktober leta 1571, ko so mornarice iz evropskih krščanskih dežel pri Lepantu premagale turško. Takratni papež Pij V. je vernike pozval, naj z molitvijo rožnega venca prispevajo k zmagi. To se je zgodilo in papež je zmago pripisal Marijiniemu varstvu in molitvi rožnega venca. Tudi Marija se je v Lurdu in Fatimi prikazovala z rožnim vencem v roki.

Jutri, 8. oktobra, se katoliška cerkev spominja spokornice Pelagije, mučenec Benedikta in Demetrija ter spokornice Tajde. V četrtek, 9. oktobra, bo praznik škofa Dionizija, pariškega škofa, ki so ga usmrtili leta 285 in je eden od zavetnikov Francije in Pariza (ker so mu odsekali glavo, je zavetnik proti glavobolu), duhovnika Janeza Leonardija in svetopisemskega očaka Abrahama.

V petek, 10. oktobra, bo praznik redovnika Frančiška Borje, ki je bil v 15. stoletju pomemben voditelj jezuitov, redovnika in mučenca Florencija, mučenca Hugolina in duhovnika Danila (Danijela).

V soboto, 11. oktobra, bo praznik diakona Filipa, škofov Brunana iz Kölna, Firmina in Emilijana (Milana, Milka).

V nedeljo, 12. oktobra, je za Slovence najbolj zanimiv praznik svetnika škofa Maksimilijana Celjskega. Razen njega bo nedelja tudi praznik škofa Vilfrida Yorškega, kralja Edvina in redovnika Serafina iz Montegrana. Poznavalci zgodovine katoliške cerkve so ugotovili, da se je v rimski Celei, danšnjem Celju, v drugi polovici tretjega stoletja rodil Maksimilijan. Bil je bogat, vendar je razdelil imetje revežem in romal v Rim. Vrnil se je v rojstno mesto, kjer ga je rimski sodnik nagovarjal, naj se odpove veri in časti njihove bogove. Ker ni popustil, so ga obglavili. Legenda pravi, da je na kraju, kjer je padla na tla njegova glava, začel izvirati zdravilni studenec. Njegovo truplo so kristjani pokopali ob obzidju, kjer je danes cerkva sv. Maksimilijana. Maksimilijan je še danes zelo čaščen v mariborski škofiji.

V ponedeljek, 13. oktobra, bo praznik kralja Edvarda, ki je znan zaradi gradnje westminstrske katedrale, ki je angleško narodno svetišče in v katerem kronajo angleške kralje.

Jože Košnjek

Piše: Mira Delavec

Josipina Urbančič - Turnograjska XV. del

Jeseni leta 1851 so se začeli odnosi med Josipinino družino in stricem Alojzjem v Preddvoru zelo slabšati. Josipina zato ni želela hoditi v Preddvor, saj so šli običajno ob nedeljah tja k maši. Srečevali so se tudi z drugimi lastniki sosednjih posestev. Na Strmolu in v Preddvoru sta gospodarila Josipinin stric Alojz in njegova žena Marija, na Hribu so bili do leta 1850 pl. Gandin, nato pa po kratkotrajnem lastništvu vnukinje Albine Kappus pl. Pichelstein Anton Fuchs, ki ga Josipina ni preveč oboževala, saj je na številnih koncih mejil na turnsko zemljo in si jo je hotel lastiti. Na Jezeru sta gospodarila Elizabeta Fuchs in njen sin Anton. To posest so prej, do leta 1845, posedovali Zoisi Turnu. Tako sta se verjetno spoznali tudi Josipina in Serafina, ki je bila hči lastnika Brda Antona Zoisa. Urbančičevi so se drugače zelo malo družili s sosedi, razen če je kaj zadevalo plačevanje oziroma, če so se križali kakšni interesi. Na sosednjih gospostvih so okrog leta 1850 gospodarili še: Vincenz grof Thurn v Radovljici, baron Jo-

žef von Dietrich v Trziču, Terezija Pegliaruzzi pl. Kieselstein na Golniku, Elizabeta Globočnik na Visokem, na Brdu omenjeni Anton baron Zoisi in Franc Feliks baron Lazzarini v Smedniku.

Josipina in Lovro sta veljala za zelo lep in zanimiv par. Sorodnikom, še posebej stricu Alojzu, ki je bil varuh turških otrok, pa je šlo druženje Tomana in Josipine na živce, ker ni bilo v skladu ne z oliko in z moralnimi normami tistega časa. Lovro je bival na Turnu med počitnicami, z Josipino sta se sprehajala, se vozila na izlete v okoliške vasi, tudi do Bleda, zvečer so se zabavali s petjem in recitiranjem. V Gradcu so mu prijatelji povedali, da je stari preddvorski Urbančič zelo jezen čez njega govoril, češ da sta cele dneve skupaj, da si spodkopavata telesno in duševno zdravje, da sta že oba bolna itd.

Velika "zavetnica" Josipine je bila Marija Lokar iz Kranja. Zelo rada ji je prisluhnila, kadar je govorila od Lovra in brala njegove pesmi. Z možem Rudolfom sta pogosto obiskovala Turn in tudi

Josipinina mama je rada prišla na obisk k njima v Kranj. Rudolf in njegov brat Konrad Lokar sta bila industrijalca in trgovca s siti. Brata sta namreč dobila sitarsko tvrdko od očeta Antona Lokarja leta 1835, leta 1840 pa še sitarsko podjetje od Mihaela Pegliaruzzi. Rudolf Lokar je kasneje postal poleg Valentina Levičnika zaupnik Josipinine mame.

Medtem je Lovro v Gradcu pridno študiral. Ob vrnitvi je našel stanovanje, in sicer na Albertgasse 390 v tretjem nadstropju. Njegovi znanci in prijatelji so bili sošolci, zlasti Globočnik, Stepančič, Vinkovič, Razlag (kasneje je bil učitelj sloveščine na realki), Kordeš (rojen prav tako v Kamni Gorici) in Cuznar (kasneje se je kot premožen zasebnik posvetil pesništvu). Obiskoval je tudi Josipa Muršca, ki je bil profesor verouka na tamkajšnji realki, srečeval se je tudi z Oroslavom Cafom (kasneje jezikoslovec). Lovro je želel, da bi mu je Josipina vsak dan pisala, kaj dela in kaj počne. Ona mu je imela veliko dela, zato z odgovorom ni imela težav: "Prašate, kako moje življenje - čujite - preljubi Lovre: - ob 8. vstanem, - zajterk - uplezanje vzame koj jedno uro in 9 je. Če jedno urico le rajtam "delu" ustane jedna za pisanje, pol za Jankota izprašati in pol za sprehod - in poldne je. Pomislite Lovričko, ali mi je moge v jednoj uri kaj pisati? Ni mogoče, saj ne more "teči" kadar bi človek želel. Včasih se usedem - in duhtam in

mislim, in preden začnem pisati je pol ure proč - kaj po tem u pol ure storiti? Tak poldne je. Kosimo, in popoldne grem h glasoviru do 2. Pol urice "branja" in preljubi gostek mi pride - s katerim se moram - moram pogovarjati, kakor serce želi, saj je to moje jedino veselje, ko ne more preljubi Lovre pri meni biti. Postane 4 - 4 1/2 (moja op. ure je od štiri do polpetih) in južnat gremo. Ob petih gre po pobratima in taj čas, ko je na poti ukradem za "rusko", da enmalo pogledam slovnico. In pride g. Pintar - in proč je dan." Dejala je tudi: "Kako rada bi pisala - se učila, brala, prav kakor serce želi, ali žalibože ne morem." Ob zaključku pisma je Lovru še sporočala: "Včeraj je Pintar list dobil od Valjavca. Dobro se počuti u Beču - nič se mu ne toži po domovini! Čudno! Z Bogom!" Josipina je Turnu živela torej povsem običajno življenje. Velikokrat je poprijela tudi za kakšno delo. Tako mu je ob priliki pisala: "Ali veste od kod zdaj Josipina pride? Ah ne morete uginiti! Bila je malo časka "Pepica" in je "kozico" stregala, kjer je majkica "abgiß" (moja op. odliček, odcedek) kuhala! Ah, tiček, ljubi tiček, kako "sladko" je bilo to! Ah, da vam ne morem saj jedne kapljice poslati - o to je hudo! - to škoda - škoda! - o kako sladko bi bilo to delce, ko bi ga z Lovretom opravljati mogla!"

(se nadaljuje)

v sodelovanju: **MAR M** **šofov**

ZADETEK.com

Vsako sredo na Radiu Kranj ob 19.30

Vsak turek v Gorenjskem Glasu

Vsak mesec priloga Organon-ov ZADETEK

GORENJSKI GLAS

Ne prezrite...

Klub študentov Bled

Organizira tečaje tujih jezikov, ki bodo obsegali 60 ur in in sicer dvakrat tedensko v Gimnaziji Kranj. Rok prijave do 10. oktobra 2003. Poskrbeli bodo tudi za tiste, ki radi plešejo, in organizirali plesni tečaj, ki bo v avli OŠ Bled. Začetek tečaja bo v soboto, 18. oktobra 2003.

Klub študentov Poljanske doline

Vas vabi na študentski žur z rock skupino Big Foot Mama. Teren za nastop glavne skupine bodo ogrevali Ta-Rock, ter Billy(s Private Parking. Koncert bo v soboto, 11. oktobra 2003, v Gorenji vasi.

Klub študentov Kranj

Organizira v soboto, 11. oktobra, tandem skok s padalom - skok iz letala z višine 3000 metrov (Lesce). Cena je 19.000 SIT. Poskrbeli so tudi za začetne, nadaljevalne in obnovitvene tečaje tujih jezikov z začetkom v ponedeljek, 13. oktobra, v Gimnaziji Kranj.

ŠO FOV

Vabi k vpisu začetnega in nadaljevalnega tečaja španščine in angleščine. Tečaji bodo potekali dvakrat teden-

sko od oktobra do novembra.

9. oktobra pa vas vabijo, da se pridružite Streetballu, ki bo od 12.00 ure dalje na športnem igrišču med dijaškim domom in Fakulteto za organizacijske vede. Udeležba je brezplačna, vsak udeleženc prejme majico ŠO FOV. Prijavite se lahko vsak dan med 14.00 in 16.00 uro.

Vse študente FOV pa vabijo na ogled filma Slepav v Kino center Kranj, 21. oktobra 2003. Brezplačne karte dobite na Info Točki ŠO FOV.

Zavod Mladim

Vas vabi, da se pridružite 17. in 18. oktobra na največjem prazniku piva na Oktoberfejestu 2003, ki bo pred Supermarketom Živila na Kokrici. Čaka vas pestra izbira piva, dobra glasba in zabava do jutranjih ur.

Knjiga pritožb, pohval restavracij za študentske bone

V kletnih prostorih fakultete vam je poleg prodaje bonov na voljo knjiga pohval in pritožb restavracij za študentske bone. Vanjo lahko napišete vaša mnenja, kritike, pohvale ... Vse to pa nam lahko zapustite tudi na forumu: <http://forum.so-fov.org>.

"Na Kokr'ci je oktoberfejest"

In kje boste vi 17. in 18. oktobra?

Odgovor je: "Na največjem in nepozabnem Oktoberfejestu, kjer me čakajo najboljše nagrade in noro dobra zabava do jutranjih ur."

Ste imeli v mislih ta odgovor? Čestitamo. Ste pomislili na kaj drugega? Super!

Priznajte, da se vam je porodilo kar nekaj idej - ampak, ideja, ki vam jo predstavljamo zdaj, pa je tako noro dobra, da se ne boste mogli upreti skušnjavi Oktoberfejsta, ki je letos namenjen prav vsem; otrokom, mladim in mladim po srcu.

In za kaj pravzaprav gre?

Letošnji oktober vas bo nagradil najmanj trikrat. Organizator **Zavod Mladinska Mreža** je ponovno pripravil Oktoberfejest, ki bo svoja vrata odprl **17. in 18. oktobra**. Podjetje **Živila** vam podarjajo karto, s katero boste imeli prost vstop na Oktoberfejest. Velika akcija teče že od petka, 3. oktobra 2003. **In kako do brezplačne karte?** Preprosto opravite nakup v izbranih trgovinah Živil (seznam trgovin najdete na www.oktoberfejest.com) v vrednosti nad 5.000 SIT. Za nakup, ki bo višji od tega zneska, boste dobili ku-

Urno so se zavrteli, ko so zaigrali Mladi Dolenci.

ponček, ki ga boste zamenjali v baru Minutka v Supermarketu Kokrice. Izbirate lahko med petkom ali soboto in ker je število kart omejeno, vam priporočamo, da pohitite z menjavo in si pravočasno zagotovite karto. Z malo sreče pa boste domov odšli z lepimi nagradami, ki jih posebej za vas dodatno pripravljajo v podjetju Živila. Oktoberfejest je prireditev, ki združuje dobro glasbo, hrano, pijačo - skratka obilico kvalitetne zabave. In če smo lani prepevali ob Vladeku in

Oktoberfejest 2002 je bil res fejest.

Geza je štel leta Gorenjskemu glasu.

vašem zajtrku. **Od 10.00 ure** dalje bodo sladkosti Oktoberfejsta okušali najmlajši skupaj z Mojco in Kaličopkom pred Supermarketom Živila. Čakal pa jih bo tudi poseben oktobrski zabaviščni park. Obiskovalci Oktoberfejsta boste v soboto dopoldan deležni številnih degustacij, ki ji skrbno pripravljajo samo za vas. V popoldanskih urah, točno ob 17.00 uri bodo svoje zmogljivosti v Kranju dokazali člani klubov ljubiteljev laškega piva, ki se že intenzivno pripravljajo in so trenutno na kondicijskih pripravah. Kateri del Slovenije bo najmočnejši, lahko napoveste in napoved preverite v soboto **med 17.00 in 20.00 uro**. Vsi, ki boste svojo napoved "napovedali", pa se boste lahko sladkali ob **100 kg teži torti** brez sladkorja in biskvita. Veselo in plesno pa se bo v soboto v finalu zaključil letošnji Oktoberfejest. Glasbeno bosta finiširala **Korado in Brendi**, ki imata pripravljeno glasbo, s katero boste sezuli še svoje čevlje (od plesa). Če so še čev-

Tekoči izzivi

Po dolgih počitnicah se znova vračam s kolumno. Moram priznati, da sem se odpočil, lenaril cele počitnice ... "Ma smo se hecali". Kranfest je vzel meni in moji ekipi kar nekaj lepih uric ležanja na plaži. Vse to smo nadoknadili v zadnjih dneh avgusta, tako da smo spet pripravljani na nove zmage. Razen Srečkota, ki je postal v četrtek očka. Zraven dobrega programa zna delati tudi otroke. Žiga je pravi korenjak. Čestitamo.

Pred enim tednom smo odprli študijsko leto. Prav tako smo si privoščili in praznovali študentsko novo leto. Šampanjec in ognjemet sta bila redni del folklore in na koncu spoznaš, da ni važen datum, kdaj prestopiš meje nekega obdobja, ampak namen in ljudje, s katerimi to storiš. Srečnega in zdravega.

Letos bi lahko kandidiral za najvarčnejšega svetnika v kranjski občini. Del sejnine sem vrnil prej, kot sem si jo prislužil. Zato je najbolj zaslužna mestna inšpekcija, ki mi je med sejo napisala kazen za prekoračen čas parkiranja. Tukaj se je izkazala predvsem neživljenjskost parkirnih avtomatov, ki ti dovolijo parkirati za maksimalno eno uro. Slišal sem, da so se mi kandidaturi za najvarčnejšega svetnika v zadnjem času pridružili še nekateri posamezniki. Prav je, da smo pred zakonom vsi enaki, samo zakon je malo čuden. Pa adijo Gorenjska.

Beno Fekonja

Takole ubrano je Vlado prepeval lansko leto.

Zgodilo se je...

Likovniki 2. Mednarodne likovne delavnice FOV Kranj so obiskali tudi fakulteto.

2. mednarodna likovna delavnica

Od 29. septembra do 4. oktobra 2003 je v polnosti zaživela ideja druge Mednarodne likovne delavnice. Zanimiv ter kvaliteten izbor avtorjev je odprl pogled na širšo likovno sceno, saj so se delavnice udeležili avtorji iz različnih evropskih držav. Slovenskim likovnim ustvarjalcem so se pridružili umetniki iz Italije, Avstrije, Bosne in Hercegovine ter Hrvaške. Likovna dela bodo oplemenitila prostor Fakultete za organizacijske vede.

Otvoritev študijskega leta 2003/2004

Niz projektov, ki so jih pripravili v Študentski organizaciji Fakultete za organizacijske vede za prihajajoče študijsko leto, se je začel s projektoma "Danes sem BRUC" in s svečano **Otvoritvijo Študijskega leta**. Otvoritev študijskega leta je zaznamoval bogat kulturno zabavni program in

podelitev priznanj. Za naj profesorja so študentje izbrali prof. dr. Milana Pagona, naj asistenta doc. dr. Marjana Senegačnika in naj študent je Dominik Dimnik. Posebno priznanje za razvoj Študentskega kampusa je prejel dekan Fakultete za organizacijske vede Kranj prof. dr. Jože Florjančič in za uspešno sodelovanje so študentje priznanje podelili županu Mestne občine Kranj g. Mohorju Bogataju.

Živahno so bruci vijugali med informacijskimi stojnicami, ki so jih pripravili študenti ŠO FOV.

Danes sem bruc

V okviru projekta "Danes sem bruc" so študenti ŠO FOV ter sodelujoči študentski partnerji študente seznanili z **obštudijskimi dejavnostmi**, ki so jih pripravili ŠO FOV ter ostale sorodne organizacije, z namenom olajšanja študentskega življenja. Hkrati so nudili pomoč in informacije pri izobraževalnih programih in vsemu, kar ponuja fakulteta in naše univerzitetno mesto.

NA KOKRČI JE
OKTOBERFEJST

17. in 18. oktober
SUPERMARKET KOKRICA,
Živila Kranj

Brezplačno na Oktoberfejest
z nakupom nad 5.000 SIT
v izbranih trgovinah Živila Kranj
www.oktoberfejest.com

Sofronievski bo branil kranjsko zlato kolajno

Danes se v Nici začne svetovno prvenstvo v balinanju, na njem pa bo nastopila tudi naša reprezentanca, ki je včeraj z velikimi željami po novih odličjih odpotovala proti Franciji - Med peterico kar štirje Gorenjci.

Kranj - Številni ljubitelji balinanja na Gorenjskem se zagotovo še spomnijo prvenstva iz pred dveh let, ko je prav Kranj gostil najboljše balinarje sveta. Po lanskem evropskem prvenstvu v Grudah je letošnje svetovno člansko prvenstvo v Franciji, v Nici, kjer je bila včeraj zvečer že uvodna slovesnost. Danes popoldne bodo balinarji najprej tekmovali v dvojicah, nato pa še v igri v krog in klasično. Zvečer bodo sledile kvalifikacije v štafeti, ki je na sporedu svetovnega prvenstva pr-

vič. Jutri bodo nato tudi kvalifikacije v hitrostnem in natančnem izbijanju, prvenstvo pa bo nato potekalo do nedelje, ko se bo končalo s finalnimi nastopi dvojic in v tehničnih disciplinah.

Skupaj bodo tako podelili šest kompletov odličij: v dvojicah, klasični igri, bližanju in zbijanju v krog, hitrostnem in natančnem zbijanju in v štafeti.

Seveda tudi naša reprezentanca v Nici ni odpotovala brez želja in načrtov za kolajne, garancija za to pa naj bi bila, po

besedah selektorja Darka Guština, dobro pripravljena ekipa, ki je v zadnjih dneh dosegala vrhunske rezultate.

V ekipi so izkušeni kapetan Aleš Škobrne (Krim Špica Ljubljana), Uroš Vehar in Damjan Sofronievski (oba Lokateks Trata), z odlično formo in rezultati pa za njimi ne zastajata novince v reprezentanci Jasmin Čaušević (Lokateks Trata) in Dejan Tonejc (Planina Kranj).

Zagotovo največje breme na prvenstvu nosi aktualni sveto-

Slovensko balinarsko reprezentanco v Nici sestavljajo (z leve): Dejan Tonejc, Jasmin Čaušević, Uroš Vehar, Damjan Sofronievski, selektor Darko Guštin in kapetan Aleš Škobrne.

vni prvak v natančnem zbijanju **Damjan Sofronievski**, saj slovesa najbolj natančnega balinarja sveta, ki si ga je priboril pred dvema letoma v Kranju, ni kar tako pripravljen spustiti iz rok. "Lahko povem, da se bom potrudil po najboljših močeh, je pa res, da je prav v tej disciplini veliko odvisno tudi od sreče. Upam, da jo bom imel in da ne bom ostal brez kolajne," je pred odhodom povedal simpatični štiriindvajsetletni Škofjeločan.

Tudi njegov starejši klubski prijatelj, 27-letni Uroš Vehar, na prvenstvo ne odhaja brez želja po kolajni, čeprav v svoji vitrini že hrani odličja iz evropskih in svetovnih prvenstev. "Nastop na svetovnem prvenstvu je zame res velik izziv. Dobro sem pripravljen in upam na najbolje. Zlasti se veselim nastopa v štafeti, kjer sva z Jasminom sposobna dosegati odlične rezultate," pravi **Uroš Vehar**, Jasmin Čaušević pa dodaja, da je kljub dejstvu, da na pr-

venstvu nastopa kot debitant, že pripravljen na kolajno.

Selektor Darko Guštin pa kot enega skritih favoritov na prvenstvu najavlja tudi **Dejana Tonejca**, ki pa breme debitanta na tekmovalju zaenkrat prenaša brez težav: "Res bom na tako velikem tekmovalju nastopil prvič, sem pa res v dobri formi in upam, da bom zdržal vse pritiske."

Sicer pa naši balinarji v Franciji pričakujejo tudi najzvestejše navijače, vodja odprave pa je predsednik Balinarske zveze Slovenije Jože Rebec.

"Na prvenstvu v Nici bodo nastopili balinarji iz triindevsetih držav iz petih celin, kar je do sedaj največ, prav tako kot je vsako leto več balinarjev iz različnih držav, ki so sposobni poseči po kolajnah. Hkrati s prvenstvom pa bo v Nici potekal tudi kongres Mednarodne balinarske zveze, na njem pa bo naša zveza kandidirala za organizacijo svetovnega mladinskega prvenstva, ki naj bi ga pripravili v Novi Gorici septembra leta 2005," je povedal predsednik **Jože Rebec** ter na priložnostni tiskovni konferenci v letu 2005 napovedal tudi reorganizacijo domače balinarske lige.

Vilma Stanovnik

Ločani s prvega mesta

Kranj - V končnico super lige sta se po pričakovanjih uvrstili dve gorenjski ekipi, lanska finalistka Lokateks Trata in Center Pekarna Vrhnika. Državni prvaki bodo v polfinalu igrali s Slogo, Kranjčani pa s Krimom Špico. Prvi tekmi sta na sporedu 15. oktobra. Gorenjski prvaki so zasluženo in drugič zapored postali balinarji Čirč Van-Dena, ki so v osemnajstih tekmah le enkrat izgubili.

REZULTATI 18. KROGA - super liga: Jadran H.K. : Bistrica 9:15, Center Pekarna

Vrhnika : Mlinar Padna 22:2, Sloga : Jesenice 18:6, Lokateks Trata : Huje 16:8. **Končni vrstni red:** Trata 48, Center 46, Krim 36, Sloga 35, Huje 32, Jesenice 26, Bistrica 20... **1. liga:** Planina : Jadran Izola 14:10, Luka : Primskovo 13:12. Prvi je Hrast (39), sledijo Zabiče (37), Planina (32) in Primskovo (31).

2. liga - vzhod: Partizan Mengeš : Dobrova 18:6, Tržič : Radovljica Alpetour 14:10. Prva je Zarja (49), sledi Radovljica Alpetour (45), Partizan Mengeš je peti (30), Tržič pa sedmi (19). **1. gorenjska liga:** Adrijan Čr-

nivec : Lesce 16:0, Trata Vedri-alp : Bratov Smuk 10:6, Rogovila TELE-TV : Jesenice Gradis 12:4, Jurč Bl. Dobrava : Čirče Van-Den 4:12, Visoko Rapa : Center 4:12.

Končni vrstni red: Čirče 51, Rogovila 39, Visoko 34, Center 28, Bratov Smuk 24, Trata, Adrijan in Gradis po 21, Jurč 17, Lesce 14. **2. gor. liga:** Loka 1000 : Milje 12:4, Žiri Magušar : Podnart 12:4, Žirovnica : Huje Kokra 8:9, Sava : Kras Javornik 7:9. **Končni vrstni red:** Žiri 39, Loka 1000 38, Milje 32... S.S.

Spodbuden začetek Gorenjcev

Oba gorenjska odbojkarstva sta uspešno začela z letošnjimi tekmami prvega dela državnega prvenstva.

Bled - Naj že na začetku omenimo, da je Odbojkarstva zveza Slovenije pred letošnjo sezono nekoliko spremenila sistem tekmovalja v 1. članskih odbojkarstvih ligah, tako da se bodo ekipe po prvem delu (dvokrožna liga desetih ekip) razdelile v dve skupini. Najboljše štiri se bodo še enkrat pomerile med seboj (doma in v gosteh) iz prvega dela pa se prenašajo samo medsebojne tekme teh štirih ekip. Na koncu se te štiri ekipe pomerijo med seboj še v play-offu v polfinalu (1:3, 2:3), zmagovalca pa še v finalu za naslov državnega prvaka. Ekipe, ki so po prvem delu uvrščene na mesta od 5. do 10., odigrajo še eno dvokrožno ligo - tokrat šestih ekip, iz prvega dela pa se prenesajo prav vse osvojene točke. Zadnji dve ekipi izpadeta iz 1. DOL.

V prvem krogu sta oba gorenjska ligaša zmagala - državni prvaki **Calcit iz Kamnika** na gostovanju pri precej oslABLJENEM Pomurju ni imel veliko težav in Kamničani so tekmo dobili v dobri uri, pa čeprav so celotno srečanje odigrali brez Pleška, ki se je le ogreval in pripravljaval za morebitne težave, ki pa jih ni bilo. Pomurje-Galex-Regal : Calcit 0:3 (-17, -18, -22).

KOŠARKA

Visoka zmaga Kranjčanov

Kranj - Minuli konec tedna so košarkarji odigrali 2. krog v 1. SKL. Ekipa Triglava je doma gostila Koper in zmagala visoko in zasluženo 82:55 (59:44, 32:25, 20:9). Tako Triglavani z dvema zmagama vodijo na lestvici. Na drugem mestu je ekipa Heliosa, ki je doma z 91:68 (63:45, 36:34, 22:20) premagala Pivko Perutinarstvo.

bora. Z izjemo prvega niza, ko so domačini preveč grešili v napadu, so bili odbojkarji **LIP Bleda** precej prepričljivejši in ob razpoloženem Oderlapu in Flajsu tudi stalne menjave gostujočega trenerja niso načele ritma domače vrste, ki je zasluženo zabeležila prve tri točke v letošnjem prvenstvu. LIP Bled : Maribor Stavbar IGM 3:1 (-16, 21, 21, 15).

Branko Maček, foto: Tina Dokl

Po petkovem podpisu zvestobe med LIP-om in blejskimi odbojkarji so slednji že v prvem krogu razveselili svoje privržence.

Blejski pa so ob presenetljivo dobri predstavi doma spravili na kolena lanske finalistice iz Mari-

STAVBNO POHIŠTVO
od 6. do 30. 10. 2003
-10%

STREŠNIKI BRAMAC
DIMNIKI SCHIEDEL
od 6. do 30. 10. 2003
-5%

Razgled z vašega okna?

Ne samo razgled, tudi pogled na okna in vrata je pomemben. Če so vaša okna potrebna obnove ali celo zamenjave vas v Merkurju na oddelkih s prodajnim programom **MERKURMOJSTER** pričakujemo s celovito ponudbo stavbnega pohištva priznanih slovenskih in tujih proizvajalcev. Prav tako vam ponujamo stroje, orodje in pripomočke, s katerimi boste uredili in polepšali vaš dom. Potem bo razgled še prijetnejši.

Pri nakupu oken, strešnih oken, vhodnih in notranjih vrat ter polken vam priznamo 10 % popust! Za strešnike Bramac in dimniške sisteme Schiedel pa nudimo 5 % popust. Akcija traja od 6. do 30. oktobra 2003. Popust ne velja za izdelke, ki so vključeni v druge Merkurjeve akcije.

Možnost nakupa na 12 obrokov!

MERKURMOJSTER, c. na Okroglo 8, Naklo, tel.: 04 258 83 03; **MERKURMOJSTER**, Žanova 3, Kranj Primskovo, tel.: 04 258 74 00; **MERKUR**, Sp. Plavž 3b, Jesenice, tel.: 04 583 43 00

MERKUR
Ustvarjamo zadovoljstvo

Kranjski skakalci zadovoljni s poletjem

V Smučarskem klubu Triglav so poletje preživeli brez denarne pomoči občine, a so skakalci posegali po odličnih rezultatih - Sedaj že priprave na zimo.

Kranj - "S poletno sezono smo lahko zadovoljni, saj so naši tekmovalci vse od svetovnega pokala, celinskega pokala in alpskega pokala do domačih tekem dosegali lepe rezultate. Pri tem mislim, da je kot predvsem pozitivno treba poudariti vez med Smučarsko zvezo in našim klubom, saj se klubski in reprezentančni program ves čas strokovno dopolnjujeta. Prilagodili smo ga skakalcem, kar pomeni, da smo se v našem klubu, v katerem imamo v vseh skupinah precej reprezentantov, odločili, da fante redno vključujemo v naš klubski program, kar pomeni predvsem vodenje treningov specialne motorike in tehnike. Tako fantje lahko na skupne priprave odhajajo res pripravljeni, kar je še kako pomembno, saj je tekmovalni ri-

tem hud že poleti, še bolj pa bo pozimi," pravi glavni trener kranjskega Triglava **Jani Grilc**, ki je bil poleti zadovoljen z uspehi svojih varovancev na čelu s Primožem Peterko, ki je prav to poletje dosegal svoje najboljše rezultate v svetovnem pokalu v poletni sezoni in jim za konec minuli vikend dodal še naslov domačega državnega prvaka.

"Nekaj težav s spremembo opreme po novih pravilih FIS je v začetku imel Robert Kranjec, ki pa je na posameznih tekmah nato že dokazoval, da ostaja med najboljšimi na svetu. Prav tako so višje raven skakanja dokazali tisti tekmovalci, ki so se merili v celinskem pokalu. Če omenim samo zmagovalca celinskega pokala Bineta Norčiča, ki je letos imel spremenjen tre-

Primož Peterka in Robert Kranjec v domačem klubu te dni pridno trenirata za dolgo zimo.

ning z večjim poudarkom na treningu tehnike, pa tudi ostali, na čelu z Rokom Urbancem, Juratom Bogatajem in Binetom Zupanom so napredovali," pravi Jani Grilc, ki poudarja, da ima klub zares veliko perspektivnih tekmovalcev tudi med mladinci (po prvi polovici alpskega pokala skupno vodi Zvone Kordež, dobro pa skače tudi Primož Zupan) in še mlajšimi tekmovalci.

Žal pa se v zadnje pol leta zatika pri zbiranju denarja za priprave skakalcev, saj je bilo financiranje kluba precej neredno. "Nekaj pomladanskih priprav smo morali izpustiti, za večino poletnih sva denar morala založiti s predsednikom kluba Jožetom Javornikom, trenutno pa fantje, na čelu z najboljšimi, trenirajo na Gorenji Savi, saj je to obdobje zelo pomembno za dvig nivoja specialne priprave. Od tega je namreč zelo odvisno,

kako štartajo na snegu," pravi trener Jani Grilc, predsednik kluba **Jože Javornik** pa dodaja: "Smučarski klub Triglav ima med vsemi športi v Kranju največ kvalitetnih športnikov, žal pa smo po dotaciji za osnovno dejavnost šele na tretjem mestu, saj največ denarja dobiva vaterpolo in plavanje. Denar sicer delijo po pravilniku o sofinanciranju športnih programov MOK, ki pa je precej v nasprotju z zakonodajo. Še najbolj žalostno pa je to, da se delitev sredstev ni opravila s skladu s sprejetim letošnjim pravilnikom."

Sicer pa kranjski skakalci že komaj čakajo, da se na novi skakalnici opravijo zemeljska dela in postavi sedežnico, saj računajo, da bi od sredine decembra že lahko trenirali na novi skakalnici pod Šmarjetno gorjo.

Vilma Stanovnik, foto: Gorazd Kavčič

ATLETIKA

Kampičeva blizu državnega rekorda

Kranj - V soboto in v nedeljo je bilo v Mariboru tekmovanje v mnogoboju za Atletski pokal Slovenije, na katerem je prirediteljem in tekmovalcem močno nagajalo vreme.

Saša Kampič iz atletskega kluba Triglav Kranj je v pionirski konkurenci zmagala in samo za 22 točk zaostala za leto dni stari državnim rekordom **Urše Pečnik** iz Ljubljane, pri tem pa je v sedmih disciplinah najboljši rezultat dosegla v metu kopja (44,93). Njen klubski kolega **Tedy Drakler** je bil sedmi (3.200 točk), **Grega Kavčič** pa osmi (3.190 točk).

C.Z.

Finale državnega prvenstva za osnovne in srednje šole

Škofja Loka, Tržič - Ta četrtek, 9. oktobra, bo Osnovna šola Škofja Loka - Mesto pripravila finalno tekmovanje državnega prvenstva za osnovne in srednje šole. Organizacijo jim je zaupal Zavod za šport Slovenije, kot je povedal ravnatelj Marko Primožič, pa so se zanjo odločili zato, ker se je njihov atletom prvič v zgodovini šole uspelo uvrstiti v finale atletskega tekmovanja osnovnih šol in to z ekipama učencev in učenk. Ker pa je njihov atletski stadion v Škofji Loki premajhen, pa bodo tekmovanje organizirali na kranjskem stadionu. Začetek za osnovne šole bo ob 11. uri, za srednje šole pa ob 14. uri.

Prav tako v četrtek, z začetkom ob 15.30 uri bo v Tržiču potekalo odprto občinsko prvenstvo v atletiki v teku na 100 in 1500 metrov, skoku v daljavo, v višino in metu krogle. Dodatne informacije dobite po telefonu 59 23 640.

V petek pa bo na stadionu za osnovno šolo Škofja Loka - Mesto med 16.30 in 18.30 uro potekal Cooperjev tekaški test. Moški bodo tekli na 2400, ženske pa na 1600 metrov.

V.S.

NOGOMET

Slavje v Domžalah in Kranju

Kranj - V 11. krogu lige **Si.mobil** je ekipa Domžal doma osvojila pomembne točke. Gostili so namreč Olimpijo in jo premagali 2:1 (1:0). Na lestvici še naprej vodi ekipa Maribora Pivovarne Laško s 23 točkami, Domžalčani pa so z 12 točkami deveti.

Svoje navijače so v nedeljo razveselili tudi nogometaši Supernove Triglava. Na tekmi v **2.SNL** z ekipo Krško Posavje so slavili 4:1 (1:1). Na lestvici vodi ekipa Rudarja s 26 točkami, ekipa Supernove Triglava pa je s 15 točkami peta.

Rezultati v **3.SNL - center**: Šenčur Protect GI - Factor 0:1, Bled Slaščičarna Šmon - Avtodebevc Dob 3:2, Kamnik - Zarica Rondo Nautilus 1:3, Kalcer Radomlje - Slovan 4:0, Velesovo - Jesenice 0:3, Alpina Žiri - Radio Krka 3:5, Britof - Jezero Medvode 1:2. Na lestvici vodi Factor s 27 točkami.

V **1. gorenjski ligi** so odigrali 8. krog: Preddvor - Polet 2:4, Hrastje - Bohinj 1:2, Lesce - Naklo 1:2, Železniki - Ločan 2:1, Viskoko - Bitnje 1:3. Na lestvici vodi Bohinj z 19 točkami. Že jutri, v sredo, pa bodo ob 16. uri prvoligaši odigrali 9. krog. Pari so: Viskoko - Preddvor, Ločan - Bitnje, Naklo - Železniki, Bohinj - Lesce, Polet - Hrastje.

Rezultati v **2. gorenjski ligi**: Trboje - Kranjska Gora 1:2, Sava - Kondor 4:0, Podgorje - Podbrezje 2:3. Na lestvici vodi Sava s 16 točkami.

V.S.

Naslova Peterki in Benkoviču

Mislinja - V skakalnem centru v Misljinji sta bili organizirani dve državni prvenstvi in dve tekmi pokala Cockta za mladince do 18 let in v absolutni kategoriji. Nastopili so skoraj vsi slovenski skakalci. Največ uspeha sta imela v absolutni konkurenci Triglavan Primož Peterka in med mladinci do 18 let Mengšan Rok Benkovič. Nastopilo je 85 skakalcev iz vseh slovenskih klubov, ki so se pomerili na 85-metrski skakalnici.

Oba dneva so bile za tekmovanja zelo slabe vremenske razmere, tekmovalce je motil močan dež, nedeljsko absolutno državno prvenstvo pa so morali za nekaj časa tudi zaradi naliva prestaviti. Tekmovalci so prikazali zadovoljivo formo, oba prvaka sta zmagala s prednostjo več kot 20 točk.

Rezultati DP: Absolutno: 1.) Primož Peterka (Triglav), 2.) Rok Benkovič (Mengeš) in Primož Pikel (Ljubno), 4.) Jure Radelj (Ilirija), 5.) Robert Kranjec, 6.) Jan Tomazin, 7.) Damjan Fras (Ilirija), 8.) Bine Norčič (vsi Triglav), 9.) Gašper Cvetko (Mengeš), 10.) Gašper Čavlovčič (Triglav). **DP mladinci do 18 let**: 1.) Rok Benkovič (Mengeš), 2.) Anže Damjan (Ilirija), 3.) Primož Zupan (Triglav), 4.) Nejc Frank (Stol Žirovnica), 6.) Mitja Mežnar (Trifix Tržič).

Pokal Cockta absolutno: 1.) Primož Pikel (Ljubno) in Rok Urbanc, 3.) Jure Bogataj (oba Triglav), 4.) Uroš Peterka, 5.) Gašper Cvetko (oba Mengeš). **Mladinci do 18 let**: 1.) Anže Damjan (Ilirija), 2.) Primož Zupan (Triglav), 3.) Primož Roglič (Zagorje) in Luka Bardorfer (Ilirija), 5.) Žiga Pelko, 7.) Zvonko Kordež (oba Triglav). **Janez Bešter**

ROKOMET

Tesna zmaga Terma

Kranj - Gorenjski rokometni prvoligaši so bili ta konec tedna večina uspešni, slabše pa so v prvenstvo štartali drugoligaši.

REZULTATI: Siol liga: Celje P.L. - Rudar 38 - 25; Jeruzalem Ormož - Inles Riko 29 - 26; Cimos Koper - Prule 67 24 - 34; Gorenje - Velika nedelja 33 - 24; Termo - Adria Krka 26 - 25; Trimo Trebnje - Prevent 28 - 25.

1. liga ženske: Izola Bori - Olimpija PLK 21 - 45; Mercator Tenzor Ptuj - Žalec 20 - 27; Krim Eta Malizija - Gramiz Kočevje 41 - 21; Piran - Loka kava Jelovica 31 - 24; Celeia Celje - Burja 30 - 34; **1. B liga moški**: Črnomelj - Slovan 33 - 32; Gold klub - Dol TKI Hrastnik 37 - 20; Mokerc Ig - Gorica Leasing 26 - 31; Gorišnica - Mitol Sežana 33 - 23; Sevnica - CHIO Kranj 25 - 23; Pekarna Grosuplje - Sviš 28 - 20; **1.B liga ženske**: Millenium - Sava 22 - 24; Planina Kranj - Branik 26 - 19; **2. liga - moški**: Radovljica - Grča Kočevje 29 - 24; Radeče - Arcont Radgona - 26 - 26; Dobova - Izola 26 - 18; Atom Krško - Alples 33 - 17; Šmartno 99 - Cerklje 33 - 27. **M.D.**

VATERPOLO

Kranjski vaterpolisti v Beograd

Kranj - Jutri se bo začel drugi del predkroga tekmovanja vaterpolistov za uvrstitev v ligo prvakov. Slovenski državni prvaki, ekipa Triglava, bo nastopila na turnirju skupine H v Beogradu, kjer se bo pomerila z ekipami španske CN Barcelone (jutri ob 17. uri), domačega Partizana (četrtek ob 17. uri), madžarskega Vasas Plaketa (petek ob 18.30 uri), nizozemskega AZ&PC Amersforta (sobota ob 18.30 uri) in za konec v nedeljo ob 10. uri še z ekipo grškega Vouliagmenija. "Za uvrstitev v ligo prvakov sta vsekakor favorita Vasas Plaket in Barcelona, naš cilj pa je uvrstitev na tretje ali četrto mesto, ki še vodita v pokal LEN. Možnosti ni prav veliko, če bo priložnost, pa jo bomo izkoristili," je pred odhodom v Beograd povedal **Žiga Balderman**, ki je bil najboljši strelec Kranjčanov v prvem predkrogu v Strasbourg.

Jože Marinček

HOKEJ

Jeseničani začeli s porazom

Jesenice - Minuli konec tedna je bil na sporedu 1. krog v Mednarodni hokejski ligi. V dvorani Podmežakla je bil slovenski obračun med domačim moštvom Acroni Jesenic in ekipo Slavije M Optime, ki je hkrati štel tudi za točke državnega prvenstva. Gostje so povedli, na koncu pa slavili z 2:4 (0:1, 1:1, 1:3). Za domače sta zadela Borut Vukčević in Grega Por, za Založane pa dvakrat Matjaž Mahkovic, po enkrat pa Borut Lešnjak in Samo Kumar. Jeseničani ta četrtek ob 18. uri gostijo moštvo Wojas Podhale. Ekipa Olimpije pa je konec tedna gostovala pri DAC-u in zmagala z 2:3 (0:1, 2:1, 0:1). Jutri v Tivoliju gostuje ekipa Wojas Podhale. **V.S.**

UMETNOSTNO DRSANJE

Drsalci na Bledu

Bled - Na Bledu se že nekaj let prizadevajo, da bi zaživelo tudi umetnostno drsanje. Resnejša priložnost za uveljavitev umetnostnega drsanja na Bledu se ponuja te dni. Zveza drsalnih športov Jesenice je ob pomoči Jeseničanov blejskim prirediteljem zaupala organizacijo 5. mladinskega tekmovanja za svetovni pokal. Tekmovanje bo od tega četrta, 9. oktobra, do nedelje, 12. oktobra.

Janko Rabič

Triglavovi hokejisti še naprej domačini na tujem

Kljub temu da so hokejisti kranjskega Triglava že drugo sezono tekmovanj začeli brez domačega drsališča, ne obupujejo in si zastavljajo vedno višje tekmovalne cilje.

Kranj - "Lanska sezona se je za naš klub končala res spodbudno, saj so mladinci osvojili naslov državnih prvakov, prav tako pa so napredovali mladi hokejisti v ostalih ekipah. Res nimamo veliko članov, vendar pa bo naše prvo moštvo letos večino sestavljeno iz igralcev lanske mladinske ekipe, ki se želijo izkazati tudi v boju z ostalimi najmočnejšimi slovenskimi moštvimi in na koncu osvojiti četrto mesto," je ob začetku letošnje sezone povedal glavni trener hokejistov kranjskega Triglava **Gorazd Drinovec**.

Kranjski hokejisti, ki so letos znova trenirali po vsej Sloveniji, največ pa na Bledu in na avgustovskih pripravah v Celju, bodo vsaj v tej sezoni še vedno domačini zgolj na tujih igriščih. "Naš drugi dom je postal Bled, ki je pač najbližje in kjer smo dobili največ terminov za treninge, tako da bomo skušali vzdržati vsaj še eno sezono. Nato upam, da bomo vendarle znova dobili svoj dom na kranjskem mestnem drsališču, za katerega so bili idejni projekti že predstavljeni, v zadnjem času pa je na pomoč priskočila tudi domača hokejska zveza, ki išče možno-

Gorazd Drinovec, glavni trener HK Triglav

sti za čim cenejšo gradnjo. Tako je bil v imenu zveze Rok Predanič pred kratkim na Finskem, kjer si je s pomočjo slovenskega selektorja Karija Savolainena ogledal tamkajšnje dvorane in sedaj pričakujemo, da bomo v nekaj dneh dobili ponudbe za najugodnejšo gradnjo, ki naj bi se kar najhitreje začela," načrtuje Gorazd Drinovec, ki si s pomočjo predsednika kluba Emili-

jana Pavlina prizadeva, da bi kranjski hokejisti čimprej spet imeli svoj dom.

"Kljub temu da naše selekcije trenirajo in igrajo na tujem, smo se odločili tudi letos organizirati hokejsko šolo. V Šenčurju bo tako od tega torka, 7. oktobra, naprej, potekala šola hokeja na rolerjih in šola rolanja, ko bo pozimi postavljeno manjše mestno drsališče v Kranju, pa bomo z najmlajšimi vadili tudi na njem. Vsi, ki jih zanima hokej, se nam lahko pridružijo vsak torek ali sredo med 16. in 17. uro v Šenčurju," pravi Gorazd Drinovec, ki je zadovoljen, da klub - kljub težkim razmeram za vadbo - od lani ni zapustilo veliko igralcev. "Večinoma so ostali in veseli smo, da bo v letošnjem državnem prvenstvu nastopalo kar sedem naših ekip. Ženska ekipa se je združila z ekipo Bleda, prav tako ena mlajših selekcij. Ponosni pa smo, da imamo v mladi reprezentanci do 20 let kar devet naših igralcev," pravi Gorazd Drinovec, ki mu pri trenerskem delu v klubu pomagajo še Mitja Kern, Aleš Zalokar, Silvo Japelj in Jure Kozjek.

Vilma Stanovnik

Druženje ob športu in tekmah

Člani Športnega društva Adergas slavijo 40-letnico delovanja. Na svečani prireditvi so podelili več priznanj.

Adergas - Zanimanje prebivalcev vasi Adergas za šport sega daleč nazaj. Leta 1963 so ustanovili Športno društvo Proleter, ki je dobilo današnje ime leta 1998. Sprva so se največ družili ob odbojki in nogometu, prirejali pa so tudi tekme v smučarskih skokih. Pozneje so razvijali še druge športe, vendar se vsi niso ohranili zaradi pomanjkanja denarja in propadanja igrišč.

Začetki športne rekreacije v Adergasu segajo v leto 1955, ko so sta dva krajana navdušila več domačinov za odbojko. Ob pomoči kmetov so zgradili igrišče ob obronku gozda, kjer so prirejali turnirje z ekipami iz širše okolice. V sosednji vasi Trata so igrali nogomet, poleti so se ukvarjali z

ko. V športnem parku so uredili novo odbojkarsko in teniško igrišče, v vasi pa sta zrasli tudi dve novi skakalnici, ki omogočata skoke do 20 oziroma 35 metrov.

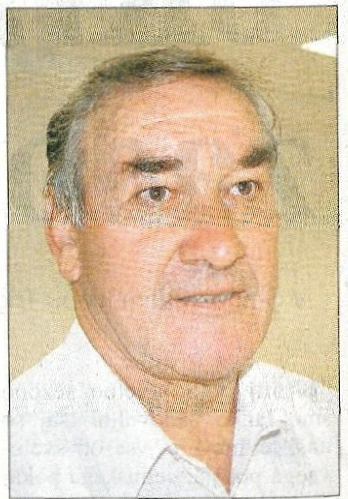
"Danes je v društvu več kot 60 članov, od osnovnošolcev do odraslih. Žal so nekatere dejavnosti okrnjene. Iz nogometne

Predsednik ŠD Adergas Stanko Maček.

ževanje igrišč. Zato brez članarine in pomoči sponzorjev ne bi preživele niti sedanje sekcije.

Spodbuda za bodoče delo bo velika plaketa občine Cerklje na Gorenjskem, ki so jo dobili med proslavo 27. septembra na Šenturški gori. Dan prej so v domači vasi proslavili 40-letnico ŠD Adergas. Tam je podpredsednik **Matej Maček** predstavil razvoj društva, med programom v izvedbi KUD Pod lipo pa so podelili društvena priznanja. Prislužili so si jih **odbojkarska sekcija**, dolgoletni tajnik **Slavko Kotnik** in blagajničarka **Jana Jenko**. Nekdanji predsednik **Alojz Kotnik** je prejel spominsko zahvalo za dolgoletno vodenje društva. **Stojan Saje**

tatorsko ekipo, na športnem področju pa delujeta moška in ženska balinarska ekipa in sekcije za šah, izletništvo in pohodništvo. Še posebej radi pa se v društvu spominjamo lanskega srečanja gorenjskih upokojencev, ko nas je obiskal tudi takratni predsednik vlade Janez Drnovšek." Društvo vodi štiridesetčlanski upravni odbor. Vsako leto čestitajo 70 let starim članom, ob koncu leta pa obdarijo in obiščejo tudi vse starejše člane društva.

Andrej Žalar

Jubilejna razstava na Ermanovcu

Ermanovec - Planinsko društvo Sovodenj in Gobarsko društvo Škofja Loka, ki mu predseduje Marta Novljan, sta pripravila letos že deseto jubilejno gobarsko razstavo pri Koči na Ermanovcu. Ob zavzetih pripravah Francija Trohe so na razstavi predstavili okrog 90 vrst gob. Razstavo pa si je ogledalo več kot petsto obiskovalcev srečanja na Ermanovcu, ki so ga popestrili tudi harmonikarji. Predsednica škofjeloškega gobarskega društva je bila z letošnjo razstavo zelo zadovoljna, čeprav bi bila le-ta še veliko bogatejša, če bi obiskovalci, ki so med potjo nabirali gobe, prinesli tudi tiste, ki jih ne poznajo. **Andrej Žalar**

Največje in tudi uspešno

Komenda - Društvo upokojencev Komenda, ki je letos proslavilo spomladi zlati jubilej vsestranskega delovanja, ni le najbolj delavno in najbolj uspešno društvo v občini Komenda, ampak je s 780 člani tudi največje društvo. Dve leti je predsednik društva **Janez Križanec** in v zadnjem času še posebej izstopajo posamezne sekcije društva. Tako je zelo aktivna folklorna skupina, ki je postala zaradi svojih atraktivnih nastopov poznana daleč naokrog. Vabijo jo v različne kraje po Sloveniji. Skupina deluje pod vodstvom umetniškega vodje Valterja Horvata, nastopala pa je že v Ribnici na Pohorju, v Ljubljani, Portorožu, Volčjem Potoku in drugod. Podobno je vse bolj poznan tudi mešani pevski zbor. Tridesetčlanski zbor se pripravlja za oktobrski nastop s folklorno skupino v Cankarjevem domu, sredi novembra pa bodo v Komendi organizatorji revije najboljših upokojenskih pevskih zborov Slovenije. "Na obe sekciji smo v društvu zelo ponosni. Vendar pa so aktivni tudi dramska sekcija, imamo tudi svoj ansambel, reci-

Upokojenci so plavali

Radovljica - Društvo upokojencev Radovljica je organiziralo regijsko tekmovanje upokojencev v plavanju, ki je bilo 27. septembra 2003 na pokritem kopaljšču v Radovljici. Za izvedbo prireditve, na kateri je sodelovalo 37 žensk in 19 moških iz devetih gorenjskih društev, je skrbela ekipa sodnikov PK Radovljica.

Tekmovalci so nastopili v treh plavalnih disciplinah; 50 metrov prsno, 50 metrov prosto in v maratonu (100 metrov za ženske in 200 metrov za moške). Prehodni pokal, ki ga je podelil župan občine Radovljica Janko S. Stussek, si je priborila ekipa Društva upokojencev Kranj. V ekipni razvrstitvi so bili na 2. mestu člani DU Radovljica, na 3. mestu pa člani DU Gorje.

In še zmagovalci v posameznih starostnih skupinah! Ženske do 55 let - **Marička Gaberc**, Tržič; ženske od 56 do 65 let - **Viktorija Marolt**, Radovljica; ženske od 66 do 75 let - **Magda Bitenc**, Kranj; moški do 55 let - **Anton Mravinec**, Kranj; moški od 56 do 65 let - **Peter Rozman**, Radovljica; moški od 66 do 75 let - **Jože Jakopič**, Gorje. Kot je v poročilu s tekme zapisal **Franc Renko**, v skupini nad 75 let ni bilo prijavljenih tekmovalcev.

Zato je naj ne bi razpisovali v bodoče, obenem pa priporočajo na maratonu krajšo progo za ženske, kar želi večina udeleženk.

S.S.

Prižgali so luč v koči

Planinsko društvo Škofja Loka je uresničilo dolgoletni sen. Do koč na Blegošu so zgradili električno napeljavo.

Škofja Loka - Niti deževen jesenski dan ni mogel sprati veselja vseh, ki so se minulo soboto zbrali v Koči na Blegošu. Tam je predsednik PD Škofja Loka **Jože Stanonik** predstavil prizadevanja za elektrifikacijo priljubljene planinske postojanke, luč v koči pa je prižgal nekdanji graditelj **Savo Šink**.

Škofjeloško planinstvo ima dolgo tradicijo. Davnega leta 1907 so v Selcih ustanovili podružnico SPD za škofjeloški sodni okraj. Leta 1929 so njen sedež prenesli v Škofjo Loko in spremenili ime v Škofjeloško podružnico SPD. Že tedaj je vzniknila zamisel o izgradnji koč na Blegošu, kar zaradi obmejnega območja ni bilo mogoče. Tako je najprej zrasla Koča

na Lubniku, ki so jo odprli leta 1932. Ker je bila med vojno požgana, so zgradili nov dom in ga odprli leta 1953. Že naslednje leto so vanj napeljali telefon, leta 1958 pa tudi elektriko. V sedemdesetih letih je Planinsko društvo Škofja Loka odkupilo od GG Kranj zemljišče na Blegošu, kjer je prej stala kmečka staja. Tam so leta 1977 zgradili prvo polovico sedanje koč. Ko

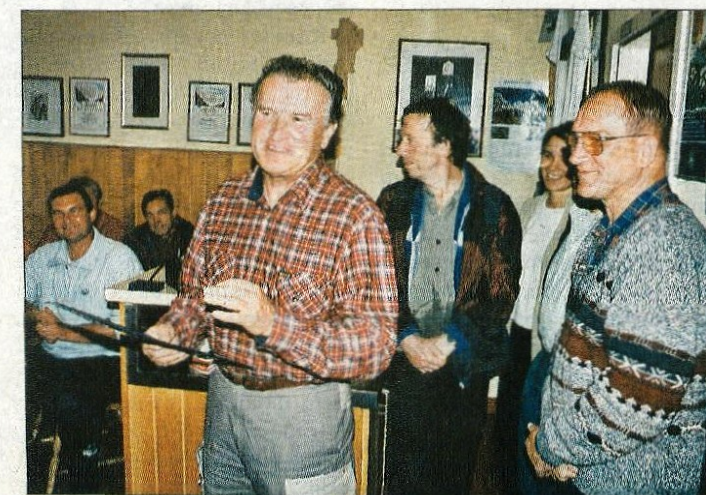
Savo Šink prižiga luč v koči.

so jo 18. septembra odprli, je bilo tam pol metra snega, se je spomnil **Jože Stanonik**. Druga polovica koč na Blegošu je zrasla v naslednjih štirih letih. Odprli so jo oktobra 1981. leta. Že pred desetletjem so razmišljali o izgradnji električne napeljave, vendar društvo ni moglo zbrati skoraj 17 milijonov tolarjev za izvedbo naložbe. Do letos so energijo dajali agregati in sončni kolektorji. Ob pomoči Elektro Gorenjske, Občine, Športne zveze in Zavoda za šport Škofja Loka, Fundacije za šport RS in Planinske zveze

Slovenije je društvo vendarle uresničilo dolgoletni sen. Da so položili 2,5 kilometra dolg visokonapetostni kabelski vod na Blegošu, gre zahvala lastnikom in solastnikom zemljišč od Potoka do koč. Del sredstev je prispevalo tudi PD Gorenja vas, ki bo lahko priključilo na električno omrežje Zavetišče na Jelenicah. Končni izračun stroškov še ni znan; ocenjujejo ga na blizu 20 milijonov tolarjev, približno 5 milijonov SIT pa je zagotovilo društvo samo. V koči nameravajo še letos obnoviti kuhinjo s srambo in sanitarije. Za bodoče načrtujejo tudi postavitve čistilne naprave.

Med sobotno svečanostjo v koči, kjer se je zbralo okrog 60 gostov, je prižgal luč častni član PD Škofja Loka **Savo Šink**, ki je bil med graditelji obeh društvenih koč. **Drago Štefe**, ki je prejel zlati častni znak PZS iz rok predsednika **Franca Ekarja**, je menil, da bodo planinstvu naklonjeni tudi njegovi nasledniki v družbi Elektro Gorenjska. Planincem je prišel osebno čestitat tudi župan občine Gorenja vas - Poljane **Jože Bogataj**. Za vedro vzdušje v koči pa sta poskrbela basist **Rok Lap** in citrar **Tomaž Plahutnik** iz Kamnika.

Stojan Saje

Drago Štefe (levo) je prejel zlati častni znak PZS. Foto: Drago Papler

LJUĐSKA UNIVERZA RADOVLJICA
KRANJSKA C. 4, 4240 RADOVLJICA
www.lu-r.si
info@lu-r.si

ZNANJE JE PREDNOST

JEZIKOVNI TEČAJI

Od osnov do aktivnega znanja
ANG - NEM - ITAL - FRA - ŠPA
Stopenjski tečajji 90 ur

Obnovitveni in poslovni tečajji
30 ali 60 ur
ANG - NEM

400-URNI PROGRAMI
USPOSABLJANJA IN
IZPOPOLNJEVANJA
- KNJIGOVODSKA IN
RAČUNOVODSKA DELA
- VODENJE RAČUNOVOD-
SKIH SERVISOV
- VODENJE MALIH
PODJETIJ

RAČUNALNIŠKI TEČAJI

Začetni in nadaljevalni
WORD, EXCEL, POWER POINT
INTERNET IN ELEKTRONSKA
POŠTA

- TEČAJ KITARE IN
ELEKTRIČNE KLAVIATURE
- TEČAJ ZA VODITELJA
ČOLNOV
- TEČAJ DVOSTAVNEGA
KNJIGOVODSTVA
- TEČAJ MASAŽE

UNIVERZA ZA TRETJE
ŽIVLJENJSKO OBDOBJE

OBROČNO PLAČEVANJE ŠOLNINE
STROKOVNOST, PRILAGODLJIVOST, DOSTOPNOST,
PRIJAZNOST

INFORMACIJE IN VPIS: Kranjska c. 4 (poslovna stavba IBM ITS)
pon - čet od 8. - 18. ure, pet od 8. - 14. ure
537 - 24 - 00, info@lu-r.si

V Mačah ne marajo ležečih policajev

Krajani Mač s peticijo nasprotujejo postavitvi treh grbin za umirjanje prometa na cesti, ki vodi mimo preddvorske osnovne šole.

Preddvor - V začetku šolskega leta so na lokalni cesti Preddvor - Mače, pred osnovno šolo, postavili tri fizične ovire za umirjanje prometa. Za njihovo postavitve je "odgovoren" odbor za javno varnost, ki ga je imenoval občinski svet.

Odločitvi so z zbiranjem podpisov nasprotovali vaščani Mač, češ da bi lahko promet mimo šole umirjali na kak drug način, ne ravno z grbinami, ki lahko poškodujejo avtomobile in kmetijske stroje. Očitajo nestrokovno postavitve "ležečih policajev", sprašujejo, kdo je dal soglasje in terjajo utemeljitev, koliko nesreč je že bilo zaradi prehitre vožnje, koliko merjenj hitrosti in kolikokrat je bila ta prekoračena. Opozarjajo tudi na problem dostopa invalidov na vozičkih v Mače, ki naj bi poslej zaradi ovir ne bil več mogoč.

V petek so v Preddvor povabili **Bojana Žlendera** z republiškega Sveta za varnost v cestnem prometu, ki si je v družbi strokovnega sodelavca ogledal novo zgrajene ovire. Njihova postavitve ni sporna, o čemer bo SPV dal tudi pisno strokovno mnenje. Sicer pa je postavitve fi-

zičnih ovir za umirjanje prometa po 105. členu Zakona o varnosti cestnega prometa dovoljeno postaviti na regionalnih in občinskih cestah v naseljih, pred šolami, vrtci in drugimi objekti, kjer je zaradi varnosti vseh udeležencev v prometu dodatno zmanjšana največja dovoljena hitrost v naselju, pa je postavitve fizičnih naprav celo obvezna. Žlender je tudi predlagal, naj v okolici šole označijo cono, kjer je dovoljena hitrost le 30 kilometrov na uro, saj ob tej hitrosti lahko voznik ustavi v samo osmih metrih, pri 50 kilometrih na uro pa je zavorna pot daljša od 30 metrov. **Peter Zupan**, ki vodi občinski odbor za javno varnost, je poudaril, da so fizične ovire sicer neprijateljska sredstva za umirjanje prometa, vendar jih je pri odločitvi vodila varnost otrok. Ravnatelj osnovne šole **Matije Valjavca** **Marjan Peneš** pa dodaja, da

Bojan Žlender, Peter Zupan in Marjan Peneš pri ogledu grbin pred šolo v Preddvoru.

gradivo o uvajanju devetletke predvideva takšne ukrepe, saj je otrok zaradi devetletke v šoli več, pa še mlajši začnejo v prvi razred. Slovenija ima v nacionalnem programu o varnosti

KRIMINAL

Kam potuje zlatina

Predoslje - Zadnja leta je za vlomilce v stanovanjske hiše, razen denarja najbolj privlačen plen nakit, ki ga očitno lahko spravijo v promet. Kdo je odjemalec oziroma kam potuje zlatina, preganjalci tatov še niso uspeli zvedeti. Tudi vlomilca, ki je v soboto zvečer "obiskal" stanovanjsko hišo v Predosljah, je očitno zanimala predvsem zlatina. Ukradel je štiri zapestnice, dva prstana in dva spominska zlatnika.

Zbežal pred lastnikom

Voglje - 35-letnega M.K. iz Kranja sumijo, da je v soboto zvečer skozi odklenjena vhodna vrata prišel v hišo v Vogljah. Med pregledovanjem prostorov ga je zalotil lastnik, nepovabljeni gost mu je pobjegnil s skokom z balkona v prvem nadstropju. Med begom z osebnim avtom so ga ustavili in prijeli kranjski policisti.

Scenica izginila v noč

Kranj - Neznana tatova sta v noči s četrtka na petek preskočila ograjo na dvorišču podjetja Alpetour Remont na Laborah, snela registrske tablice z dveh parkiranih osebnih vozil (KR 46-30C in KR 48-32F) ter jih namestila na nova renaultova osebna avtomobila scenic; prvi par na dynamique luxe 1.9 DCI kovinske temno sive barve, drugi par na expression confort 1.6, 16 V, kovinske temno rdeče barve. "Registrirana" avtomobila sta odpeljala v noč. Vredna sta približno 8,8 milijona tolarjev.

Veliko cigaret

Žiri - Neznanka, ki je v noči s srede na četrtek vlomil v diskontno prodajalno M Sora v Žirih, napis v obliki osmrtnice "Kajenje ubija" očitno ni prestrašil. Iz prodajalne je odnesel kar za okrog pol milijona tolarjev cigaret različnih znamk. **H.J.**

v cestnem prometu cilj, da do leta 2005 v prometu ne bo umrl noben otrok več. Leta 2002 so bile tri smrtne žrtve, leta 1973 pa kar 56 mrtvih v starosti od 0 do 15 let, je povedal **Bojan Žlender**. Župan **mag. Franc Ekar** pa je dejal, da je za zagotovitev varnosti na svojem območju odgovorna občina. Začuden je nad dejstvom, da v Mačah nasprotujejo "ležečim policajem", medtem ko jih vaščani drugih naselij želijo. Takšne pobude denimo prihajajo iz Počoč in Bašlja.

Danica Zavrl Žlebir,
foto: Tina Dokl

Betonska plošča padla na nogo

Šenčur - 20-letnemu E.Š., državljanu BiH z začasnim prebivališčem v Ljubljani, je v soboto, 4. oktobra, popoldan na gradbišču v Šenčurju z višine 1,8 metra padla na nogo približno tono težka betonska plošča, ki jo je nameraval vzdati. Reševalci so delavca odpeljali v Klinični center, policisti pa so tujo krivdo izključili. **H.J.**

Strelna udarila v štoklino gnezdo

Kranj - Kranjske poklicne gasilce sem in tja doleti tudi kakšno zelo nenavadno opravilo. V soboto, 4. oktobra, zjutraj je ekipa Mateja Kežarja gasila goreče štoklino gnezdo na električnem drogu v Tatincu. Požar je povzročila strelna. Gasilci so gnezdo sicer pogasili, vendar je padlo na tla in zelo verjetno si bodo morale dolgozgone in dolgokljune ptice splesti nov dom. **H.J.**

Sejem Zaščita - Protection

Celje - Na celjskem sejmišču bo od 8. do 11. oktobra odprt biennialni sejem zaščitne in reševalne opreme Zaščita - Protection. Na ogled bodo oprema in sredstva za varstvo pri delu, za zaščito, reševanje in pomoč ob naravnih in drugih nesrečah ter požarih, specialna in reševalna vozila, oprema in sredstva za nujno medicinsko pomoč, varnost v prometu, oprema za varovanje okolja in zdravja, vsebinsko pa se bo sejem dotaknil tudi preventive in vzgoje v cestnem prometu. **H.J.**

Vlamljal, kradel pa še tepel

37-letni B.A. se je ujel v mrežo vlomov, tatvin in grdih ravnanj.

Kranj - Kranjski policisti so okrožnemu državnemu tožilstvu ovdali 37-letnega Kranjčana B.A. Seznam njegovih "grehov" vsebuje štiri velike tatvine, tri "navadne" tatvine in dve grdi ravnanji. B.A. naj bi 24. septembra vlomil v stanovanjsko hišo v Čirčah ter odnesel za 350.000 tolarjev stvari: prenosni računalnik, dva mobilna telefona, žensko torbico, dve denarnici z denarjem, bančne kartice, sončna očala, potne listine in druge osebne dokumente. Štiri dni prej, 20. septembra, naj bi B.A. vlomil v vrstno hišo v ulici Draga Brezarja v Kranju ter odnesel za približno pol milijona tolarjev nakita iz zlata in srebra ter ur. 25. septembra naj bi vlomil v hišo v Krožni ulici, vendar ga je zalotila lastnica, tako da je pobjegnil brez plena. 30. avgusta naj bi na Hujah s kolesa, prislonjenega ob hiši, vzel žensko torbico. Razen denarja in dokumentov je bila v njej tudi bančna kartica, s katero naj bi naslednji dan na bankomatu dvignil skupaj 60.000 tolarjev.

B.A. je osumljen tudi dveh kaznivih dejanj grdega ravnanja. 11. avgusta naj bi med izterjavo dolga pretepel dolžnika in njegovo dekle, ki je poseglo v prepir. Policisti so B.A. pripeljali na zaslišanje k preiskovalnemu sodniku, ki je odredil sodni pripor. **H.J.**

Slovenija, pripni se!

Od 6. do 12. oktobra policijska akcija tudi na Gorenjskem.

Kranj - Cilj vseslovenske policijske akcije je doseči vsaj 85-odstotno uporabo varnostnih pasov na prednjih sedežih v vozilih in vsaj 30-odstotno na zadnjih. Po najbolj svežih podatkih iz skritega štetja na območju policijske uprave Kranj uporablja varnostni pas okrog 80 odstotkov voznikov in njihovih sopotnikov na prednjih sedežih ter le okrog 20 odstotkov na zadnjih, čeprav je dokazano, da varnostni pas rešuje življenja. Prometni inšpektor **Leopold Pogačar** pravi, da se bo tokratna akcija Slovenija, pripni se! začela s trkanjem na zavest ljudi, kako pomembno je sebe in otroke v avtu pripeti. Prvi dan bodo policisti na večjih parkiriščih pred šolami, vrtci, podjetji ipd. opozarjali nepriprane voznike in sopotnike, naslednji dan pa jih bodo tudi kaznovali. Kazen je 10.000 tolarjev. **H.J.**

NESREČE

Hitrost se je maščevala

Britof - 37-letni A.M. iz okolice Radovljice je v petek, 3. oktobra, ob pol petih popoldan z osebnim avtom R megane break vozil po avtomobilski cesti od Torovega proti Radovljici. Pri Britofu je dohitel tovornjaka. Da bi ga obšel, je sunkovito zavil levo na prehitevalni pas, zaradi tega oziroma zaradi neprilagojene hitrosti pa je izgubil oblast nad vozilom. Drsel je prek voznega in odstavnega pasu s ceste na travo do odtočnega jarka, kjer je silovito trčil v nasip. Avto je odbilo nazaj na cesto. Hudo ranjenega A.M. so reševalci odpeljali v klinični center. **H.J.**, foto: Gorazd Kavčič

Policisti iščejo voznika in priče

Duplje - V četrtek, 2. oktobra, ob devetih dopoldne sta se v bližini pokopališča v Spodnjih Dupljah tesno srečala starejša kolesarka in neznan voznik večjega tovornega avtomobila. Zaradi razjasnitve okoliščin dogodka policisti vabijo voznika in morebitne priče, da se oglasijo na policijski postaji v Kranju ali pokličejo po telefonu 113 oziroma 268-15-99. **H. J.**

Ugodna ponudba sveč na poštah!

AKCIJA v oktobru - elektronska sveča 549,00 SIT

Termo sveča Buča 439,00 SIT

Komplet devetih sveč 1.200,00 SIT

Vložek za termo svečo Buča 229,00 SIT

Kocka - velika 165,00 SIT

Piramida - velika 130,00 SIT

Mojca - velika 195,00 SIT

Cene vključujejo DDV.

POŠTA SLOVENIJE
www.posta.si

POŠTA SLOVENIJE, d.o.o., Slomskov trg 10, Maribor

Najraje imam kranjski oder

V strokovni javnosti velja Mateja Koležnik za režiserko, ki jo čaka še velika kariera. V predstavi Push up 1-3 se je prvič soočila z vrtljivimi kulisami, živimi barvami in hkratnimi monologi. Strah jo je bilo, kako bo njeno domišljijo in iznajdljivost sprejela javnost. Toda, konec dober, vse dobro.

V Prešernovem gledališču sem si ogledala prvo slovensko uprizoritev drame nemškega avtorja Rolanda Schimmelpfenniga Pus up 1-3. V predstavi, ki ste jo režirali, me je med drugim navdušila "formula" za nenehno menjavo prizorišča dogajanja. Predstavljam si, da mora imeti režiser veliko domišljije, če želi na gledališki oder, ki je povsem specifičen, postaviti sodoben dramski tekst.

"Res je pri tem potrebno precej domišljije in iznajdljivosti. Sodobne tekste, ki sem jih sama režirala, so napisali mladi avtorji. V glavnem je to generacija, ki že zelo dobro pozna film in video, za kar je značilna nenehna menjava prizorišča. Po drugi strani pa vsi ti sodobni teksti zahtevajo realistično sceno. Vsaj meni se zdi, da jih ni mogoče igrati v praznem prostoru; s štirimi stoli, ki so enkrat kuhinja, enkrat soba, enkrat pa park. Skratka, zahtevajo precej konkretni prostor, ki se ne menja več na petnajst ali dvajset minut, temveč vsake tri ali štiri minute. Če bi kulise menjali v temi, bi na odru nenehno žmigalo. Kar bi bilo, seveda, moteče. Poleg tega bi scenske spremembe trajale tretjino predstave. Pri sodobnih tekstih se že nekaj časa ukvarjam najprej s to strukturo predstave. Se pravi, ali bo imela predstava med prizori temo ali ne. Pri tem skušam najti način, kako sceno spremeniti tako, da to občinstvo pač vidi.

Od tu naprej postanejo stvari logične. Rešitev je treba vključiti v del predstave, pri tem pa paziti, da poteka sprememba scene toliko hitro in toliko zanimivo, da ljudem ne popusti koncentracija pri gledanju in se ne dolgočasijo. Tako sem prišla do gibljivih scen, ki sem jih uporabila tudi pri predstavi Push up 1-3, ki je zdaj že moja tretja predstava, v kateri to delam."

Bi lahko rekli, da se avtorji sodobnih tekstov nič več ne ozirajo na posebnosti medija, v katerem bodo tekste uprizorjeni. Da se torej dramski tekst bistveno ne loči od filmskega.

"Na neki način pišejo mlajši avtorji filmske scenarije, kar v bistvu pomeni, da kadrirajo. Na gledališče nikoli ne mislijo kot na celoto, kjer vidiš šest igralcev. Eden od igralcev izstopa, kar pomeni, da imaš načrt in protinačrt. Od Praznovanja na-

prej, ki smo ga delali v ljubljanski Drami, me to zanima tudi v gledališču. Torej, zanimajo me mobilne in ne več fiksne scene, v katerih je na odru še vedno veliko ljudi, izpostaviš samo enega ali dva, druge pa vključiš tako, da v tistem trenutku ne motijo."

Na kaj vse morate biti pri tako hitrih menjavah prizorišča pozorni?

"Stvari morajo biti tekoče, hitre, zanimive, čim bolj neslišne, na oder se ne sme zaleteti deset scenskih delavcev. Največ stala lahko to dva, ki ju je treba vključiti v predstavo, ali pa to naredijo igralci sami. V tem primeru je to za igralce, osredotočene na vlogo, dodaten napor."

Vse je enkrat prvič

Kaj v gledališču vam kot režiserki predstavlja največji izziv?

"Izzivi so zelo različni. Včasih me pritegne tema, včasih me zanima igralec v zasedbi, včasih so to rešitve neke teme. V glavnem pa začutim atmosfero; zavoham, kako hitro bi se morale stvari odvijati ali, na kakšen način je treba igrati. Seveda se potem tako ali tako vse spremeni. Nikdar ne ostane pri osnovni zamisli. Zadnje čase se mi dogaja, da se začnejo zaradi strukture predstave nekatere stvari odvijati same po sebi. Potem pač gremo za tem."

Predstava Push up 1-3 je tako pri kritikih kot tudi pri gledalcih naletela na pozitiven od-

mev. Ste ta uspeh pričakovali? Vas je bilo zaradi sodobnosti morda strah odziva javnosti?

"Bom povedala čisto po pravici, pojma nisem imela, kako se bo končalo. Zato, ne, ker sem kot režiserka poskusila stvari, ki jih do takrat še nisem. Nikdar še nisem delala z vrtljivimi scenami, s tako živimi barvami, s tako stiliziranimi vstopi in izstopi v prizore. To so stvari, ki si jih do zdaj nisem upala. Veliko režiserjev je to že delalo. Nisem prva. Sama pa jih nisem. Res je tudi, da sem naredila zelo radikalne posege v besedilo. Tisto, kar je bilo pri avtorju pisano kot monolog, sem postavila kot dialog in narobe. Pojma nisem imela, kako se bo to gledalo. Tudi zaradi tega dvignjenega tipa igre, ki je stiliziran, ki je zelo hiter in na neki način ima predstava neki svoj ključ, ki se pokaže recimo v prvih štirih minutah. Nisem vedela, ali bodo ljudje ta ključ prijeli, ali jim bo to všeč, ali bodo sploh gledali. Zelo me je bilo strah."

V nekaterih prizorih potekata dva monologa istočasno. Tudi to je precej nenavadno, mar ne?

"Izvirno je to tako, da najprej en igralec pove svoje, nakar pove drug igralec na drugem mestu domala isto. Ko smo brali, se je pokazalo, da je v prvem samogovoru že vse povedano in da smo se že iz prvih dveh monologov naučili, da ljudje pravzaprav govorijo isto, čeprav si v dialogih nasprotujejo. Ampak, njihova intima je enaka; o isti stvari mislijo, na isti način razmišljajo in sem rekla, poskusimo. In smo poskusili in se nam je zadelo dobro. Potem pa je bilo treba zelo trdo delati. Od igralca namreč to zahteva popolno zbrano. Ne samo za svoj tekst, ampak tudi za soigralcev. Pa še to, če se kateri zmoti, mora zadeva v sekundi naprej. V nasprotnem primeru se podre vsa struktura. To res ni bilo preprosto."

V kakšni simbiozi života režiser in igralec? Kdo se komu prilagaja? Kaj prepustite oziroma dopustite igralcu?

"Ta odnos je zelo različen. Sama sem bila nekako znana kot režiserka, ki igralcu ne pusti dihati. Vsak detajl sem ga vodila, kako ga mora igrati. (Jokati se da na sto načinov, jezen se da biti na milijon načinov.) Vedno

sem imela v glavi sliko, kako mora določen lik določeno stvar narediti. Potem sem igralca v to rinila in sem se zelo, zelo počasi naučila, da je včasih dobro, če igralec pusti dihati. Navsezadnje je ta tisti, ki na koncu naredi vzdušje. da oni prinesejo, ker na koncu igralci nosijo vzdušje, atmosfero. Če igralci samo izpolnjujejo režiserjeva navodila, so sicer pridni, šarma in žara in življenja pa nimajo. Center vsake predstave je, vsaj po mojem mnenju, vendar igralec. Če se ta ne počuti dobro, če ni dober, potem niti predstava ne more biti

stvo te hiše daje precej proste roke pri tem, kam in kako naj grem. Rada grem v Prešernovo gledališče. Tudi ansambel je postal zelo močan. Na kupu imajo dobre igralce, ki radi delajo. V nekaterih gledališčih so igralci zelo obremenjeni. Zjutraj imajo eno vajo, popoldne nekaj obnavljajo, zvečer pa imajo neko tretjo prestavo. Ne gre za to, da se jim ne da delati. Preprosto so v hudem stresu. Stvari se delajo zelo malo vajami, rezultat pa mora biti ravno tako dober. Na koncu te nihče ne vpraša, koliko vaj si imel in kako si se razu-

dobra. Sicer pa je to zelo različno. Z nekom se lahko takoj ujameš. Tudi to se zgodi, da se na katerem projektu z istim igralcem ujameš, na drugem pa ne. Tu pravila ni. Vse je odvisno od projekta."

Tudi režiser se izpoje

Se posamezni gledališki odri z režiserjevega zornega kota med seboj razlikujejo?

"O, seveda. Med posameznimi odri je zelo velika razlika. Za kranjsko gledališče moram reči, da je tja vedno zelo lepo priti."

Ne pravite to samo zaradi vpljudnosti?

"Nikakor, ne. Bom povedala zakaj. V kranjskem gledališču se nikoli ne dela stresno. Nikoli ne čutiš pritiska časa. Kar pomeni, da imaš vajo do dveh, nakar že podirajo sceno in delajo nekaj drugega in igralci letijo nekam drugam in delajo tri projekte hkrati. V kranjskem gledališču je študij vedno miren. Pri njih se vedno počutim absolutno dobro. Na neki način ljudje tam živijo za gledališče. Vsi. Poleg tega mi umetniško vod-

mel. Skratka, v kranjskem gledališču ni tako in zato ga imam zelo rada."

V strokovni javnosti veljate za zelo perspektivno režiserko. Kaj si želite režirati, pa vam do zdaj niso ponudili?

"Po mojem niti ne gre za to, da sem sama bolj perspektivna kot drugi moji kolegi. Po mojem gre za to, da se tudi režiser, tako kot igralec, ki veliko dela, v nekem določenem obdobju izpoje. Glede na to, da veliko delam, se lahko naučim veliko stvari, ki se jih sicer ne bi. Režiser namreč ne more delati doma za mizo. Imam srečo, da veliko delam in sem zelo vesela, da se mi je to zgodilo. Seveda bi želela režirati tudi katere klasične stvari, ampak, to bo že čas prinesel. Če me bodo umetniški vodje v tem videli, bom vesela, sicer pa bo tudi prav. Ne morem reči, da imam kakšno bolečino, ker bi nekaj želela delati, pa mi tega nikoli niso ponudili. Ali pa me nekje ne marajo in ne vidijo katerega mojega segmenta, ki bi se še lahko odprl."

Marjeta Smolnikar: foto: Gorazd Kavčič

Piše Miha Naglič

Po ljudeh gor, po ljudeh dol

Podlistek o znamenitih Gorenjcih

520

V Trziču

Zadnjič smo spremljali kaplana Josipa Lavtižarja, ki se je na novo službo iz Gorij pri Bledu v Trzič napotil kar peš. Prišli smo do cerkvice sv. Neže nad Bistrico. Tu v nadaljevanju sreča staro ženičo, ki se mu brž predstavi: "Doma sem v trziških Rovtih, in če le morem, grem v cerkev. Imamo prav dobre gospode. Župnik so Rihard, kaplana pa gospod Jakob in gospod Janez. Škoda, ker so gospod Janez (pišejo se za Goloba) prestavljeni v Cerklje pri Kranju. Danes pričakujejo Trzičani novega kaplana, ki pridejo dol z Gorenjskega." Hkrati mu je povedala celo legendo o Hudem gradu, povežano z gradnjo podružnic pri sv. Neži in sv. Juriju.

Kar dolgo jo je poslušal, potem je šel naprej. "Na Bistrici pelje cesta proti severu in dolina postaja vedno ožja. Pri gostilni na 'Pesku' me je sprejel senčnat drevored, in kmalu potem sem

ugledal slavni Trzič. Kokovnica, Lomske gore, Konjšica, Košuta in drugi vrhovi so bili do polovice razsvetljeni od vzhajajočega sonca. Vzvišen nad množico hiš je stal na koncu trga zvonik župnijske cerkve, z onstranskega brega pa je zrla samotna cerkva sv. Jožefa v dolino. V bližini so tolkla svojo enakomerno pesem težka fužinska kladiva na 'balosu'. Došel sem po glavnem trgu k podružnici sv. Andreja, kjer prihaja troje ulic skupaj. Ta kraj je središče trziškega življenja, tukaj lahko izveš vse novice. Nihče ne more iti neopažen mimo, vsakega tujca ocenjujejo po njegovi vnanosti, in nič bi ne bilo čudnega, če bi te kaka radovedna oseba vprašala kar naravnost po imenu. Slišal sem za sabo: 'Novi kaplan, pa kar peš, ves zaprašen ...' Srečno sem prešel opasno postojanko; le otroci so me spremljali po klanecu proti župnišču."

Sprejel ga je župnik, ki ga je napovedala že starica iz Rovtov. "Župnik Rihard Frank je zaklical iz sobe krepek 'Ave'. Visok, suh gospod bledega podolgovatega obraza je bil povabil, naj sedem. Kakšen je bil prvi vtis name? Semiljni slišim: Kakršen vtis dobiš prvič od nepoznane osebe, taka je v resnici. Ni prazno to pravilo, vendar ni nezmožljivo. Mirna narava, bolj zamišljena v lastno notranjost kakor v vnanji svet, mož brez obilnih besedi, prijatelj samote: takšen se mi je zdel

Pogled na stari del Trziča.

Frank, ko sem ga prvič videl v življenju. Mislim, da sem dovolj dobro zadel njegov značaj. Ko sem mu pripovedoval o svoji prvi službi v Gorjah in o potovanju iz Gorij v Trzič, je stopil in sobo prvi trziški kaplan Jakob Aljaž in mi rekel: 'Sem že slišal, da si tukaj. V zgornjem koncu Trziča mi je pripovedovala neka ženska, da si prišel.' - 'Pri nas hitro vse izvedo', je dostavil župnik."

Jakob Aljaž in Josip Lavtižar, ki sta bila pozneje kot župnika soseda, prvi na Dovjem, drugi v Ratečah, sta se torej srečala že v Trziču kot kaplana. "Trziška kaplana imata poleg cerkve svojo hišo z dostojnim stanovanjem. Cerkev in šola jima dajeta veliko dela. V novejšem času, ko je društve-

no življenje zelo napredovalo, je še več opravka. Župnija ne sega ob južni strani daleč od Trziča, proti severu pa je raztegnjena do Ljubelja, kjer sameva ob vznožju skalnatih sten cerkev sv. Ane, skoro tri ure pešhoje od župnijske cerkve. V starih časih ni bilo tukaj nobene prave poti čez goro; hodili so na Koroško le z otovorjeno živino. Da bi imeli v ti samoti kako sveto znamenje, so postavili tovarniki pod Ljubeljem kapelico v čast sv. Ani in se ji priporočali za srečno potovanje. Iz kapelice je nastala sedanja cerkev, stoječa 1026 m nad morjem. Kmetije so raztresene visoko po gorah; zaradi tega ima trziška duhovščina težavna pota pri previdovanju bolnikov."

Naposled predstavi avtor tudi svojo novo "delavnico". "Sedanjo župnijsko cerkev v Trziču so dogradili v renesanskem slogu leta 1815. Podobno Marijinega oznanjenja v velikem oltarju je naslikal Leopold Layer. O Trzičanih je znano, da radi obiskujejo službo božjo; menda se držijo te navade tudi sedaj. Imeli so od nekdaj dobre dušne pastirje. Med temi jim je ostal v posebnem spominu župnik Alojzij Košir, ki je deloval v Trziču 17 let (1851-1868). Ljudje so pripovedovali o njem, da jih je hotel spraviti 'še tople' v nebesa. Iz Trziča je prišel za župnika v Šentrupert na Dolenjskem, kjer je prav tako goreče deloval in kot duhovni svetnik umrl 26. avgusta 1891."

Brez štipendiranja ni kadrov

V žirovski tovarni elementov za fluidno tehniko Kladivar so se uspeli preusmeriti na zahodna tržišča, spoznali pa so, da se ne gre zanašati na prosti trg delovne sile.

Žiri - Izguba jugoslovanskih trgov in kriza slovenske strojne industrije je tudi žirovski Kladivar potisnila na rob stečaja, vendar so s preusmeritvijo na zahodne trge uspeli. Kriza jim je povzročila velik odliv strokovnjakov, ki ga skušajo s štipendiranjem postopoma nadomestiti. Danes so znani specialisti za fluidno tehniko, ne samo v Sloveniji pač pa v vsej jugovzhodni Evropi, tri četrtine proizvodnje pa izvažajo. O položaju in perspektivah smo se pogovarjali z direktorjem mag. Milanom Kopačem, ki vodi Kladivar že 12 let.

Pravzaprav je zanimivo, da se je v Žireh, razmeroma oddaljenem in zaprtem kraju, razvilo uspešno, tako visoko specializirano podjetje. Potreben je bil visok vložek znanja, čemu to pripisujete?

"Predvsem sta Kladivar pred menoj vodila dva dobra direktorja, ki sta veliko štipendirala in vlagala v razvoj kadrov. Drugo, kar je potrebno ugotoviti, pa je dejstvo, da je bila strojogradnja nekoč ena najbolj priznanih vej našega gospodarstva, in ta ugled je omogočal, da so se za to stroko že na srednji stopnji in nato na višjih odločali najsposobnejši, čemur danes še zdaleč ni več tako. Kladivar je sicer majhno podjetje, ki pa je uspešno sledilo in se vključevalo v razvoj velikih, kot so bili Litostroj, Metalna, Riko, itd.. Zlasti Litostroj, s proizvodnjo strojev za oblikovanje kovin in turbin, je močno vplival na naš razvoj."

Omenjena navezanost na domačo strojno industrijo je verjetno v začetku 90. let, ko so razpadli jugo trgi in je domača strojogradnja zašla v krizo, povzročila težave. Kako ste uspeli prebroditi veliko krizo strojne industrije pri nas?

"Ta kriza je bila resnično huda in tudi Kladivar se je znašel na robu stečaja. Pravzaprav sta nas rešila dva tuja partnerja iz Nemčije, ki sta ohranila raven naročil in postopoma smo se bili prisiljeni preusmeriti na izvoz. Če smo imeli pred osamosvojitvijo razmerje 20 odstotkov za izvoz in 80 odstotkov za domači trg, nam je prav teh 20 odstotkov omogočilo preživetje, danes pa je razmerje ravno obratno: četrtino proizvodnje je za domači trg, tri četrtine pa gre v izvoz."

Kriza je bila tako huda, da smo morali odpustiti ljudi. Od nekdanjih 320 delavcev se je naše število zmanjšalo kar za 100, pri čemer je potrebno omeniti, da je iz dela našega programa nastalo tudi novo podjetje Vibro, najhujše pa nas je prizadelo dejstvo, da smo izgubili nekaj zelo sposobnih kadrov."

Kriza je seveda vplivala na poslovne rezultate. Kako je bilo s tem in kakšno je poslovanje Kladivarja danes?

"V zadnjem dobrem desetletju je imel Kladivar sicer le enkrat izgubo - leta 1992, od tedaj pa smo poslovali zopet pozitivno in rasli. Od leta 2000 smo, ob veliki navezanosti na izvoz, pod vplivom gospodarske recesije v Evropi, ki je povzročila za približno 15-odstotno zmanjšanje naše prodaje na te trge. Po dvehletni stagnaciji letos kaže zopet na realno rast. Vedeti je namreč potrebno, da so naši izdelki praktično v celoti del investicijske opreme, ta pa je v času recesije prva na udaru."

Kakšne so vaše izkušnje s kadri? So korenite spremembe v naši družbi vplivale na ta trg?

"Mislili smo, da bo temu tako. Da bomo lahko po spremembah kadre dobivali na prostem trgu. Pa temu ni tako. Ugotovili smo, da je, če želimo dobiti kadre, posebej strojnike, potrebno še naprej štipendirati, tako na srednji, kot na višjih stopnjah. Povprečno štipendiramo med 18 in 20 dijakov in študentov in si v zadnjih dveh letih zopet normalno zagotavljamo kadre. V času krize nas je zapustilo kar 7 diplomiranih strojnih inženirjev in ta manko še nismo v celoti uspeli nadomestiti. Spremenjen položaj na trgu tudi zahteva več

poudarka na trženju, zato iščemo kadre tudi iz te stroke. Žiri so sorazmerno zaprt in oddaljen kraj in brez načrtnih vlaganj v kadre ne gre."

Razvoj vstopom Slovenije v Evropsko unijo. Kaj pričakujete?

"Investiramo v opremo. V povprečju kar v vrednosti 5 odstotkov naše prodaje. V strategijo za prihodnjih pet let smo si zapisali utrjevanje položaja na trgu, pri čemer želimo v Sloveniji postati bolj prepoznavni, želimo ponuditi več sistemov, poseben poudarek pa je tudi na storitvah, od informacij, preko inženiringa, nabave, montaže ter servisiranja, do izobraževanja odjemalcev. Prav zaradi tega smo pred dobrim mesecem odprli oddelek storitev, tudi trgovino, da bi čim bolj sistemsko lahko ugodili kupcem."

Danes je zelo aktualno in moderno povezovanje v grozde. Ste v te procese vključeni tudi v Kladivarju?

"Ne. Zaenkrat nimamo dobrih izkušenj s povezovanjem, pač pa verjamemo v dobro delo s partnerji in odjemalci. Smo pa, tako Kladivar, kot tudi naš Inštitut za fluidno tehniko Žiri, katerega stoodstotni lastniki smo, člani odbora za fluidno tehniko pri Združenju kovinske industrije pri Gospodarski zbornici Slovenije, ki prispeva k razreševanju nekaterih strokovnih vprašanj in standardizacije."

Iz javno dostopnih podatkov o strukturi lastništva je razvidno, da imate dobrih 40 odstotkov premoženja v lasti notranji lastniki. Kako je v Kladivarju s

plačami in ali izplačujete tudi dividende?

"Plače v našem podjetju niso nič posebnega. Redno izplačujemo tako plače kot regres, plače so nad slovenskim povprečjem in približno za četrtno nad kolektivno pogodbo. Raziskave med delavci seveda kažejo, da bi želeli več, sicer pa je dober podatek o tem, da so delavci zadovoljni z medsebojnimi odnosi. Organiziran imamo tudi sindikat in svet delavcev, s katerima dobro sodelujemo. Dividende smo izplačali za leto 2001, za lani smo dobiček ob zaskrbljujočem položaju na trgu pustili v rezervah, za letos pa bomo, če se bodo naše napovedi o rasti uresničile, lahko zopet del dobička izplačali."

Smo pred vstopom Slovenije v Evropsko unijo. Kaj pričakujete?

"Vsekakor se bodo nekatera logistična vprašanja poenostavila, po drugi strani pa lahko nedvomno pričakujemo zaostritev konkurence. Ob tem kaže povedati, da imajo podobne izdelke razvite tudi že vzhodne države, zlasti Češka, ki so cenejše. Mislim, da se bo še bolj zaostrilo vprašanje produktivnosti in s tem vložkov znanja. Prehod iz Jugoslavije je bil težak, želimo si, da ne bi bilo podobno tudi pri vstopanju v Evropsko unijo."

Štefan Žargi

GOSPODARSKI KOMENTAR

O povprečni evropski kravi

Dr. Robert Volčjak,
Ekonomski inštitut Prave fakultete

Če bi evropske kmete vprašali, kaj bi se zgodilo, če bi jim zaprli pipe in jim prenehali izplačevati subvencije, bi z veliko verjetnostjo dobili hudo jasen odgovor. Že v naslednjih dneh bi se po ulicah evropskih prestolnic sprehajali prašiči, pred parlamenti bi smrdeli kupi gnoja ali rib, sami kmetje pa bi s traktorji in podobnimi čude-si sodobne kmetijske tehnologije po cestah povzročali prometni kaos apokaliptičnih razsežnosti. Zakaj bi bilo temu tako, si najlažje predstavljamo, če si stvari ogledamo skozi denarna očala. A najprej si oglejmo nekaj gospodarskih vzrokov za tako stanje. Kritiki sodobnih kmetijskih politik razvitenih držav trdijo, da so razvite države v bistvu najbolj protekcionistične na tem našem modrem planetu, kar v preprostem jeziku na kratko pomeni, da preko carin in sistemov subvencij najbolj ščitijo svoje proizvajalce, še posebno kmetijske. Kmečki lobiji v večini razvitih držav svoje vlade držijo v šahu za okrog 215 milijard evrov letno, ki jih v obliki subvencij in drugih pomoči izplačajo svojim kmetom. Kot pravi komentarka britanskega dnevnika Financial Times, kmetije niso več kmetije, pač pa so postale "spomeniki politične moči peščice, ki nas ima ostale za talce". Podatki o velikosti subvencij nam kažejo zelo absurdno sliko. Vsaka povprečna evropska krava dobi subvencijo v velikosti nekaj malega več kot 2 evra na dan, kar je več kot dobijo prenekateri prebivalci sveta za svoje lastno preživetje. Tudi podatki Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) povedo, da pravi kmet v državi članici dobi v povprečju 11.000 dolarjev. Evropska unija (EU) izroči vsakemu svojemu kmetu povprečno 17.000 dolarjev, ZDA 16.000 dolarjev, a le malo držav se lahko primerja z Norveško, kjer subvencije in pomoči dosegajo vrednosti tudi do 45.000 dolarjev.

Medtem pa na drugi strani sveta, v Afriki, zaradi takšnih in podobnih subvencij propadajo cele države, ki so vezane na svojo kmetijsko proizvodnjo. Ko je ameriški predsednik George W. Bush lani odobril štiri milijarde dolarjev subvencij 25 tisočim ameriškim pridelovalcem bombaža, se je cena bombaža na svetovnem trgu znižala za četrtno. Rezultat je bil znan. Države zahodne Afrike, kjer gojijo bombaž, so bile ob 200 milijonov dolarjev deviznih prihodkov, kar je pahnilo v še večjo revščino enajst milijonov gospodinjstev, ki se ukvarjajo s pridelavo bombaža. Tudi EU ob svoji letni 40 milijard dolarjev težki subvenciji proizvodnje in izvoza velikih presežkov žitaric ne more biti nedolžna za izrivanje majhnih afriških kmetov s svetovnih in lokalnih trgov.

Kot vemo, bo prihodnje pomlad tudi slovenski kmet stopil na evropski trg, seveda tudi zelo zaščiten z različnimi subvencijami, za kar so seveda poskrbeli naši vrli politiki. V kolikšni meri pa so povprečne slovenske krave (tudi glede denarja) primerljive s povprečnimi evropskimi, je zaenkrat še odprto vprašanje in potrebno podrobnih analiz ministrstva za kmetijstvo, a prvi maj se nezadržno bliža.

Struktura gospodarstva je primerljiva

Na ministrstvu za gospodarstvo opozarjajo, da so deleži malega in srednjega gospodarstva v Sloveniji povsem primerljivi tistim v Evropski uniji.

Ljubljana - Ker je bilo v zadnjih dneh v medijih mogoče zaslediti različne komentarje o tem, zakaj je letošnja slovenska gospodarska rast nižja od pričakovane, delno se je za to krivilo tudi neustrezno strukturo velikosti podjetij, so z ministrstva za gospodarstvo opozorili, da večjih odstopanj v strukturi primerjalno med Slovenijo in Evropsko unijo ni. Po podatkih Slovenskega podjetniškega observatorija 2002 je delež mikro, malih in srednjih podjetij v Sloveniji 99,7-odstoten - v EU 99,8-odstoten, število zaposlenih v teh podjetjih je v Sloveniji 65,9, v EU pa 66,4 odstotka, povprečno število zaposlenih na podjetje pa v Sloveniji in EU enako: 4 delavci. Z ministrstva za gospodarstvo

so ob tej priložnosti sporočili tudi podatke o uresničitvi finančnih podpor v letih 2001 in 2002. V obeh letih so dodelili vsakič za 3 milijarde tolarjev nepovratnih sredstev, kar je bilo v letu 2001 73 odstotkov razvojnih sredstev ministrstva, v letu 2002 pa 64 odstotkov; po razpisih za razvoj malega gospodarstva je bilo razdeljenih leta 2001 4,4 milijarde, lani pa 3,7 milijarde tolarjev; za regionalne garancijske sheme v letu 2001 171 milijonov, lani 376 milijonov tolarjev in za svetovanje po vav-čerskem sistemu pri PCMG v letu 2001 119, lani pa 117 milijonov tolarjev. Skupno so torej znašale gospodarske podpore države v letu 2001 7,6 milijarde tolarjev, lani pa 7,2 milijarde tolarjev. Š.Ž.

50. Sodobna elektronika

Ljubljana - Danes so na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani odprli 50. sejem Sodobna elektronika, najpomembnejši sejem tega področja v tem delu Evrope. Na okoli 6 tisoč kvadratnih metrih se bo predstavilo 258 podjetij iz 20 držav, prikazani pa bodo prodajni programi z aktualnimi novostmi v industrijski in zabavni elektroniki: industrijska avtomatizacija, merilna elektronika, telekomunikacije, komponente, proizvodna oprema, audio-video tehnika, fotografska oprema in zabavna elektronika. Kot vsako leto, bo tudi letošnji sejem spremljala vrsta strokovnih srečanj in forumov. Sejem bo odprt do petka med 9. uro in 30 minut ter 18. uro. Š.Ž.

Osebni račun

Da bi vas spodbudili za odpiranje osebnega računa pri Poštni banki Slovenije, smo za vas pripravili več ugodnosti:

- Odobritev limita v enaki višini kot v prejšnji banki.
- Odobritev kredita za poplačilo kreditov v drugi banki.
- Dnevni dvig gotovine pri bankomatih tudi do 100.000 tolarjev.
- Brezplačen pristop v elektronsko banko.
- Brezplačno izplačilo gotovine na domu.
- Brezplačno vodenje mladinskega osebnega računa in osebnega računa s knjižico.

V Poštni banki Slovenije smo vam na voljo osebno na poštah po vsej Sloveniji ali po telefonu 02/228 83 27, 02/228 82 47 in 01/243 19 70.

PBS.
POŠTNA BANKA SLOVENIJE, d.d.
Ul. Vito Kraigherja 5, 2000 Maribor

Kdor lepo orje, dobro žanje

Državni prvak v oranju je postal Štefan Cigut iz Prekmurja, od gorenjskih oračev pa se je najbolje uvrstil Aleš Petrič s Pšenične Police.

Lahovče - Na KŽK-jevih njiyah v Lahovčah je bilo v petek in soboto 47. državno tekmovanje v oranju, na katerem je nastopilo 27 tekmovalcev. Tudi tokrat so bili najboljši orači iz poljedelskih pokrajin, gorenjski tekmovalci pa so bili bolj v ozadju. Med dvajsetimi orači s plugom krajnikom je bil Aleš Petrič petnajsti, Janez Žumer osemnajsti in Janez Zaverl st. devetnajsti, med sedmimi orači z obračalnim plugom pa Vojko Žibert sedmi.

Med sobotnim oranjem ledine.

"Kdor lepo orje, bo tudi dobro žel," je na začetku tekmovanja v oranju v imenu prireditelja, kmetijsko tehnične komisije pri Zvezi za tehnično kulturo Slovenije, dejal njen predsednik **Jože Dular** in s tem poudaril pomen oranja za kmetijsko pridelavo. Tudi tradicija tekmovanja je dolga in se približuje "Abrahamu", letošnje je bilo že 47. po vrsti in hkrati devetiti na Gorenjskem, leta 2009 pa bo v Sloveniji prvič doslej tudi svetovno prvenstvo. Prireditelji letošnjega tekmovanja (pokroviteljici sta bili občini Komenda in Cerklje) niso imeli sreče z vremenom. Medtem ko je v petek vreme še "zdržalo", je v soboto, ko so orali ledino (travniki), dež razmočil teren in otežil delo oračem. "Še težje bi jim bilo, če bi bilo takšno deževje pri oranju strnišča," je dejal član organizacijskega odbora **Janez Bergant**, sicer vodja poljedelstva v KŽK-ju. Gorenjsko so na tekmovanju zastopali najboljši trije z gorenjskega tekmovanja **Aleš Petrič** s Pšenične Police, **Janez Zaverl st.** iz Medna in "KŽK-jevec" **Vojko Žibert** iz Predoselj, v ekipi ljubljanske regije pa je bil tudi **Janez Žumer**

iz Polja pri Vodica. Državni prvak v oranju s plugom krajnikom je postal Štefan Cigut (Prekmurje) pred Antonom Filakom (Bela krajina) in Jožetom Zverom (Prlekija), v oranju z obračalnim plugom pa Igor Pate (Dolenjska).

Aleš Petrič, ki je tokrat sedmič nastopil na državnem tekmovanju v oranju, sedmo mesto pa je doslej tudi njegov najboljši dosežek, tokrat z uvrstitvijo na petnajsto mesto ni bil zadovoljen. "Premalo časa sem se pripravil na tekmovanje, tik pred zdajci sem traktor s pogonom na dve kolesi zamenjal za močnejšega, pri oranju ledine pa sem izžrebal slabo parcelo, na kateri sem med oranjem naletel na ostanke štorov in kamenje," je dejal in priznal, da Gorenjci težko konkurirajo z orači iz vzhodne Slovenije, ki več orjejo in se na taka tekmovanja tudi bolje pripravljajo. Janez Zaverl st. je še za časa Jugoslavije šestnajstkrat nastopil na regijskih in republiških tekmovanjih ter enkrat celo na državnem, po sedemnajstih letih "odmora" pa se je letos z drugim mestom na gorenjskem tekmovanju uvrstil na državno, kjer

Aleš Petrič

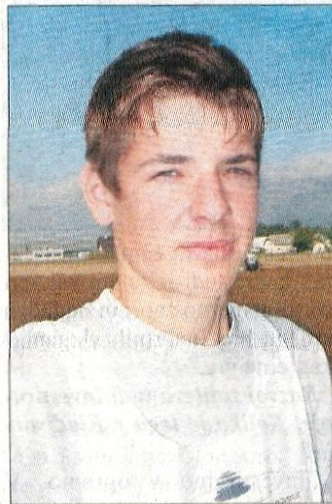
je bil devetnajsti. "Za priprave je zmanjkalo časa in tudi parcela, ki sem jo izžrebal, ni bila najboljša," je dejal Janez, ki na leto

Janez Zaverl st.

doma preorje 24 hektarjev, še nekaj hektarjev pa drugim kmetom. Vojko Žibert se je tokrat prvič prijavil na državno tekmovanje, kjer pa se brez primernega tekmovalnega pluga ni mogel meriti s tekmeči. Poleg tekmovalcev je treba omeniti še "moštvo" sodnikov, merilcev globine oranja in nadzornikov parcel, v katerem je bilo pet Gorenjcev - **Damjan Žumer** iz Polja pri Vodica, **Primož Ločniškar** iz Zbilj, **Jože Zabret** iz Bobovka, **Boštjan Frelih** iz Praš in **Ivan**

Jugovic z Godešiča, ki je bil tudi vodja gorenjske ekipe. Pa še tale zanimivost. Tekmovanje si je kljub močnemu deževju z zanimanjem ogledal **Marjan Frelih** iz Praš, nekdanji legenda gorenjskega oranja, 1972. leta tudi državni prvak tedanje Jugoslavije in leto kasneje udeleženec svetovnega prvenstva na Irskem, kjer pa je iz političnih razlogov že po enem tekmovalnem dnevu moral domov. "Tehnika oranja se odtlej do danes ni veliko spremenila, plugi pa so zelo napredovali," je dejal.

Janez Konc

Napaka pri nastavitvi škropilnika

Srednja biotehniška šola Kranj je v četrtek v Lahovčah pripravila državno tekmovanje dijakov srednjih kmetijskih šol v oranju, na katerem je nastopilo sedem ekip. Vsako so sestavljali štirje člani: dva sta orala, dva pa reševala teste o varnem delu s traktorjem in priključki in tekmovala v spretnostni vožnji s traktorjem in enoosno prikolico ter v nastavitvi škropilnika in v izmeri pretoka na šobi. Prvo mesto je prepričljivo osvojila ekipa Srednje kmetijske šole Rakičan, ekipa Srednje biotehniške šole Kranj, za katero so nastopili **Janez Konc**, **Dušan Korenčan**, **Martin Gašperlin** in **Matevž Žibert**, pa je bila še-

Dušan Korenčan

sta. Kranjski dijaki z razpletom niso bili najbolj zadovoljni. Medtem ko sta si **Konc** in **Korenčan** pri oranju z enakim številom točk razdelila deseto mesto in bila ekipno peta, je bil **Gašperlin** med vsemi tekmovalci najboljši v spretnosti vožnji in **Žibert** prvi pri testih, a sta naredila napako pri nastavitvi škropilnika, kar je ekipo stalo boljše uvrstitve.

Dušan Korenčan iz Podbrezj je bil že lani član šolske ekipe na državnem tekmovanju, letos pa je prvič nastopil tudi na gorenjskem tekmovanju v oranju. "Za srednješolsko tekmovanje smo se pripravljali pri praktičnem pouku," je povedal in dodal, da je lani prvič samostojno oral tudi na domači kmetiji, kjer redijo od šestdeset do sedemdeset goved. Ko smo Janeza **Konca** z **Letenc** vprašali, kako je bilo pri oranju, je bil redkobese-

den. "Nisem povsem zadovoljen, ravnanje oranja, kar je eden od kriterijev ocenjevanja, je bila bolj slaba," je povedal. **Janez**, ki izhaja s kmetije, na kateri redijo okrog sto goved, ima s tekmovanji že nekaj izkušenj. Lani je bil v šolski ekipi za državno tekmovanje, z drugim mestom na gorenjskem tekmovanju pa se je uvrstil na državno tekmovanje.

Matevž Žibert in Martin Gašperlin.

Matevž Žibert s kmetije v Babnem vrtu, kjer redijo 26 goved za prirejo mesa, je povedal, da sta z **Martinom** pri nastavitvi škropilnika naredila napako in narobe nastavila pritisk. "Če ne bi bilo te napake, bi bila verjetno v skupni razvrstitvi iz teoretičnega znanja, spretnostne vožnje in nastavitve škropilnika celo prva," je dejal **Martin Gašperlin** iz Luž, ki rad pomaga na stričevi kmetiji, kjer redijo okrog 60 goved in 250 ovc.

Cveto Zapltnik

Prisrčen kmečki sejem

Jesenski kmetijsko podjetniški sejem v Komendi je po oceni prirediteljev v treh dneh obiskalo osem tisoč ljudi.

Komenda - Na konjeniškem hipodromu v Komendi je bil od petka do nedelje že tradicionalni jesenski kmetijsko podjetniški sejem, na katerem se je predstavilo več kot tristo razstavljalcev, od tega okrog sedemdeset podjetij in podjetnikov, ki izdelujejo ali prodajajo kmetijske stroje, opremo in orodje.

"Sejem v Komendi je prisrčen kmečki sejem, ne prevelik in ne premajhen, na katerem kmetje dobijo vse, kar potrebujejo za delo na kmetiji," je ob odprtju sejma dejal **Peter Vrisk**, predsednik Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, in ob tem opozoril na nekatere aktualne probleme v kmetijstvu, še zlasti na nazadovanje oz. propadanje kmetijstva na nekaterih območjih. Slovenija mora dobro izkoristiti čas do vstopa v Evropsko unijo 1. maja prihodnje leto in sprejeti še nekatere predpise. V zbornici se prizadevajo, da bi višino neposrednih plačil v kmetijstvu čimprej izenačili s tistimi v Evropski uniji, nasprotujejo pa temu, da bi v prihodnje obdavčili tudi subvencije in s spremembami zakona o zdravstvenem zavarovanju še dodatno finančno obremenili kmetije.

Letošnji sejem je obsegal pet tisoč kvadratnih metrov razstavne površine, vseh razstavljalcev je bilo čez tristo, med njimi tudi vsi najpomembnejši izdelovalci in trgovci s kmetijsko mehanizacijo. "V sejmski ponudbi kmetijskih strojev ni bilo novosti, razstavljalci so predstavili le nekatere izboljšave, še večje in zmogljivejše stroje ter prvič rolomate za namakanje kmetijskih površin," je v imenu prireditelja, Konjeniškega kluba Komenda, dejal predsednik **Alojz Lah**, sicer tudi sam trgovec s kmetijskimi stroji, in ob tem dodal, da bi bil posel na letošnjem sejmu

Alojz Lah

boljši, če bi kmetje na podlagi razpisa Sapard že prejeli odločbe o dodelitvi denarja. "Trgovci smo jim napisali veliko predračunov in če bomo sklenili vsaj desetino teh poslov, bomo lahko zadovoljni," je dejal **Lah**, prepričan v to, da je na slabšo prodajo vplivala tudi suša, kar se še posebej pozna v vzhodni Sloveniji. V takšnih okoliščinah so kmetje denar namesto za naložbe namenili za nakup krme.

V okviru sejma je bil tudi posvet **Krompir** v stresnih razmerah, na katerem so strokovnjaki ugotavljali, da so se sorte krompirja različno "odzivale" na sušo in da bi s sodobnimi načini priprave tal in obdelave krompirja, predvsem z večjo medvrstno razdaljo, lahko nekoliko zmanjšali škodljive posledice.

Cveto Zapltnik

RENAULT STORITEV

Prehitite zimo in se dobro zavarujte - samo od 1.10. do 15. 11. 2003 ob nakupu Renaultovega Paketa pnevmatike od zdaj naprej prejmete tudi 2-LETNO ZAVAROVANJE za primer poškodbe, kraje ali vandalizma - BREZPLAČNO! V Paket pnevmatike je vključena:

- zimska pnevmatika po vašem izboru s 15% popustom,
- kakovostna premonaža ter uravnoteženje,
- pregled vitalnih delov podvozja, zavornega in izpušnega sistema.

Obiščite prodajno servisno mrežo Renault ter poskrbite za varne in dobro zavarovane zimske poti!

www.renault.si

V sodelovanju z Zavarovalnico Triglav, d.d.

ZAVAROVANE

ZIMSKE POTI

100% Renault
Renault storitve

Cepljenje najučinkovitejša zaščita

Začetek cepljenj proti klopim okužbam. Klopi so okuženi predvsem v gozdovih na Gorenjskem in Štajerskem. V zadnjem času so okužbe tudi na območjih, ki doslej niso veljala za okužena.

DRUŽINSKI NASVETI

Droga in pred-šolska scena (4)

Damjana Šmid

Otroci so radoživi. Radi se igrajo, tudi zdravnike. Pa vendarle ni prav nobene potrebe, da zato puščajo uživalci droge odvržene injekcije njim na dosegu. Ob vrtcu, na šolskem igrišču, v bližnjem gozdiču. Igle, ki so mogoče okužene z boleznijo so na dosegu našim otrokom. Mar je to res potrebno ob vseh koših, ki so postavljeni in čakajo na smeti? Sprašujem se o otrocih, ki te igle najdejo, in o njih, ki jih odvržejo. Na eni strani otroška naivnost, da je svet lep, na drugi strani mladostniško razočaranje, da je svet grd. Najlažje je pozabiti, se umakniti. Veliko lažje, kot se boriti. Pa vendarle poznam ljudi, ki so se borili in so premagali drogo. To so vsa občudovanja vredni ljudje, prav zato, ker so izbrali težji način in se učijo živeti vsak dan znova. Nikomur ne pravim, naj preneha z jemanjem droge. To je odločitev in svobodna izbira vsakega posameznika. Rada bi samo rekla, naj vsakdo razmisli, da vendarle ni sam na svetu. Naj uživalci droge v trenutku, preden si zapičijo iglo v žilo, pomislijo, kdo jo bo našel. Nobene potrebe ni, da bi z odvrženo iglo prizadel nekega radoživega otroka, njegovo družino. Ni razloga, da bi zaradi lastnega egoizma in trenutne zadovoljitve uničil življenje še nekoga drugega. Dovolj je en sam otrok in dovolj je ena sama okužena igla. Kaj nam preostane? Naj se vzgojiteljice in učitelj vsako jutro zapodijo v okolico šol in vrtcev, da očistijo svinjarijo? Ali je dovolj, kot pravijo nekateri, da je treba majhne otroke naučiti, naj ne primejo igle v roke? Naj starši po kosilu pobiramo smeti okrog igrišč, da bodo naši otroci varni? Zdi se mi, da gredo dovolj velike vsote davkoplačevalskega denarja za preventivne in kurativne programe v boju proti drogi. Droga pa ostaja. Ker je droga denar in denar je sveta vladar. Ker je lažje prodajati drogo kot delati. Letos poteka veliko predavanje in delavnica na to temo. Mogoče bi katero izmed njih preselili na igrišče, v kotičke, za katere vsi vedo, pa nihče nič ne more? Mogoče bi še več tega denarja namenili novim igriščem in takšnim programom, ki s svojo vsebino privlačijo mlade z ulice? Nihče ne more predvideti, koliko otrok ne bo izbralo droge, če se ukvarjajo z njimi mentorji in prostovoljci na igriščih. Če bi bili preračunljivi, potem tega ne bi delali. Veliko ljudi je vključenih, takšnih, ki verjamejo, da je svet lep. Splača se. Kljub tistim, ki prodajajo drogo, in kljub tistim, ki puščajo igle na igrišču. Sicer pa, nihče od tistih, ki puščajo odvržene injekcije za seboj, ne bere teh vrstic. Tudi tisti, ki drogo prodajajo, najbrž berejo samo črno kroniko in vrednost evra. Nihče ni otok. Tvoj otrok, moj otrok, naš otrok. Vsak si zasluži najboljšo. Odvržena injekcija - poberimo jo in vrzimo v smeti, preden jo najde otrok. In ne sprašujmo, zakaj bi to naredili.

Pred odhodom v gozd se zaščitite z ustrezno obutvijo in obleko, na katero nanesite repelent, najučinkovitejša zaščita pa je cepljenje.

niji je obvezno cepljenje za vse osebe, ki so pri svojem delu izpostavljene možnosti okužbe (gozdni in terenski delavci), priporočljivo je za vse, ki živijo na okuženem območju in se veliko gibljejo v naravi, cepijo tudi otroke po prvem letu starosti. Ne cepijo pa osebe, ki prebivajo akutno vročinsko obolenje, so alergične na jajca ali piščančje meso, so imele alergično reakcijo na predhodno dozo cepiva, odsvetujejo ga tudi nosečnicam.

Prvo dozo cepiva naj bi prejeli v jesensko-zimskih mesecih, drugo en do tri mesece po prvi in tretjo dozo devet do dvanajst mesecev po drugi. Vsakih pet let je priporočljivo poživitevno cepljenje z eno dozo cepiva. Cepivo je po zagotovilih strokovnjakov varno in učinkovito. Obvezno cepljenje plačata Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije ali delodajalec, ostali

pa morajo cepljenje plačati sami. Na Gorenjskem se lahko cepite na kranjskem Zavodu za zdravstveno varstvo in v zdravstvenih domovih, za cepljenje se lahko naročite na telefonski številki **201-71-00**, ena doza cepiva pa trenutno stane 3.800 tolarjev. Poleg cepljenja se lahko pred klopi zaščitimo tudi z ustrezno obleko (dolge hlače, dolgi rokavi), na katero nanesemo repelente, ki s svojim vonjem odganjajo klopi. Proti lymfski boreliozii pa se zaenkrat še ne moremo zaščititi s cepljenjem. Na Inštitutu za varovanje zdravja so predstavili poročilo z mednarodnega posveta, ki vsebuje rezultate analiz učinkovitosti cepljenja. Slednje se je izkazalo za učinkovito, več pa bo v prihodnje treba orizati na področju preventivnega ozaveščanja ljudi. **Renata Škrjanc**, foto: Gorazd Kavčič

Ljubljana, Kranj - Klopi so aktivni od februarja do novembra, zato so poleg spomladanskih dobrodošla tudi jesenska opozorila o pomenu cepljenja. Najpogostejši bolezn, ki ju prenašajo, sta lymfska boreliozia in klopni meningoencefalitis, ki lahko potekata v zelo hudi obliki in pustita trajne posledice. Klopni meningoencefalitis lahko preprečimo le s popolnim cepljenjem, ki obsega tri doze in eno dozo poživitevnega cepiva.

Klopi so okuženi predvsem v gozdovih na Gorenjskem in Štajerskem, manj na Notranjskem, Kočevskem in Dolenjskem. V zadnjem času opažajo tudi okužbe na območjih, ki doslej niso veljala kot okužena. Letos je za klopni meningoencefalitisom zbolelo 130 oseb, od tega 57 z Gorenjskega. Je virusno obolenje osrednjega živčnega sistema, ki lahko pusti trajne posledice, kot so: glavobol, motnje koncentracije, spomina, mišljenja, razdražljivost, ohro-

mitve, tresavico, zmanjšano delovno sposobnost, v 1 do 2 odstotkih pa se konča s smrtjo. Največ klopov je v gozdni poddrasti mešanih gozdov, v travi, do nadmorske višine 600 metrov, zgornja meja, kjer jih še lahko najdemo, pa je 1600 metrov. Zdravniki priporočajo ljudem, ki se veliko gibljejo po gozdovih, preventivno cepljenje, najprimernejši čas za začetek cepljenja pa so jesensko zimski meseci. Za učinkovito zaščito je potrebno večkratno cepljenje. V Slove-

Začetek zdravstvene raziskave

Ljubljana - Oktobra se bo v Sloveniji začela svetovna zdravstvena raziskava, ki jo bo pri nas usklajeval Inštitut za varovanje zdravja RS. Anketarji podjetja Ninamedia bodo obiskali 1630 naključno izbranih prebivalcev in prebivalk Slovenije, ki naj bi odgovorili na anketo. V njej bodo vprašanja o zdravju v domačem in družinskem okolju, izkušnjah s slovenskim zdravstvenim sistemom, zdravljenju kroničnih bolezn in o zdravju in zdravljenju majhnih otrok in žensk v rodnem obdobju. Omenjena zdravstvena raziskava bo zelo obsežna, saj jo bodo opravili v več kot 100 državah po svetu, financirala pa jo bo Svetovna zdravstvena organizacija. Izbrane osebe v Sloveniji, ki naj bi sodelovale v raziskavi, so te dni že prejele obvestilo Inštituta za varovanje zdravja RS o raziskavi in anketarjih, ki se bodo ob obisku predstavili tudi s posebno izkaznico, na kateri sta logotipa omenjenega inštituta in Svetovne zdravstvene organizacije. S svetovno zdravstveno raziskavo naj bi zbrali podatke, ki bodo v pomoč tistim, ki krojijo zdravstveno politiko in temelj za načrtovanje dejavnosti in ukrepe, ki naj bi izboljšali zdravstvene sisteme po svetu in ljudem nudili kakovostnejše zdravstvene storitve. **R.Š.**

Dvajset novih darovalcev

Za Kristino je doslej prispevalo 127 darovalcev, zbranega je 3,3 milijona tolarjev.

Škofja Loka - V dobrodelni akciji Območnega združenja Rdečega križa Škofja Loka za družino Kožuh je doslej prispevalo že 127 darovalcev, zbranega denarja pa je 3.348.492 tolarjev, od tega večina na računu Rdečega križa, družini pa so posamezniki prispevali 602 tisočakov. Od našega zadnjega poročanja je 20 darovalcev zbralo 588 tisočakov, in sicer so

bili to: Boris Porenta, avtoprevoznik, Sr. Bitnje (15.000), Vesna Porenta, Stara Loka (5000), Andrej Dolenc, s.p., Gabrovo (25.000), DIFA, d.o.o., Škofja Loka (100.000), Tomaž Debeljak, Poljane (10.000), Ivana Šmid, Vešter (2000), Marija Rant, Hotovlja (10.000), Krajevni odbor RK Kamnitnik (50.000), Marinka in Nano Žontar, Škofja Loka (10.000),

ŠIBO, d.d., Škofja Loka (20.000), Humanitarni zavod Vid Kranj (13.000), Marmor Hotovlje, d.d. (15.000), Eurošped 2001, d.o.o., Škofja Loka (30.000), Obrtnik, d.o.o., Škofja Loka (20.000), Trgovina Miramar, Železniki (10.000), Moped Tour Zalog (50.000), Pogačnik, d.o.o., Selca (10.000), Merkur, d.d., Naklo (30.000), Sožitje Škofja Loka

(138.000) in še dva darovalca, ki ne želita biti imenovana (10.000 in 15.000). Vsem darovalcem se organizatorji v imenu družine Kožuh lepo zahvaljujemo. Denarne prispevke, s katerimi boste pomagali družini Kožuh čimprej do ustreznega avtomobila za prevoz 11-letne Kristine, pa lahko še vedno nakazujete na račun RK Škofja Loka: 07000-0000187397 (sklic na številko 700). In še zanimivost: med današnjimi darovalci je tudi Moped Tour Zalog pod Krvavcem, ki je prejšnji konec tedna pripravil srečanje ljubiteljev starodobnih dvokolesnikov v Cerkljah in sedaj zbirajo sredstva, da prihodnje leto odpotujejo na Nizozemsko. Predsednik tega kluba **Bojan Lončar** je predlagal, da del denarja prispevajo v dobrodelne namene in nas je dober, da mu svetujemo, kam naj usmerijo svoj prispevek. Prislunili so stiski družine Kožuh in ji prispevali zbrani denar, da tudi na tak način osmisli svoje društvo in še koga spodbudijo k darovanju. **D.Ž.**

Pomagali bodo otrokom

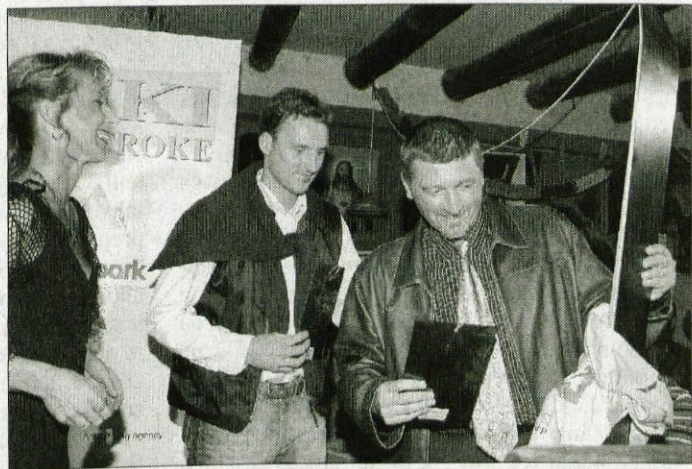
Tržič - Nedeljska prireditve, ki jo je v Dvorani tržiških olimpijcev organiziralo Območno združenje Rdečega križa Tržič, je bila namenjena otrokom. Otroci imajo radi glasbo skupin Mambu Kings in Rok'n' band, ki sta bili zanje pripravljene nastopiti brez honorarja, razen njih pa je nastopila tudi skupina Slepi potnik, program pa sta povezovala v imenu starejše generacije Franc Dobre - Lari in v imenu mlajše Uroš Bitenc - Pu. Kot pravi sekretarka Rdečega križa v Tržiču Lilijana Matovič, so bili prireditelji deležni veliko materialnih prispevkov donatorjev, ki jih bodo razdelili med 25 otrok iz najbolj ogroženih tržiških

družin. Med darili donatorjev so denimo udeležba na smučarski šoli, kopanje in podobno, česar bodo otroci nedvomno zelo veselili. Za uspeh prireditve so hvaležni naslednjim donatorjem: generalnemu pokrovitelju Občini Tržič, Tiskarni Uzar, Plus Orbiti, Dr. Elma Timm, Vesni Uzar iz Ljubljane, Smučarski zvezi Slovenije v sodelovanju z Elan Trade, d.o.o., Gaca Trade, d.o.o., Hotelom Zlatorog in Agenciji za šport. Nagrade so prispevali še: Planika Kranj, Sava, d.d., Kranj, Linija art, Trgovina Dona, Pabilon, Mojca Cerkovnik iz Tržiča, Trgovina Romi, Romatez Tržič, Gorenjka Lesce, Metro Shop Tržič, Optika Saša, Komunalno podjetje Tržič, Terme Čatež, Terme Snovik, Moravske Toplice, Boža Chaffin, Cegram Podbrezje, Lepenka, Foto Čebon, Tego Bistrica, Hoko Tržič, Slaščičarna Bistrica (z licitacijo torte), za nastopajoče pa so poskrbeli Steklarstvi Papler in Janez Aljančič, Vinoteka Bistrica, Andreja Arbitar, K&M Ljubljana, Cvetličarna Pika Žiri, Mercator in Pekarna Kovor. Zahvaljujejo se tudi medijskim sponzorjem. **D.Ž., foto: Tina Doki**

Dražba športnikov uspela

Ljubljana - Zaključila se je humanitarna akcija, v kateri je s svojimi artikli sodelovalo triindvajset tujih in slovenskih športnikov. Kupci so se najbolj potegovali za športne copate Jolande Čepak. Za revne in bolne otroke so skupno prispevali skoraj tri milijone.

Na slovesnem zaključku humanitarne akcije "Športniki za bolne in revne otroke", ki je bila v petek, 3. oktobra, v nakupovalnem središču Cityparka, enega od glavnih sponzorjev akcije, je Ustanova Fundacija za pomoč otrokom z Jesenic, organizatorka akcije, vsem kupcem ponudila ceni razdelila kupljene artikle. Kupci so se za njih potegovali na podlagi izključnih cen, a le malo artiklov je bilo prodano po višji ponujeni ceni. Največ zanimanja je bilo za športne copate Jolande Čepak, s katerimi je postala evropska prvakinja leta 2002 (220.000 tolarjev), ki so dosegle najvišjo ponujeno ceno,

Desko in zmagovalno majico Dejana Koširja je kupil Lek iz Ljubljane.

smuču Jureta Koširja, s katerimi je osvojil tretje mesto na Japonskem leta 2001 v slalomu tekme FIS za svetovni pokal, pa so bile prodane po najvišji izključni ceni (430.000 tolarjev). Na dražbi je bilo dvaindvajset artiklov, skupno pa zbranih več kot **2.976.100 tolarjev**. Ustanova

Fundacija za pomoč otrokom bo ta sredstva namenila izključno bolnim in revnim slovenskim otrokom, katerim želijo omogočiti kakovostnejše življenje s sofinanciranjem ali financiranjem različnih življenjskih in zdravstvenih stisk. **Katja Dolenc**, foto: Gorazd Kavčič

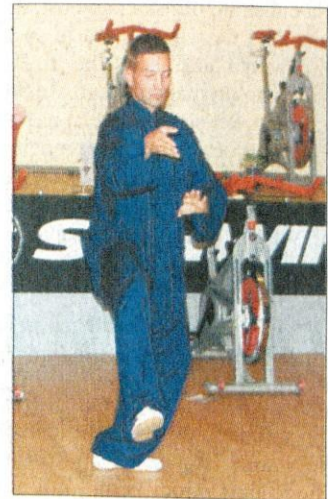
Svetovni dan duševnega zdravja

Kranj, Radovljica - 10. oktober je Svetovna zdravstvena organizacija posvetila duševnemu zdravju. Ob 10-letnici obstoja Slovenskega združenja za duševno zdravje Šent bo v četrtek, 9. oktobra, v Cankarjevem domu v Ljubljani okrogla miza z naslovom Med potrebami, realnostjo in vizijo, ki bo predstavila programe, uveljavljene za področje duševnega zdravja. Vse tiste, ki imajo težave v duševnem zdravju, in njihove sorce, ki čutijo potrebo po pomoči, vabijo, da se oglašijo. Šentgor v Radovljici deluje v tamkajšnji graščini na Linhartovem trgu 1, kjer sedaj urejajo še en prostor za svoje delovanje, Šent'k pa v Kranju na Tomšičevi 13. Oboji so dosegljivi v dopoldanskem času. **D.Ž.**

Ples - tako ali drugače

Včasih se nam zdi, da listje po zraku pleše, da je borilna večina v počasnem posnetku del izraznega plesa, da več prevalov na enkrat v vodi predstavlja plesno točko.

September je minil, Kranj pa je postal bogatejši za nekaj pridobitev. Med imeni, ki so se pojavila ob raznih otvoritvah, smo med zanimivimi našli dvoje še bolj zanimivih, celo novih: **Eve in Davorin Zalokar**. Eve je ime

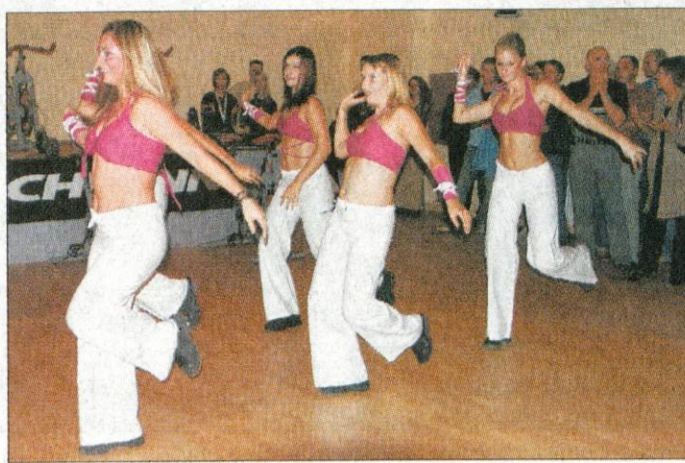

Učitelj Tai Chija z počasnimi gibi pričara svet zbranosti, plesa in harmonije.

plesne skupine, Davorin pa zelo dobro pozna Tai Chi. Tako Eve kot učitelja borilnih veščin smo lahko spremljali na otvoritvi novega športnega izobraževalnega centra AeroFit v Kranju. Eve so že odrasla dekleta, njihov ples je energičen in pritegne občinstvo, medtem ko je Davorin prisotnim predstavil drugo zvrst "plesa". Pravzaprav le del, element številnih slik, ki skupaj v hitrejšem posnetu predstavljajo borilno večščino Tai Chi. Kitajska borilna večščina, ki združuje harmonijo in gibanje, sprošča, izšola posameznika v poznavanju

njegove notranje moči in že omenjene harmonije. Davorin je zelo zbran in po zvokih starodavne glasbe vnesel v otvoritev sodobnega športnega centra pridih starodavnosti.

Pred časom pa smo spoznali še eno zvrst plesa, pravzaprav križanca med vodo in športom: **sinhrono** oziroma skladnostno plavanje. Špoljarič Art Sinkro Klub prihaja iz Zagreba. Team sestavlja osem deklet, vendar včasih na kakih nastopih plešejo oziroma sinhrono plavajo tudi v manjšem številu. Kadar pa dekleta tekmujejo, jih tudi osem ni dovolj, potrebni sta še dve rezervi. Nastopajo lahko v dvojicah ali posamezno. Njihov nastop je sestavljen iz koreografije, kjer plesalke v vodi "odplešejo" na izbrano glasbo. Koreografijo največkrat ustvarijo s pomočjo svoje domišljije, razen nekaterih elementov, ki so predpisani. "Kot pri drsalcih. Imajo prost in predpisan program. Pomembna pa je

Med Evami pravzaprav ni Ev.

tudi globina vode, saj mora biti ta kar precej globoka, da stvar izgleda lepo in jo lahko plavalke pravilno izvedejo. Ne smem pa pozabiti tudi na frizure, kostume, ki poleg plesa v vodi pripomorejo še k lepšemu in zanimivejšemu izgledu plesa," pravi njihova trenerka Liljana Špoljarič. Na Hrvaškem obstaja pet klubov,

vendar je njen kljub prvak. Doda še, da je na Hrvaškem pionir tega športa. S sinhronim plavljenjem so naši sosede začeli že 1988. leta.

Kadar išče novo sinhrono plavalčko, ji bolj ustreza, da je dekleta fleksibilna, prilagodljiva, kot pa da je že prej imela stike z vodo ali trenirala plavanje. Zanj je bolj pomembno, da zna napraviti špago, preval naprej, most, ker jo lažje nauči skladnega plavanja. Ne da plavalci niso fleksibilni, so bolj grobi in jim je včasih gracioznost in skladnost tuja. Najbolj je zadovoljna, če so bodoče sinhronne plavalke obiskovale dve, tri leta šolo plavanja in s tem pridobile osnovne tehnike.

V klubu so dekleta od šestega do 23. leta. Preteklo leto so bile seniorke v Rimu, kjer so ekipno zasedle tretje mesto. Sinhrono plavanje je zelo ženski šport. Tu dekleta lahko zelo dolgo ostanejo dejavne, saj starejša ko so, lepše izgleda koreografija.

Alenka Brun, foto Tina Dokl

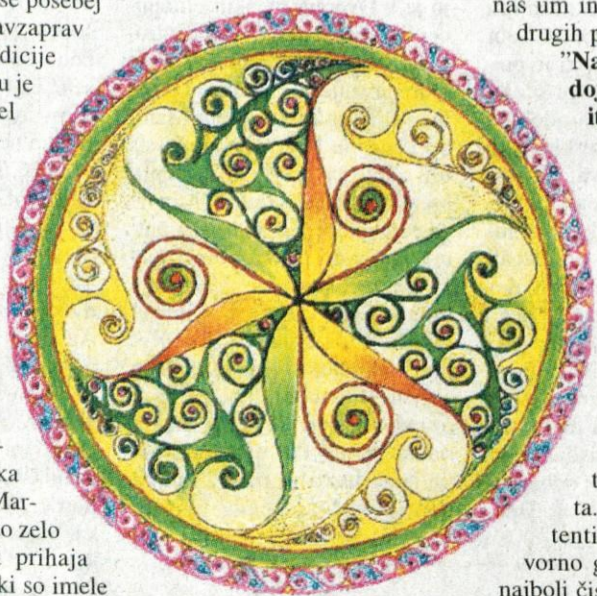
V Sloveniji sinhronih plavalk kot tekmovalk še ne poznamo.

Duhovni plesi v krogu

V Kranj prihaja Marijan Rudel, znani slovenski učitelj plesov v krogu. Udeležence bo vsak teden popeljal v doživetje glasbe in plesov starodavnih kultur, ki so v svojem izročilu v plesu, kot temeljni duhovni dejavnosti, ohranjale stik s prvobitno in izvorno energijo v človeku.

Kranj - **Marijan Rudel** iz Ljubljane poučuje ples že deset let. S plesom se je ukvarjal že prej, ko pa je v Sloveniji srečal učiteljico plesov v krogu **Martine Winnigton** iz Švice, se je zanj odprlo novo obdobje v življenju. Vsako leto se je izpopolnjeval v plesih v krogu v različnih tujih državah, še posebej v Angliji, kjer je pravzaprav glavno središče tradicije plesov v krogu. Kmalu je svoje znanje začel predajati tudi Slovincem in številni so že občutili radost, veselje, notranje zadovoljstvo in še kaj, ki jih prinese ples v krogu.

"Vse skupaj prihaja od nemškega baletnika **Bernarda Vosienna**, ki je videl, da je v teh plesih več kot samo neka zabava," pojasnjuje Marijan. "Vedel je, da je to zelo starodavna stvar, ki prihaja iz zelo starih kultur, ki so imele v svoji duhovni kulturi ples za osnovo vseh religioznih namenov, vsakdanjih obredov, obredov ob ekvinoxijah in podobno. Vse je bilo povezano s plesom. Ples je namreč ljudi popeljal v višjo stopnjo zavesti in dojetanja. Žal so ljudje ples sčasoma začeli uporabljati bolj za zabavo in druge stvari in so pozabili na njegov osnovni namen."

mantra, kot energetski vzorec, ki ga ponavljamo in ponavljamo, vzorec pa s tem postaja močnejši in močnejši, in potem se nekaj zgodi kot posledica. Zraven je še glasba in energija, ki v človeku nekaj premakne, da se v notranjosti sprosti in to čutimo kot mir, radost, izpolnitev. Nekateri ljudi navdahne občutek bla-

ženosti. Seveda, da se vse to zgodi, je to potrebno dopustiti," razlaga Marijan. Še posebej na začetku se dogaja, da hoče vsak svoje občutenje in stvari nadzirati s svojim umom, a ta mu ne pusti, da bi se povsem sprostil. Menda smo ljudje nasploh preveč vpeti v naš um in to nas ovira tudi na drugih področjih.

"Namesto da bi stvari dojemali bolj z intuitivnim delom našega bitja, hočemo vse racionalizirati," pravi Marijan, "ampak plesi na srečo um počasi umirijo in kar naenkrat je človek v stanju, da mu med plesom ni več potrebno razmišljati."

Plesi, ki jih uči Marijan, izvirajo iz tradicije narodov sveta. Pri tem uporablja avtentično, ljudsko in izvorno glasbo, ki nosi v sebi najbolj čisto sporočilo, podoba, ki še ni okrnjena z umom civiliziranega človeka in traja razmeroma kratko obdobje. Osobno so mu prinesli veliko stvari: "Prvo, kar sem bil presečen, je bilo, da sem začel razmišljati drugače. Vplivi plesov so namreč tako močni, da prinesejo novo dimenzijo razmišljanja."

V Sloveniji so se plesi v krogu ohranili v Beli krajini in Prek-

murju, a jih je zelo malo. V bežni preteklosti so jih plesali po vaseh, večina plesov pa prihaja z juga, predvsem iz območja Sredozemlja.

Tečaj plesov v krogu se bo začel danes, 7. oktobra,

ob 19.00 uri v avli Osnovne šole Helene Puhar na Kidričevi cesti 51 v Kranju, dodatne informacije pa posreduje Stanika Grubešič po telefonu 031/815-152. Katja Dolenc

Zdravljenje z gladenjem in gnetenjem

Ljubljana - **Mag. Edvin Drvišević** se že enajst let ukvarja s tradicionalno kitajsko medicino in je danes strokovnjak na področju Tui Na masaže, akupunkture in homeopatije. Trenutno dela kot asistent na katedri specialne medicine dela, prometa in športa na **Fakulteti za šport**, kjer poučuje in s svojim bogatim znanjem pomaga ob nastalih poškodbah pri treningu ali tekmovalnih.

S Tui Na masažo in drugimi načini naravnega zdravljenja se je seznanil pred enajstimi leti v Pekingu, ko je svoje zanimanje dopolnil z znanstvenimi spoznanji na **Akademiji za tradicionalno kitajsko medicino v Pekingu**. Kot prvi evropski predavatelj je kmalu začel predavati na številnih mednarodnih kongresih in srečanjih po Evropi in na daljnem vzhodu, kot izredni profesor pa poučuje tudi na **Univerzi v An Huiu** na Kitajskem. Zanje o Tui Na samomasaži tudi pri nas širi že nekaj let. Tui Na samomasaže se lahko nauči vsak, saj je po njegovih besedah zelo preprosta in primerna, saj sami največkrat najbolje čutimo bolečine in občutja. Za lažjo ponazoritev so skupaj z mag. Drviševićem pri založbi Holomedica posneli prvi video s tovrstno vsebino pri nas. Poleg samomasaže posameznih delov telesa so film obogatili še z informacijami o povezavah masažnih točk z notranjimi organi ter s prikazom raznih tehnik čiščenja čutil. S samomasažo se torej lahko enostavno seznanite kar doma ob gledanju DVD ploščka ali VHS kasete.

Oboje si je mogoče izposoditi v knjižnici ali kupiti v knjigarni.

Tui Na masaža temelji na človeškem dotiku, ki je naravna gesta sprejemanja in dajanja ter je bistvena za uravnotežen pretok življenjske energije. Osnovni gibi so gladenje, gnetenje ali stiskanje mehkih tkiv. Na tak način se najlažje sprostito energetske poti - meridijani, po katerih teče življenjska energija, s tem pa tudi napetosti, ki bi lahko postale zametek bolezni. Zato masaža preprečuje bolezni, vzdržuje zdravje, lajša bolečine, izboljšuje krvni pretok, sprošča živčne napetosti pomirja, poživlja in stimulira. Z njo dosežemo popolno sprostitost ali poživitev telesa in duha, z rednim izvajanjem pa postanete vitalni, zbrani, učinkovitejši in odpornejši na škodljive zunanje vplive.

Masaža je človeku prirojena z intuicijo, zato se lahko med masažo prepustimo občutku in masiramo tam, kjer čutimo, in na način, kakor čutimo. Samomasaža se lahko uporabi kjerkoli in kadarkoli, pomembno je le, da si pred izvajanjem ustvarite udoben prostor, roke in obraz si umijete z mrzlo vodo, da se izostrijo vaša čutila, z zavestnim dihanjem pa umirite svoje misli. Najprej zmasirate dlani, da si ogrejete mišice in aktivirate številne akupunkturne točke, ki so povezane z vsemi organi, nato pa se lotite posameznih delov telesa. Več o Tui Na masaži si lahko preberete na spletni strani: www.holomedica.com. **Katja Dolenc**

KAM V NASLEDNJIH DNEH ?

Če v vašem kraju v prihodnjih dneh, mesecih pripravljate zanimive, znane ali le rekreacijske prireditve, nas o njih obvestite: **faks - 04/201 42 13, telefon - 04/201 42 00, e-pošta: alenka.brun@g-glas.si** (za Rekreacijo) ali po pošti na naslov **Gorenjski glas, Rekreacija, Zoisova 1, 4000 Kranj**.

Ljubljanski maraton

Tokrat že osmi po vrsti bo v nedeljo, **26. oktobra 2003**, ob 11. uri. Maratonci bodo tekli na **42 kilometrov** dolgem maratону, polmaratonu na **21 kilometrov**, ali pa le rekreativni tek na **sedem kilometrov**. Ta bo ob 11.30 uri. **Kraj prireditve** je središče in okolica mesta Ljubljane. **Prijava** za 8. Ljubljanski maraton mora biti izpisana čitljivo na uradnem obrazcu. Vsebovati mora ime in priimek tekmovalca, spol, rojstni datum, kategorijo in njegov naslov. Oddana mora biti najkasneje do (vključno) **21. 10. 2003** na naslov: Organizacijski odbor 8. Ljubljanskega maratona Timing Ljubljana, Staničeva 41, 1000 Ljubljana. Prijavne obrazce lahko dobite na določenih mestih, več informacij pa na <http://maraton.slo-timing.com/>.

Odraslim vstop prepovedan

Ana Cergolj

Ko sem pisala Cukrček, sem hotela odgovoriti na celo goro vprašanj, ki se vam najbrž postavljajo. Pa sem prišla le do dveh ... naj bo to torej le spodbuda, da odgovore najdete drugje: pri starših (tudi oni so bili NEKOČ mladi, le da se tega ne spomnijo več), učiteljih, knjigah ... in se sprijaznite s tem, da na nekatera vprašanja ne najdeš odgovorov, ampak jih prerasteš. Nekoč ...

ANA^e

Cukrček

"Na pomoč, puberteta je tukaj"

Vprašanja

Že pol ure strmim v ekran, kjer je napisan samo zgornji naslov in tuhtam. Ok, ni problema - prav dobro se še spomnim kopice svojih pubertetniških vprašanj. Najbrž imate podobne. No, potem pa se ustavi. Ker vprašanja tako ali tako veste že sami - potrebujete in pričakujete odgovore. Kljub oboroženosti s "strokovno literaturo" nisem prepričana, da se na vprašanja, kot so "kako naj bom vseč

nasprotnemu spolu, zakaj so moji starši tako zastareli in nerazumevali, zakaj sem manjši od vseh sošolcev, kdaj je čas za prvi poljub", sploh da odgovoriti. Ali pač?

Žur in starši: večna sovražnika?

Starši so resnično prepričani, da se lahko zabavate oz. žurirate tudi v družinskem krogu. Prepričani so, da so noveletne zabave s sorodniki, obisk živalskega vrta in popoldanski sprehodi ob morju idealno nadomestilo za tisto, kar se zdi zabavno vam: prve žurke pri prijatelju/prijateljici, ki je sama doma. Ampak, če kaj podobno strašnega samo omenite očetu, se mu kar stemni pred očmi in se mu v mislih prikažejo vse skušnjave, ki bi lahko ogrozile tvojo lepo mladost: alkohol, kajenje, poznovečerni filmi, razgrajanje in - o, groza - celo poljubljanje. Seveda je potem polna hiša vpitja, zgražanja, užaljenosti in neumnosti, kot so

"sovražim te do konca življenja", ko vam nič več drugega ne pride na misel. Jah, se strinjam - problem je velik. Najbrž ga boste reševali glede na vaš karakter: hitro in udarno ali počasi s pogajanjem. Torej: ali boste počasi prepričali starše, da vam lahko zaupajo ali nekega večera kljub prepovedi preprosto izginili na žur. Ker se (za razliko od vaših staršev) še spomnim težavnosti odločanja med obema načinoma, ne bom moralizirala - vsak po svoje! Vsekakor pa naj vas tolaži misel, da bo enkrat - pa naj se zdi še tako neverjetno - prišel čas, ko boste sami odločali zase. Zato se splača začeti pametno odločati že zdaj ...

Želim si ... ali imam pravico?

Se ve - želja imamo ogromno. Pravice pa tako zelo malo - se zdi. Kaj je kaj? Je žepnina želja ali pravica, kaj pa večerni izhodi in odločanje o stvarih, ki se tičejo samo mene? Že zdavnaj ne nasedamo več stavkom, kot so "Jaz najbolje vem, kaj je dobro zate, ker sem tvoja mati" ali "Zato, ker sem jaz tako rekel". Čas je, da nam starši svoje odločitve utemeljijo in razložijo. Vam piham na dušo? Ok, stvar seveda ne sme iti predaleč. Če ste dovolj stari, da ugovarjate odločitvam staršev, morate biti dovolj stari tudi, da se pametno odločate o sebi - če so vaše odločitve nespametne in otročje, je prav, da pravica odločanja ostane v rokah staršev. No, res pa je, da se vsak lahko kdaj zmoti in odloči napačno, pa zaradi tega še ni nezrel ... Zapleteno?! Res je! No, pa smo prišli do skrivnosti odraslosti: ravnotežje! Med prav in ne prav, željami in dejanji, otroci in starši. Veliko uspeha pri iskanju - ravnotežja!

Otroška peresa

Smeh

Smeh je lepa reč,
Če se ji skrješ za peč.
Smeh je zabavna reč,
smejiš se, dokler ti je všeč.
Smeh hahaha
v naši hiši je doma.

Domen Dolenc, 3b.
OŠ Ivana Tavčarja, Gorenja vas

Recept

Vsak dan vzeti
zvrhan koš volje.

Patrik Gabrovšek, 3a,
OŠ Ivana Groharja, Škofja Loka

Mi pa mislimo tako...

"Počitnice so šle na počitnice - mi pa v šolo,"

pravijo učenci 3b razreda OŠ Ivana Groharja
in se jih takole z veseljem spominjajo:

S prijateljem sva se vozila s čolnom. **Rožle**
V počitniški hiši ni bilo dobro. Na sprehodu sem srečala kačo. **Maja K.**
Brat Jan je našel hobotnico. Tudi jaz sem jo božal. Je zelo sluzasta. **Urh**
V Makarski sem vsak dan skakala na trampolinu. **Ana**
Smučal sem na vodi. Vozili smo se z jahto. **Aljaž**
V Možnici nam je tretjo noč padla zelo velika skala dva metra stran od apartmaja. **Jan**

V šoli vladajo pravilniki

Nekateri učitelji pri izrekanju vzgojnih ukrepov želijo več avtonomije, drugi bi še natančnejša navodila.

Bled - "V šoli vladajo le še pravilniki, ki so izpodrinili pogovore in iskanje drugačnih poti za reševanje težav, predvsem pa so omejili dolgoletno pedagoško prakso na tem področju," je opozorila ena od učiteljic, ki je svoje izkušnje predstavila na okrogli mizi z naslovom Razpoke šolskih pravilnikov. Pripravili so jo v okviru Slovenskega slavističnega kongresa, ki je minuli teden potekal na Bledu. Udeležili so se je tudi predstavniki šolskih oblasti, ki so zatrdili, da že pripravljajo spremembe pravilnikov o preverjanju in ocenjevanju znanja ter o šolskem redu.

videli veliko vzgojno priložnost takšne dorečenosti, ki lahko veliko prispeva k demokratični vzgoji, saj so v enotnih pravilnikih pravila vnaprej znana in veljajo za vse pod enakimi pogoji. V šolskem vsakdanjiku pa so se kmalu začele kazati težave. Premnogi učenci, predvsem pa

vzgojnih ukrepov, sam postopek pri tem pa po mnenju Zoltana Jana bolj kot na vzgojni spominjajo na amaterski sodni proces.

Državni sekretar pri šolskem ministrstvu **Elido Bandelj** je pojasnil, da so na podlagi vrste pobud za spremembo teh predpisov oblikovali dve delovni komisiji, ki naj bi pripravili izhodišča za rešitev nastalih težav. "Pri pregledu pobud so ugotovili, da pravilnika o preverjanju in ocenjevanju znanja ni potrebno veliko spreminjati, na področju šolskega reda pa osnutek novega pravilnika šolam prinaša določeno avtonomijo glede

vzgojnega ukrepanja." Med novostmi v pravilniku o preverjanju in ocenjevanju znanja je vodja skupine, ki pripravlja spremembe pravilnikov za osnovne šole, **Milena Gačša** izpostavila izročanje ocenjenih pisnih izdelkov. "Pisne izdelke bo po novem treba izročiti učencu in jih ne bo treba vrniti v šolo." Med drugim so oblikovali tudi posebno komisijo za analizo nasilja v šoli, ki naj bi pripravila strokovne podlage za ravnanje v primeru nasilja, predloge za stalno strokovno izpopolnjevanje učiteljev na tem področju, preventivno delo na šolah in

podobno. Glavni republiški inšpektor za šolstvo **Alojz Širec** je predstavil opažanja inšpekcije v zvezi z uporabo pravilnikov. Med pogostimi kršitvami je uporabljanje polno dodatnih znakov in vmesnih ocen pri ocenjevanju, učitelji ne predstavijo kriterijev ocenjevanja in obsega učne snovi, ne obveščajo o doseženih rezultatih, ne omogočajo vpogleda v pisne izdelke in ne napovedujejo rokov ocenjevanja. Strinjal pa se je, da je treba pravilnike vsake toliko časa preveriti, da bi ugotovili, ali filozofija, ki stoji za njimi, še drži.

Mateja Rant, foto: Tina Dokl

Predstavniki učiteljev so bili na okrogli mizi izredno kritični do šolskih pravilnikov, vendar si pri tem niso bili edini, ali bi želeli več avtonomije ali še bolj natančna navodila za ukrepanje, vsi pa so se strinjali, da je učiteljski poklic premalo spoštovan in da je otrokom treba postaviti meje. Pravilniki so po besedah profe-

sorja svetnika **dr. Zoltana Jana** uvedli enotne kriterije v vseh slovenskih šolah istega tipa in v veliki meri odpravili nenapisano tradicijo meril in načinov ocenjevanja ter nagrajevanja in kaznovanja, ki je veljal do tedaj. "Učitelji so se bili pripravljani odreči delu lastne avtoritete in poklicne avtonomije, ker so

njihovi starši izkoriščajo črke na papirju, ne da bi mislili na tisto, kar je dolgoročno najpomembnejše za dozorevanje njihove hčerke ali sina." Zato se je dogajalo, da so odločitve učnega osebja razveljavili, čeprav so jih sprejeli z najboljšimi nameni po tehtnem premisleku. To je povzročilo previdnost pri izrekanju

Vse več podiplomskih študentov

Za sofinanciranje podiplomskega študija namenijo že več kot milijardo tolarjev.

Ljubljana - V letošnjem študijskem letu v višjem in visokem šolstvu pričakujejo od 88 do 90 tisoč študentov, od tega pet do šest tisoč na podiplomskem študiju. Letos bo država sofinancirala največji delež podiplomskih študentov, in sicer okrog 66 odstotkov. Za to bodo namenili dobro milijardo tolarjev.

Pri ministrstvu za šolstvo, znanost in šport ugotavljajo, da se je s sofinanciranjem tega študija število podiplomskih študentov še povečalo, čeprav je njihovo število začelo postopoma naraščati že prej. Projekt sofinanciranja se je začel v študijskem letu 1998/99, ko je ministrstvo za sofinanciranje namenilo 260 milijonov tolarjev, zadnji dve leti pa za to namenja že nekaj več kot milijardo tolarjev. S sredstvi, ki so na voljo, bodo letos predvidoma sofinancirali 4107 študentov, lani so jih 3334. V tem času so po besedah državne sekretarke za višje strokovno in visoko šolstvo dr. **Lučke Lorber**

vzpostavili večje medinstitucionalno sodelovanje med visokoškolskimi in raziskovalnimi zavodi in izboljšali organiziranost študija, razen tega je prišlo do preoblikovanja študijskih programov. Vsi študijski programi, ki jih sofinancirajo, so kreditno ovrednoteni, vsebujejo določbe o individualnem raziskovalnem delu in dopuščajo, da se del obveznosti opravi v drugi instituciji. Pri ministrstvu tudi ugotavljajo, da so sofinancirani podiplomski študenti precej uspešni. Iz prvega v drug letnik je v lanskem študijskem letu napredovalo 73 odstotkov študentov. Prehodnost v tretji letnik oziroma neposreden prehod v doktorski študij, ki ga želijo posebej spodbujati, pa je bila precej manjša. V lanskem študijskem letu se je v tretji letnik vpisalo 5,4 odstotka študentov. Na ministrstvu so postregli še s podatkom, da se je število diplomantov podiplomskega študija od leta 1997 povečalo na vseh področjih.

Mateja Rant

Test: Ford Mondeo Wagon 2.0 TDCi 16v Trend

Prostornost ni vse, pomaga pa

Skupine kupcev avtomobilov s kombijevskimi zadki se za dodatni "nahrtnik" odločajo iz zelo različnih nagibov. Nekateri imajo veliko družino in potrebujejo velik prtljažnik za vso potrebno in nepotrebno kramo, drugim avtomobil služi tudi za prevoz tovora, tretjim so takšni štirikolesniki enostavno všeč, čeprav ne potrebujejo njihove prostornosti. Ford mondeo sodi med tiste, ki hočejo ugajati vsem hkrati in vsakemu posebej.

★★★★☆ **Zunanost:** Če je bil v prejšnji generaciji kombijevski mondeo oblikovno dokaj povprečen, je za novega mogoče trditi, da se po zunanosti uvršča med bolj estetske avtomobile z nahrtnikom. Spretni del do konca zadnjih vrat si deli z drugimi različicami, dolg pločevinast previs preko zadnjih koles pa se zaključuje z zmerno položnim zadkom, v katerega so učinkovito vkomponirane visoke luči, ki brišejo mejo med

strešnimi stebrički in pločevino okoli prtljažnih vrat. K popolnemu videzu dodajata pečat serijska strešna vzdolžna nosilca prtljažnika in v celostna podoba je povsem v duhu sedanje kombijevske mode.

★★★★☆ **Notranost:** Dodatnih 7 centimetrov, ki jih ima mondeo v kombijevski podobi v primerjavi z drugima karoserijskima različicama, je "podarjenih" prtljažnemu prostoru, ki je v samem razrednem vrhu. Od

osnovnih 540 ga je s podiranjem klopj mogoče povečati na več kot zadovoljivih 1700 litrov, natorvarjanje olajšuje nizek nakladalni rob in tudi prtljažna vrata se dvigajo dovolj visoko, da ne pride do bolečih trkov z glavo. Tudi v potniški kabini je mondeo radodaren s prostorskimi centimetri in udobjem, njegovo potovalnost dokazuje udobna zadnja klop, družinsko naravnost pa sorazmerno visok nivo serijske opreme. Žal se vtis ne-

koliko pokvari ob pogledu na plastiko armaturne plošče, ki ni najbolj žlahtnega videza, redoljubno nameščena stikala so oblikovno dolgočasna in ročica za upravljanje brisalnikov stekel ima še vedno povsem drugače razporejene funkcije kot v drugih avtomobilih. Pravi smisel za germanski red in hkrati dovolj estetskega čuta so oblikovalci pokazali pri merilnikih in še po-

sebej pri lepi ovalni analogni uri, ki je stalnica pri večini Fordovih modelov.

★★★★★ **Motor:** Pri Fordu so po precejšnjem zaostanku na področju dizelskih motorjev v zadnjem obdobju skoraj povsem

TEHNIČNI PODATKI

vozilo:kombi, 5 vrat, 5 sedežev
mere:d. 4,804, š. 1,812, v. 1,481 m
medosna razdalja:2,754
prostornina prtljažnika:540/1700 l
teža praznega vozila:1554 kg
dovoljena skupna teža:2140 kg
motor:štirivaljni, turbodizelski, 16V
gibna prostornina:1998 ccm
moč:85 kW/115 KM pri 3950 v/min
navor:280 Nm pri 1900 v/min
najvišja hitrost:193 km/h
pospešek od 0 do 100 km/h:11,2 s
poraba EU norm.:8,3/4,7/6,0 l/100 km
maloprodajna cena:5.406.500 SIT
zastopnik:Summit Motors, Ljubljana

nadoknadi zamudo. Tudi 1,8-litrski turbodizelski motor z neposrednim vbrizgom goriva po skupnem vodu sodi med boljše tovrstne pogonske stroje in čeprav ima na papirju "samo" 115 konjskih moči, povsem suvereno opravlja svoje delo. Razveseljuje predvsem uporabno območje z visokim navorom, ki vozniku dovoljuje lenarjenje s prestavno ročico, povprečna poraba plinskega olja je še razumnih 7,7 litra na 100 kilometrov.

★★★★★ **Vozne lastnosti:** Mondeovo podvozje je eno najbolj dodelanih v tem razredu, zato z lego na cesti, stabilnostjo in vodljivostjo ni težav. Tudi

manj izkušeni vozniki hitro ugotovijo, da je avtomobil lahko vodljiv in da se v ovinkih obnaša po pričakovanih, kljub čvrstosti je požiranje cestnih grbin dovolj mehko, dobra izolacija podvozja pa poskrbi tudi za tih in gladek tek.

★★★★☆ **Končna ocena:** Mondeo, ki je zdaj star natanko tri leta, se letošnje jesen obeta manjša osvežitev, ki naj bi odpravila nekaj najbolj vidnih in občutnih pomanjkljivosti, vsaj za zdaj pa pri Fordu ne razmišljajo o večjih posegih. Časa za to imajo še dovolj.

Matjaž Gregorič

Legenda:

- ★★★★★odlično
- ★★★★☆dobro
- ★★★★☆povprečno
- ★★★☆☆zadovoljivo
- ★★☆☆☆slabo
- / vmesna ocena

Avtomobili ne bodo dražji čez noč

S 1. oktobrom je začela veljati uredba o skupinskih izjemah, ki bo vplivala na razmerja na avtomobilskem trgu.

Spremenilo se je veliko in hkrati se ni zgodilo nič pretresljivega, bi bil lahko sklep po začetku veljave uredbe o skupinskih izjemah, ki je v Sloveniji začela veljati s 1. oktobrom. Kot edina med kandidatami za vstop v EU je namreč naša država uveljavila del evropskega tržnega reda, ki za trgovce in serviserje avtomobilov temeljito spreminja dosedanje tržno ureditev.

Cene avtomobilov so bile v evropskih državah doslej zelo različne, v povprečju so bile razlike med posameznimi državami od 15 do 20, v ekstremnih primerih celo do 40 odstotkov. Zato je v Evropski uniji že nekaj časa prevladovala težnja po ureditvi skupnega trga, oziroma harmonizaciji cen v celotnem prostoru, kar je bilo urejeno s tako imenovano Montijevo pogodbo.

Pričakovanja v zvezi z učinki nove regulative so bila sprva zelo velika, vendar predvidena harmonizacija cen ne pomeni popolnega izenačevanja, zlasti pa ne na kratek rok. Večje spremembe naj bi se začele dogajati po 1. oktobru 2005, ko bodo avtomobilski trgovci lahko odpirali prodajna mesta tudi izven meja svoje države. Za zdaj bo v veljavi določilo, da ima trgovec v tuji državi lahko samo prevzemno mesto, medtem ko prodajo še vedno opravlja na svojem teritoriju.

Nova zakonodaja posega na področja prodaje novih avtomobilov, servisiranja in dobave oziroma prodaje nadomestnih delov, za vsako področje mora biti sklenjena ločena pogodba. Avtomobilskim proizvajalcem preko svojih zastopnikov ostaja pravica izbire pooblaščenih trgovcev, zaščitite blagovne znam-

ke in zaščitite kakovosti servisiranja. Slovenski zastopniki imajo s proizvajalci in s trgovci večinoma že sklenjene pogodbe, usklajene z novo zakonodajo, pri nekaterih avtomobilskih znamkah pa bo to pomenilo tudi reorganizacijo (krčenje) prodajne mreže.

Precejšnje spremembe skupinske izjeme uvajajo tudi pri servisiranju avtomobilov. Ob izpolnitvi pogojev bo pogodbo za servisiranje lahko zahteval vsak serviser, predvsem pa bo lažji dostop do vseh rezervnih delov, servisne opreme in tehnične dokumentacije. Na področju oskrbe z rezervnimi deli pa je najpomembnejše določilo, ki omogoča neposreden stik proizvajalca rezervnih delov s prodajalci, kar bi posledično lahko pomenilo znižanje cen.

Matjaž Gregorič

Družina je skoraj popolna

Renault vpeljuje še preostale različice Megane, manjkata samo še podaljšani Scenic in kupe kabriolet.

Pri francoskem Renaultu gre do predstavitev posameznih članov modelske družine megane natančno po urniku in z zelo majhnim časovnim zamikom avtomobili prihajajo tudi na slovenski trg. Tako je zdaj že na cestah pet od skupaj sedmih karoserijskih različic, poleg lani predstavljene petin trivatne, zapolnitev palete predstavljajo novi scenic, kombijevski grandtour in limuzinski sedan.

vlogo, saj je večji, prostornejši, notranje bolj prilagodljiv in tehnično občutno bolj podkovan od predhodnika.

S prostorskimi atributi se postavlja tudi kombijevski grandtour, ki so ga pri Renaultu "zadel" tudi z obliko. Daljša medosna razdalja prispeva k večji prostornosti potniške kabine, v zadku pa je kar 520-litrski in še dodatno povečljiv prtljažnik, s čimer avtomobil cilja predvsem na družinske uporabnike.

Nenazadnje se z občutno bolj privlačno zunanjostjo kot prejšnji megane classic lahko pohvali tudi megane sedan, limuzinska različica z elegantnimi karoserijskimi linijami in dinamičnim zadkom, v katerem je prtljažna prostornina nad razrednim povprečjem.

Vse karoserijske različice imajo že znano motorno paleto, v kateri so trije bencinski motorji (1,4-litrski z 98, 1,6-litrski s 115 in 2,0-litrski s 136 KM) in dva sodobna turbodizla dCi (1,5-litrski z 80 in 1,9-litrski s 120 KM), prav tako pa se lahko pohvalijo z vsemi petimi zvezdicami na preizkusnem trčenju EuroNCAP. Maloprodajne cene za scenic se gibljejo od 3,75 do 4,65 milijona, za grandtour od 3,45 do 4,77 milijona in za sedan 3,29 do 4,70 milijona tolarjev. Družina megane kmalu pričakuje še dva manjkajoča člana: novembra kupe-kabriolet in spomladi za 23 centimetrov daljši in tudi sedem sedežni grand scenic.

Matjaž Gregorič, foto: Renault Slovenija

Z družino megane pri Renaultu računajo na osvojitve prvega mesta v evropskem merilu, podobnega rezultata pa si želijo tudi pri Renaultu Slovenija, saj so mnenja, da bo vsaka od karoserijskih različic pridobila svojo skupino kupcev.

Novi scenic, ki so ga v prejšnji generaciji že izločili iz družine, bo zagotovo igral pomembno

Rabljena vozila

Delovni čas: med tednom: od 7. do 19. ure
sobota: od 8. do 13. ure

RENAULT

www.alpetour-remont.si

Za vozila z garancijo vam jamčimo:

- ◆ BREZPLAČEN PREIZKUS
- ◆ 82 TOČK KONTROLE NA VOZILU
- ◆ TEHNIČNO KONTROLO VOZILA PO 2000 PREVOŽENIH KILOMETRIH
- ◆ POMOČ NA CESTI, VLEKO ALI POPRAVILO
- ◆ DO 12 MESEČNO TEHNIČNO GARANCIJO

LEGENDA:
-G VOZILO Z GARANCIJO
-K KLIMA
-SV SERV VOLAN
-CZ CENTRALNO ZAKLEPANJE
-R RADIO
-ES ELEKTR. DVIG STEKEL
-AIR AIRBAG

Vse za vaš avto na enem mestu:

- ◆ Prodaja vozil Renault
- ◆ Vzdrževanje vozil
- ◆ Najem vozil
- ◆ Prepis vozil
- ◆ Zavarovanje in registracija vozil
- ◆ Odkup in prodaja rabljenih vozil
- ◆ Tehnični pregledi osebnih, tovornih in priklopnih vozil

REMONTO

D.D. KRANJ
SERVISNO PRODAJNI CENTER KRANJ, LJUBLJANSKA 22
Rabljena vozila: 04/20 15 240, Centrala: 04/20 15 215

Mladinska knjiga ZALOŽBA

VELIKA ILUSTRIRANA ENCIKLOPEDIJA ŽIVALI je **najobsežnejši** in **najpopolnejši** vodnik po živalskem svetu doslej - brez tekme celo v svetovnem merilu! Na slovenskem tržišču še nismo imeli knjige, v kateri bi na enem mestu našli toliko podatkov o živalstvu. Na **624 straneh** velikega formata boste spoznali **več kot 2000** različnih živalskih vrst. Še posebej navdušuje več kot **5000** osupljivih fotografij najboljših svetovnih fotografov. Enciklopedijo je pripravila skupina več kot **70** vodilnih svetovnih zoologov, biologov in naravoslovcev, zato so informacije v njej sodobne, zanesljive in natančne. Opisi vključujejo številna nova spoznanja in odkritja, ki dokazujejo, da je celo življenje najbolj znanih živali še vedno zelo skrivnostno.

Posebnost te edinstvene enciklopedije je, da je kljub strokovnosti namenjena najširšemu bralskemu krogu. Osnovnošolcem, dijakom in študentom bo gotovo postala koristen **učni pripomoček**, vsem drugim pa **zanesljiv vir informacij** o najlepšem kraljestvu na Zemlji - kraljestvu živali.

Ob tej privlačni in obsežni knjigi boste uživali ljubitelji živali vseh generacij!

624 strani (format 26 x 31 cm)

Cena knjige: **26.900 SIT**

Možnost plačila na obroke:

samo **5 x 5.380** sit

Najhitreje naročanje: **080 1205**

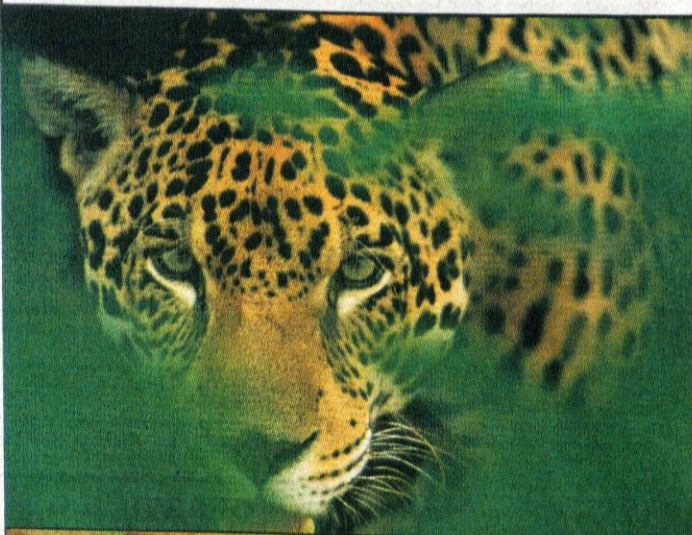
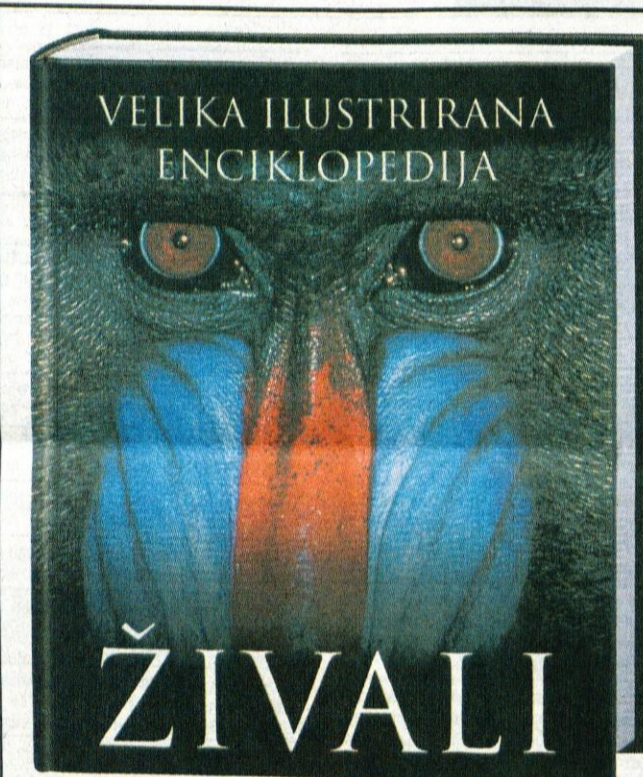
www.mladinska.com/zivali

Nagrade, ki jih MLADINSKA KNJIGA podarja izžrebancem:

- 1. nagrada:** knjiga v vrednosti 10.000 sit
- 2. nagrada:** knjiga v vrednosti 7.000 sit
- 3. nagrada:** knjiga v vrednosti 5.000 sit

Tri nagrade pa prispeva Gorenjski glas.

Rešitve križanke (nagradno geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite na dopisnicah do srede, 22. oktobra 2003, na Gorenjski glas, Zoisova 1, 4001 Kranj. Dopisnice lahko oddate tudi v turističnih društvih Radovljica, Škofja Loka ali Tržič ali pa v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Zoisovi 1.

SESTAVIL: F. KALÁN	PEVEC HRIBAR	OTOČNA AMERIŠKA ZVEZNA DRŽAVA	ILOVICA	POGOVORNI IZRAZ ZA LEPILO	EMIR KUSTURICA	PRIPADNIK SASOV	GORENJSKI GLAS	NEKDANJI, BOGAT RUSKI KMET	MESTO V FRANCIJI	DEL TENIŠKE IGRE	KEMIČNI SIMBOL ZA PLATINO	LITERARNA JUNAKINJA KARENINA	ZADNJICA	REKA V GRUZIJI	KEGLJAČ OMAN	
V PETO RANLJIV GR. JUNAK (DALJŠA OBLIKA)							RUSKI ŠAHIST (GARI)				25					
PODOB- NOST				7			UMETNIŠKO DELO JESENI PREORANA NJIVA	9					28			
SUM, SKEPSA		33			NAJVEČJE MESTO V DALMACIJI				32		EGIPČAN- SKI BOG SONCA				16	
ROBERT ALTMAN NOBELJ			MESTO V UKRAJINI	AMERIŠKI SLIKAR (WYATT)	PLAZEČA SE ŽIVAL	JEZERO V KANADI ELEMENT SIVANJA				PISATELJ SKET	NAŠA IGRALKA (NINA)	SL. PESNICA (MAJDA) AVSTRILJSKI SPORTNI KLUB				
			3											ANGLEŠKI IGRALEC (RICHARD)	PERZIJSKA KRALJICA	
	31							REKA, KI TEČE SKOZI KRANJ			1			BERILJ TOMO ČESEN		
GORENJSKI GLAS	MESTO V DALMACIJI	TRAVA DRU- GE KOŠNJE NAŠ ELEK- TROTEHNIK (MARIO)		11				ŽENSKA PRICESKA		RASTLINA Z BODEČI- MI LISTI ELEMENT HOJE					10	
KRAJ, PO KATEREM SE DOVAŽA						SLABŠA VOLNENA ODEJA	KRAJ NA PAŠMANU		22			UREDNIK NA GTV KANONI				
RADO SIMONITI			HOKEJIST ZUPANČIČ OKREPITEV				ROBERT (LJUBK.) SLIKAR BOGDAN MEŠKO					KALČJEV KARBONAT, ARAGONEC	TELUR MORSKI OŽIGALKAR			
RT V JUŽNI ŠPANIJI		6		SLOVENSKI PISATELJ (DANILO) SL. ZGODO- VINAR (R. A.)	35					PRELAZ V CRNI GORI				24		
NOTRANJE IZLOČANJE	13						36			FILOZOF- SKA BIT	REKA V FRANCIJI NEKDANJA TOVARNA V MARIBORU					
NAŠ PEVEC (MIKI)					20	VRŠILEC ANKETE IZKOP				18				HIBA, MOTNJA	KMET ORAC	
LOJZE ROZMAN	ARHITEKT MIHEVC	ERICH FROMM NEKDANJI SKAND, DROBIZ	26		ORANŽADA GRŠKA ČRKA				JAPONSKO OLIM- PLJSKO MESTO		17					
					12		POTOVALNI NACRT	PAS. PREDEL	NAŠ KANT- AVTOR (ADI) GL. MESTO JORDANIJE				8			
							4			DREVO TROPŠKE AFRIKE	KUHINJSKI ELEMENT DEL OBRAZA				34	
STAR IZRAZ ZA ORANJE		14				PRIPADNI KOTI MANOV					19			ASTAT ERIC CLAPTON		
AMIENS, EATON, INKRECIJA, ITINERAR, NAGANO	DIRKALNI KONJ	VLADO ANTOLIČ LATINSKO- AMERIŠKI PLES				UMETNIŠKA GALERIJA			30					2		
MANJŠE NASELJE				29	SLONOV ČEKAN	VRH NAD VIPAVO RUSKI AVTO						NEKDANJI RUSKI VLADAR				
KEMIČNI SIMBOL ZA ZLATO			TEPEC KOROŠKI PLES			23		1	2	3	4	5	6	7	8	9
NAŠ SLIKAR (HINKO)					5			10	11	12	13	14	15	16	17	18
USTALJENO ZAPOREDJE ČRK	15					27		19	20	21	22	23	24	25	26	27
ZELIŠČNI NAPITEK				RIMSKI HIŠNI BOG				28	29	30	31	32	33	34	35	36

V SPOMIN

8. oktobra 2003 bo minilo 10 let, odkar te ni med nami

MIRA RAZINGER

rojena Pogačar

Iskrena hvala vsem, ki ji prižigate svečke in postojite ob njenem grobu.

VSI NJENI
Breznica, Hrušica*Že deseto leto v grobu spiš,
v naših srcih še živiš,
na grobu večna lučka Ti gori,
a Tebe več med nami ni.*

ZAHVALA

V 70. letu nas je zapustil naš dragi

JANKO KOŠIR

s Primskovega

Ob njegovi smrti se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sodelavcem in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in vsestransko pomoč. Iskrena hvala tudi g. župniku Godcu za lepo opravljen pogrebni obred in pogrebni službi Komunale Kranj. Hvala vsem, ki ste nam v žalostnih trenutkih stali ob strani in ga skupaj z nami pospremili na zadnji poti.

Žalujoci: hčerki Darka in Jana z družinama in prijateljica Vida

OSMRTNICA

V 95. letu starosti je umrla

MARIJA LIEBHART

iz Kranja, Pot na Jošta 33

Pogreb drage pokojnice bo jutri, v sredo, 8. oktobra 2003, ob 15. uri na pokopališču v Bitnjah. Žara bo na dan pogreba od 8. ure dalje v mrliški vežici na tamkajšnjem pokopališču.

Žalujoci vsi njeni
Stražišče, 4. oktobra 2003*Vsako življenje nekoč
v nekem trenutku
ostane le svetel spomin.*

OSMRTNICA

V 82. letu starosti je umrla

PAVLA ŠENK

iz Kranja, Ulica Tončka Dežmana 8.

Pogreb drage pokojnice bo jutri, v sredo, 8. oktobra 2003, ob 16. uri na kranjskem pokopališču. Žara bo na dan pogreba od 9. ure dalje v mrliški vežici na tamkajšnjem pokopališču.

Žalujoci vsi njeni
Kranj, Thum, Meggen, 4. oktobra 2003

OSMRTNICA

Le spomini še živijo, svetle lučke starih dni,
tvojo sliko obudijo in spoznanje, da te ni.Sporočamo žalostno vest, da nas je v 75. letu starosti zapustila draga žena, mama,
stara mama, sestra in teta**ANICA TAVČAR**

roj. Križnar, iz Lipice pri Škofji Loki

Datum in ura pogreba bosta objavljena na Radiu Sora in Radiu Slovenija.

Žalujoci: mož Stane in otroci Mira, Mojca, Ivan in Boris z družinami

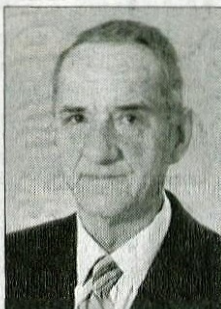
OSMRTNICA

Veliko prezgodaj, še polna radosti in volje do življenja nas je 4. oktobra v 56. letu starosti
nepričakovano zapustila naša draga žena in mama ter sestra**NADA DRČA, univ. dipl. gradb. ing.**

uslužbenka Upravne enote Kranj

Pogreb predrage pokojnice bo danes, v torek, 7. oktobra 2003, ob 16. uri na kranjskem
pokopališču. Vsem, ki se je boste spominjali, iskrena hvala.V globoki žalosti: mož Miro, sinova Marko in Miro, sestra Duška z nečakinjo Marijo
in nečakom Nikolo, družine Roblek, Vehovec, Opara, Tunič in drugo sorodstvo
Kranj, 6. oktobra 2003

OSMRTNICA

Sporočamo žalostno vest, da je v 77. letu starosti umrl naš dragi

IVAN LIKOZAR

iz Kranja, Planina 23

Od njega se bomo poslovili danes, v torek, 7. oktobra 2003, ob 14. uri na
kranjskem pokopališču. Žara bo na dan pogreba od 8. ure dalje v mrliški
vežici na tamkajšnjem pokopališču.ŽALUJOČI VSI NJEGOVI
Kranj, 4. oktobra 2003**Slavcu***v slovo*

Kranj, 7.10.2003

Prijatelji

OSMRTNICA

Dotrpel je naš oče, brat in stric

SLAVKO REKARZ bolečino v srcu se bomo od njega poslovili danes, v torek, 7. oktobra
2003, ob 15. uri na kranjskem pokopališču.

Žalujoci: sin Gorazd z družino, brat Edo z ženo Zdenko in nečaka Luka in Barbara

OSMRTNICA

Sporočamo žalostno vest, da naju je v 65. letu zapustil najin prijatelj

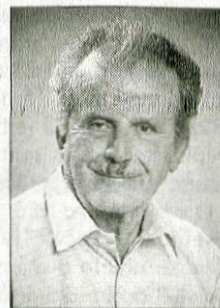
SLAVKO REKAR

zastopnik za Goriška Brda

Od njega se bomo poslovili danes, v torek, 7. oktobra 2003, ob 15. uri na pokopališču v Kranju.

Žalujoci: Jelka in Aleš z družino
Kranj, dne 3. oktobra 2003

V SPOMIN

*Odšel si tja, kjer ni solza,
ni trpljenja, ne gorja,
ostala nam tvoja je dobrina,
a v srcih naša bolečina
in tiha solza večnega spomina.*

8. oktobra 2002 nas je za vedno zapustil

LOJZ KLINARp.d. Klinarjev Lojz iz Podhoma
upokojenec Železarne Jesenice, čebelar, dolgoletni gasilec in
gospodar Soteske Vintgar.Hvala vsem, ki se ga spominjate, postojite ob njegovem grobu in mu
prižigate sveče.VSI NJEGOVI
Podhom, 5. oktobra 2003*Po tihem odhajamo,
kot sence resnice
v tisto tiho domovanje,
kjer mnogi spe nezdravno spanje,
kjer kmalu dom bo moj in tvoj.
/S. Gregorčič/*

ZAHVALA

V 94. letu starosti se je poslovila naša draga mama, stara mama, prababica in teta

MARIJA ARHIskreno se zahvaljujemo dobrim sosedom iz Tupalič in Predoselj, prijateljem,
sorodnikom in znancem za podarjeno cvetje, sveče in sv. maše. Posebna zah-
vala cerkvenemu pevskemu zboru iz Preddvora in društvu upokojencev Pred-
dvor. Hvala osebju bolnišnice Golnik za nego v zadnjih dneh.Zahvaljujemo se g. župniku Mihi Lavrincu za lepo opravljen pogrebni obred in
pogrebni službi Navček. Vsem imenovanim in neimenovanim iskrena hvala, da
ste jo v tako velikem številu spremili k večnemu počitku. Bog povrni!Njeni: hči Zofija in vnukinji Marija in Simona z družino
Tupaliče, Predoslje, Kranj, september 2003

JAKA POKORA

VREMENSKA NAPOVED ZA GORENJSKO

AGENCIJA RS ZA OKOLJE, Urad za meteorologijo

TOREK	SREDA	ČETRTEK
od 4 °C do 13 °C	od 7 °C do 11 °C	od 5 °C do 10 °C

Danes, v torek, se bo spet pooblačilo, popoldne in zvečer se bodo začele pojavljati padavine. Jutri, v sredo, se bo prehodno delno zjasnilo. V četrtek bo pretežno oblačno in povečini suho.

Kranjski "plac" živ le ob sobotah

Če velja, da je tržnica duša vsakega mesta, potem za kranjsko še posebej drži, da potrebuje močno poživilo.

Kranj - Za sprehod po mestni tržnici smo izbrali deževno sobotno dopoldne. Po eni strani ponesrečen čas, saj je dež pregnal sicer številne Kranjčane, ki ob sobotah še zahajajo na tržnico, po drugi pa ravno pravšnji, saj smo se na lastni koži lahko prepričali, kako prav imajo branjevci in branjevke, ko pravijo, da bi bilo treba trg, tako kot je to v večini drugih mest, spraviti pod streho.

Kranjska tržnica je ogledalo življenja v starem mestnem jedru. Medtem ko med tednom več ali manj sameva - celo ponedeljki, srede in petki niso več, kar so bili - se res napolni le še

ob sobotnih dopoldnevih, ko se zdi, kot bi se staro mesto na novo rodilo. Meščani in okoličani še spoštujejo tradicijo, da se ob sobotah "spodobijo" sprehoditi po mestu, kaj malega na-

Andreja Draksler za svojo stojnico.

kupiti, z znanci poklepetati ob kavi.

Kako dolgo še? Bo Kranj res živ samo še ponoči, podnevi pa bo dremal? Andreja Draksler iz Drulovke se, tako kot drugi branjevci, zavzema, da tržnica v mestu ostane, ker pač sodi vanj. "Prodajam že več kot petnajst let. Letos prihajam samo ob so-

botah. Tudi zato, ker je suša opravila svoje. Zelenjave je manj, zato so tudi cene krompirja, solate in nekaterih drugih povrtin precej višje kot lani." Da do sedmih pripravi stojnico za začetek trgovanja, prihaja že ob petih, šestih zjutraj. Vstop v mestno jedro si odpre z "daljincem", medtem ko nekateri branjevci, ki ga nimajo, bentijo nad količki. Tako kot kupci, ki so vse bolj naklonjeni udobju. Raje kupujejo v trgovinah, pred kate-

rimi se da parkirati, res pa je tudi, da so veliki centri dobro založeni tudi z zelenjavo in sadjem.

S kranjsko tržnico upravlja Komunala, ki ima zaradi visokih stroškov vzdrževanja in čiš-

čenja na eni strani ter premajhnega prometa med tednom na drugi strani z njo izgubo. Če bi prevladala ekonomika, bi tržnice ne bilo več. Kaj z njo, ne vedo niti v upravi mestne občine Kranj. Pobude, da bi jo preselili na motoriziranim kupcem dostopnejši kraj, so že bile, vendar za zdaj ostaja, kolikor je je pač še ostalo, v mestnem jedru. Če bi odšla še tržnica, bi bilo mesto oživitve še bolj mrtvo. Vsi poskusi oživitve za zdaj dajejo le borne sadove. Branjevci vidijo izhod predvsem pri trgovcih, ki bi morali kupcem ponuditi izbranejšo blago kot ga zdaj, kaj takega, česar se v velikih nakupovalnih centrih ne da dobiti. Samo od gostiln mesto ne more živeti.

Dež je v soboto dopoldne padal v potokih in moral si dobro paziti, da ti s sosednjega dežnika ni curljalo za vrat ali v torbo. Ja, streha bi res prišla prav. Jo bomo dočakali - ali pa bo šla tudi tržnica, duša izdihajočega mestnega jedra, po počasni poti v nepreklicni konec?

Helena Jelovčan,
foto: Tina Dokl

Spačkarji po Gorenjskem

Ljubno - Prizadevni člani ravnoliške sekcije Citroën kluba Slovenije so v soboto pripravili Ejga Raid, neke vrste orientacijsko vožnjo po Gorenjskem. Udeleženci, "citroenarji" iz ostalih slovenskih sekcij, so v petih urah prevozili močno zavito in razgibano traso med startom v Naklem in ciljem v Ljubnem. A ni šlo zgolj za vožnjo po

skega središča ... Za najboljšega poznavalca Gorenjske in hkrati najbolj časovno usklajenega voznika se je izkazal Peter Četković z družino (ekipa je prišla iz Ljubljane in je vozila pod zastavo Sekcije Nova Gorca), sledila sta Toni Preskar iz Kopra in Janko Šek iz Murske Sobote. Udeleženci, na Ejga Raid je prišlo dvajset posadk iz cele Slove-

zemljevidu, tekmovalci so se morali na osmih kontrolnih točkah v Naklem, Dupljah, Kropi, Podvinu, Lescah, Radovljici, na Brezjah in v Ljubnem, čim bolj približati predpisanimu času, hkrati pa so tudi odgovarjali na vprašanja, povezana z značilnostmi posameznega kraja oziroma točke: na temo kovaškega izročila, novej, letalstva, romar-

nije, so bili navdušeni nad odlično organizacijo, Gorenjcem so le očitali skopost, češ da onim zgoraj še za dobro vreme nočemo plačati. Spačkarji so se ob rock glasbi na cilju v Kulturnem domu v Ljubnem zabavali še dolgo v noč, naslednji dan pa druženje končali v še enem skritem kotičku Gorenjske, v Spodnji Besnici. Igor Kavčič

Novorojenčki

Minuli teden smo Gorenjci postali bogatejši za 31 prebivalcev. Rodilo se je 18 dečkov in 13 deklic.

V Kranju se je rodilo 23 novorojenčkov, med njimi 15 dečkov in 8 deklic. Najtežja je bila tokrat deklica, ki je tehtala 4.130 gramov, najlažji pa deček z 2.600 grami porodne teže.

Na Jesenicah je prvič svoje novorojenčke objelo 8 mamic. Rodili so se 3 dečki in 5 deklic. Najlažja je bila deklica, ki je ob rojstvu tehtala 2.200 gramov, najtežjemu dečku pa je babica natehtala 3.910 gramov.

Konec tedna bo Bučarijada

Cerklje - V soboto, 11. in v nedeljo, 12. oktobra, bo Pr' Kvas in Pr' Ciprn v Spodnjem Zalogu pri Cerkljah 18. vseslovenska bučarijada. Začelo se bo že v soboto opoldne z ustvarjalnimi delavnici pod naslovom Dedki in babice za vnuke. Mladi z mentorji bodo ustvarjali na temo o bučah z risbami, pisanjem in z oblikovanjem buč. Po tri najlepša in najbolj ocenjena dela bodo nagrajena, vsa pa bodo razstavljeni v soboto, 18. oktobra, ko bo v športni dvorani v Cerkljah prireditev Naj pridelki Slovenije. Prireditelji vabijo otroke in mentorje, da se prijavijo po telefonu

041/631-868. V nedeljo, 12. oktobra, ko bo v Spodnjem Zalogu Bučarijada, bodo nagradili tri najlepše, najdaljše, najlepše aranžmaje ter najlepše vozičke z bučami. Sprejem buč bo med 12. in 14. uro, potem bo kratka igrica Razbita buča, ob 14.30 sprevid vozičkov z bučami, nato pa ocenjevanje buč. Med drugim je za nedeljsko prireditev prijavljenih že 12 vozičkov za sprevid. Tako Bučarijado kot Naj pridelke tudi letos organizira Turistično društvo Cerklje v sodelovanju z Gorenjskim glasom. Glavni pokrovitelj pa je občina Cerklje.

Andrej Žalarič

LOTO

Rezultati žrebanja 40. kroga igre na srečo

Izzrebane številke:
1, 4, 5, 24, 29, 34, 38
in dodatna 33

Izzrebana Lotko številka
pa je: 581530

V 41. krogu za sedmico
42.000.000 SIT

dobitek Lotko predvidoma
6.000.000 SIT

RADIO
KRANJ

ČVEK je kranjcem
V KRATEK ČAS

97'3

pogovori V ŽIVO
o rečeh, ki so
prepovedane,
nemoralne
ali pa redijo

MAX
MODIC

vsak torek ob 16,10

RADIO KRANJ d.o.o., Slovenski trg 1, 4000 KRANJ